વાંચન આંદોલન

રીડર્સ ગાઈડ

તપાગચ્છાધિપતિ પ.પૂ.આચાર્યદેવ

શ્રીમદ્ વિજય રામસૂરીશ્વરજી મહારાજા (ડહેલાવાળા)ના શિષ્યરત્ન

આ.વિ.જગચ્ચંદ્રસૂરિ

શ્રુતથી શ્રદ્ધા થિર રહે,
શ્રદ્ધાથી વ્રત સાર;
વ્રતથી શિવસુખ પામીએ,
તિણે શ્રુત જગદાધાર.

-૪૫ આગમની પૂજા
-પરમ નિઃસ્પૃહી પંડિત શ્રી
રૂપવિજયજી મહારાજા

વાંચન આંદોલન

રીડર્સ ગાઈડ

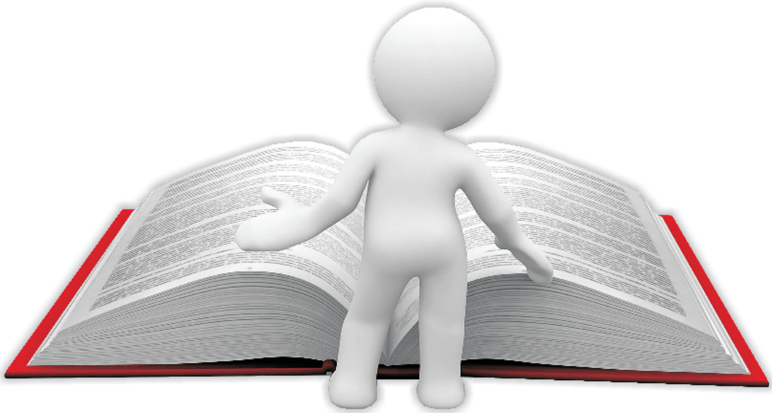

તપાગચ્છાધિપતિ પ.પૂ.આચાર્યદેવ
શ્રીમદ્ વિજય રામસૂરીશ્વરજી મહારાજા (ડહેલાવાળા)ના શિષ્યરત્ન
આ.વિ.જગચ્ચંદ્રસૂરિ

વાંચન આંદોલન
રીડર્સ ગાઈડ

દિવ્યાશિષ : તપાગચ્છાધિપતિ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજય રામસૂરીશ્વરજી મહારાજા (ડહેલાવાળા)

સંપાદન : આચાર્ય વિજય જગચ્ચન્દ્રસૂરિ

આવૃત્તિ : પ્રથમ (૩૦૦૦ નકલ)

પ્રકાશન વર્ષ : વિ.સં. ૨૦૭૨, ઈ.સ. ૨૦૧૫

પૃષ્ઠ : ૯૬

મૂલ્ય : ૪૦ /-

પ્રકાશક : ગોવાલિયા ટેંક જૈન સંઘ, મુંબઈ.
આચાર્ય શ્રી સુરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી જૈન તત્ત્વજ્ઞાનશાળા,
અમદાવાદ

મુખપૃષ્ઠ, ડિઝાઈન : પારસ શાહ (સુરત)

આર્થિક સૌજન્ય : રાધનપુર નિવાસી હિતેશભાઈ કાંતિલાલ ગાંધી પરિવાર, હાલ - સાંતાક્રુઝ

પ્રાપ્તિ સ્થાન : ૧) ગોવાલિયા ટેંક જૈન સંઘ.
ઓગસ્ટ ક્રાંતિ માર્ગ, ગોવાલિયા ટેંક, મુંબઈ-400036
ફોન : (022) 23809411, 23801277

૨) આચાર્ય શ્રી સુરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી જૈન તત્ત્વજ્ઞાનશાળા
૧૨, શ્રેયાંસનાથ સોસાયટી, ધરણીધર દેરાસરની પાછળ,
ગોદાવરી, વાસણા, અમદાવાદ-380007
ફોન : (079) 26606367
web : www.jaintatvagyanshala.org
email : info@jaintatvagyanshala.org

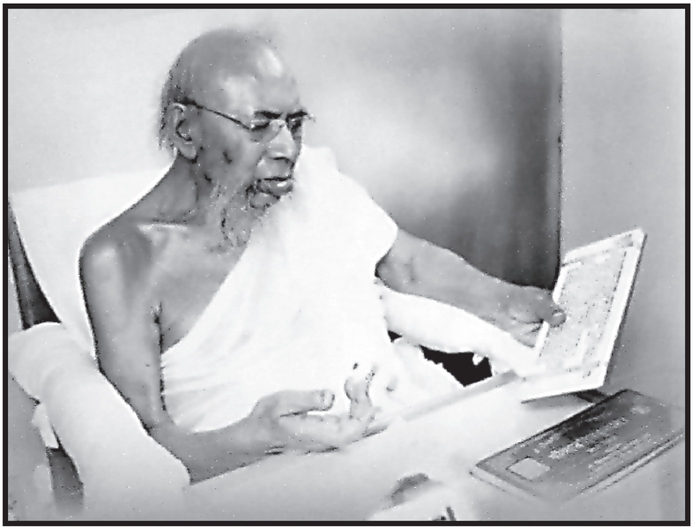

" સ્વાધ્યાય તમારો પ્રાણ...
તમે અમારા પ્રાણ...! "

ગુરુરામ જન્મ શતાબ્દી વર્ષ

100
વિ.સં. ૧૯૭૩-૨૦૭૨

સ્વાધ્યાયૈકવ્યસની,
સચ્ચારિત્ર ચૂડામણિ, તપાગચ્છાધિપતિ
આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજય રામસૂરીશ્વરજી મહારાજા
(ડહેલાવાળા) ના જન્મ શતાબ્દી વર્ષે
તેઓશ્રીના કરકમળમાં સમર્પણ.

અનુક્રમ

6

અંતરની વાત

7

જન્મ કથા : વાંચન આંદોલનની

9 આ પુસ્તકનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરશો ?

10 પુસ્તક વાંચનથી મને ફાયદો થશે જ તેની ખાતરી શું ?

11 ધર્મનું પુસ્તક ઘરમાં રાખવાથી જ્ઞાનની આશાતના થાય ખરી ?

13 ધર્મનાં કે અન્ય ફાટી ગયેલા પુસ્તકો ક્યાં, કેવી રીતે પરઠવવાં ?

પુસ્તક પ્રસંગ

14 પુસ્તક જીવન બદલે છે.

15 પુસ્તક પ્રેરણા આપે છે.

18 જ્ઞાનભંડારની મહત્તા

અનુક્રમ

19 ગુડ હેબિટ્સ ફોર ગુડ રીડીંગ

20 વિષય પસંદગી

21 મોસ્ટ ઈમ્પોર્ટન્ટ બુક્સ

22 લેંગ્વેજ ચાર્ટ

23 રીડર્સ ગાઈડ

85 https://www.shrutsangam.com
શ્રુત સંગમ (સૌજન્ય અને ઉપક્રમ : શ્રી ગોવાલિયા ટેંક જૈન સંઘ)

87 https://www.jaintatvagyanshala.org
આચાર્ય શ્રી સુરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી જૈન તત્વજ્ઞાનશાળા

89 પબ્લીશર ડીરેક્ટરી

અંતરની વાત

૨૦૭૧ના ચાતુર્માસાર્થે શ્રી ગોવાલિયા ટેંક જૈન સંઘની વિનંતીનો સ્વીકાર કરી પ.પૂ. આચાર્ય ભગવંત શ્રી વિ. જગચ્ચંદ્રસૂરીશ્વરજી મ.સા. (ડહેલાવાળા) પધાર્યા અને તે દરમ્યાન તેઓશ્રીએ આ પુસ્તિકાના સંપાદન કાર્યમાં, શ્રી સંઘ દ્વારા સંચાલિત જ્ઞાનભંડારના સમૃદ્ધિકરણમાં, **'BookFest-2015'** નામની મેગાઈવેન્ટની પ્રેરણા આપવામાં, આ મીશનમાં જોડાયેલ સઘળાયે કાર્યકરોમાં ઉત્સાહ સંપાદન કરવામાં એવં તે અંગે આવશ્યક સંપૂર્ણ માહિતીઓના સંકલનકાર્યમાં જે રીતે અદભૂત રસ દાખવ્યો છે તે ખરેખર અમારા માટે અવર્ણનીય, ચિરસ્મરણીય અને અનુકરણીય છે.

જે કાર્ય કરવામાં દિવસો વ્યતીત થઈ જાય તે કાર્યને કલાકોમાં પૂર્ણ કરી આપવું એ પૂજ્યશ્રીની અનેક વિશેષતાઓ પૈકીની એક આગવી વિશેષતા છે.

આ 'વાંચન આંદોલન : રીડર્સ ગાઈડ'ના વિમોચન પ્રસંગે શ્રી સંઘ તેઓશ્રીની નિઃસ્પૃહતાને તથા નિર્ગ્રંથતાને નતમસ્તકે વંદે છે. શ્રી સંઘ સદાય તેઓશ્રીનો ઋણી રહેશે.

શ્રી ગોવાલીયા ટેંક શ્વે.મૂ.પૂ.જૈન સંઘ
મુંબઈ

જન્મ કથા : વાંચન આંદોલનની

વિશ્વમાં જેટલી ક્રાંતિઓ સર્જાઈ છે તેના મૂળમાં કોઈકને કોઈક વિચાર હતો. વિચારક્રાંતિ વગર કોઈ પણ પરિવર્તન શકય નથી.

જીવન પરિવર્તન માટે પણ પહેલા વિચારોનું પરિવર્તન થવું જોઈએ. વિચાર પરિવર્તનથી જ જીવન પરિવર્તન થઈ શકે. વિચારોને શુદ્ધ કરવા માટે વાંચન જરૂરી છે. સત્સાહિત્યના વાંચનથી વિચારોમાં શુદ્ધિ આવે છે. તેનાથી જીવનમાં પરિવર્તન શકય બને છે.

જૈન સમાજમાં ભિન્ન ભિન્ન વિષયનું સાહિત્ય ઘણા બહોળા પ્રમાણમાં પ્રકાશિત થાય છે. પરંતુ વાંચન પ્રત્યેની રૂચિ પ્રમાણમાં ઓછી જોવા મળે છે. સાથે સાથે આટલા વિશાળ સાહિત્યમાંથી શ્રેષ્ઠ અને પોતાની રૂચિને અનુકૂળ એવું પુસ્તક કેવી રીતે મેળવવું તે બાબતે પણ વાચકો મુંઝવણ અનુભવે છે. આ બંને સમસ્યાઓના ઉકેલ રૂપે 'વાંચન આંદોલન' નો જન્મ થયો છે.

'વાંચન આંદોલન'નો સંદેશ તેની ટેગ લાઈનમાં સરસ રીતે પ્રગટ થાય છે. 'વાંચન આંદોલનની' ટેગ લાઈન છે :

"VIBRANT JAINISM - INCREDIBLE JAINISM"

'જૈનિઝમ / જૈન તત્વજ્ઞાન હંમેશા ધબકતું છે અને સાથે અતુલ્ય છે'. વાચકો દરેક સમય અને પરિસ્થિતિમાં ઉપકારક એવા આ તત્વજ્ઞાનને વાંચે-સમજે-વિચારે અને કાંઈક મેળવે એ જ 'વાંચન આંદોલન'નો ઉદ્દેશ્ય છે.

પ્રસ્તુત પુસ્તક 'વાંચન આંદોલન : રીડર્સ ગાઈડ' ના સર્જન પાછળ બે આશય છે : ૧) વાંચન દ્વેષીઓમાં વાંચન પ્રત્યે રૂચિ પેદા કરવી. ૨) વાચકોને તેમની રૂચિને અનુકૂળ ઉત્તમ સાહિત્યનું માર્ગદર્શન આપવું. આ બે આશયથી જ પ્રસ્તુત પુસ્તક લખાયું છે.

સૌ પ્રથમ આ ચાતુર્માસમાં 'વાંચન આંદોલન' નામની એક નાની પુસ્તિકા પ્રકાશિત થઈ હતી. જેમાં ૨૯ વિશિષ્ટ પુસ્તકોનો પરિચય આપવામાં આવ્યો હતો. તેને જોઈને શ્રી ગોવાલિયા ટેંક જૈન સંઘને આવી જ એક વિસ્તૃત પુસ્તક બનાવવાનો વિચાર આવ્યો. જેમાં આનાથી પણ વધુ પુસ્તકોનો પરિચય આપવામાં આવ્યો હોય. તે વિચારમાંથી આ પુસ્તક તૈયાર થયું. આ વર્ષે શ્રી ગોવાલિયા જૈન સંઘમાં 'બુક-ફેસ્ટ'નું પણ આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. તેનો ઉદ્દેશ્ય પણ વધુમાં વધુ લોકોને પુસ્તક વાંચન તરફ આકર્ષિત કરવાનો છે. આ પુસ્તક તે ઉદ્દેશ્યને પૂરો કરવામાં સહાયક નીવડશે.

આ પુસ્તકમાં મુખ્ય ૨૬ વિષય સંબંધી કુલ ૪૫૦ પુસ્તકોનો પરિચય આપ્યો છે. જેમાં કેટલાંક પુસ્તકો એક થી વધુ ભાષામાં ઉપલબ્ધ છે અને કેટલાંક પુસ્તકોના એક થી વધુ ભાગ છે. તે બધું ગણતાં આ સંખ્યા ૪૫૦ થી ઘણી વધારે થાય છે.

સમય-સંજોગના અભાવે પ્રવચન શ્રવણ ન કરી શકાય તેવું બને પણ પુસ્તક વાંચન માટે સમયનો કે સ્થળનો બાધ નડતો નથી. કોઈપણ સમયે, કોઈપણ સ્થળે વાચક પુસ્તક વાંચન કરી શકે. દિવસમાં કમ સે કમ ૨૦-૨૫ મિનિટ પણ જો વાંચન થાય તો તેનાથી વાચકને અવશ્ય કાંઈકને કાંઈક લાભ થશે. વાચકો આ પ્રેરણા સૂત્ર બરાબર યાદ રાખે :

Give 20 Minutes in a day,
Get change in your life.

તમે રોજ કમ સે કમ ૨૦ મિનિટ પુસ્તક વાંચન માટે ફાળવો. તમારા જીવનમાં તમે પરિવર્તન અનુભવશો જ તેની ગેરેન્ટી.

જૈન શ્રી સંઘમાં વાચકોની અને વિચારકોની સંખ્યામાં વધારો થાય તે માટે 'વાંચન આંદોલન' એક મહત્વપૂર્ણ પ્રયાસ છે. જે દિવસે આપણે આહાર અને નિદ્રાની જેમ 'સત્સાહિત્યવાંચન' ને પણ દૈનિક આવશ્યક કર્તવ્ય માનવા લાગીશું તે દિવસે આપણા ભાગ્યનો સૂર્યોદય થશે તે નક્કી માનજો. પ્રસ્તુત પુસ્તક શ્રી સંઘમાં વાંચનપ્રેમ જગાડવામાં અને વધારવામાં નિમિત્ત બનો તેવી અંતરેચ્છા.

–આચાર્ય વિજય જગચ્ચન્દ્રસૂરિ

Q આ પુસ્તકનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરશો ?

A આ પુસ્તક વાંચવા માટે નથી, પણ 'મારે કયા પુસ્તકનું વાંચન કરવું જોઈએ અથવા કયા ગ્રંથનો અભ્યાસ કરવો જોઈએ ?' તેનું માર્ગદર્શન મેળવવા માટે છે. આ પુસ્તકમાં દરેક વિષયના વાંચન કરવા યોગ્ય શ્રેષ્ઠ પુસ્તકોની માહિતી આપવામાં આવી છે.

વાચકે સૌ પ્રથમ અનુક્રમણિકામાં જોઈને પોતાને કયા વિષયનાં પુસ્તકો વાંચવામાં રસ છે તે નક્કી કરી લેવું જોઈએ. ત્યારબાદ તે વિષયની પુસ્તકોમાંથી કોઈપણ પુસ્તક પસંદ કરી તેનું વાંચન શરૂ કરવું.

'મોસ્ટ ઈમ્પોર્ટન્ટ બુકસ' ચાર્ટમાં કઈ ઉંમરના વાચકે કઈ પુસ્તકો ખાસ વાંચવી જોઈએ, તેની માહિતી આપવામાં આવી છે. વાંચન માટે પુસ્તક પસંદ કરતી વખતે આ ચાર્ટનો પણ અવશ્ય ઉપયોગ કરી શકાય.

'લેંગ્વેજ ચાર્ટ'માં પ્રસ્તુત પુસ્તકમાં કયા વિભાગમાં કેટલી પુસ્તકો ગુજરાતી, હિન્દી અને અંગ્રેજીમાં છે તેની નોંધ આપેલી છે. તેના દ્વારા પોતાની ઈચ્છિત ભાષાની પુસ્તકો મેળવી શકાશે.

પુસ્તકને અંતે બે સંસ્થાઓ - 'શ્રુતસંગમ' અને 'આચાર્ય સુરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી જૈન તત્ત્વજ્ઞાનશાળા'-નો પરિચય આપ્યો છે. વાંચન માટે જોઈતી પુસ્તક મેળવવા માટે તે બે સંસ્થાના સંપર્કસૂત્રો અને વેબસાઈટનો ઉપયોગ કરી શકાશે.

જો કોઈ પુસ્તક જ્ઞાનભંડારમાં ઉપલબ્ધ ન હોય તો પ્રકાશક સંસ્થા પાસેથી સીધું જ મેળવી શકાય તે માટે પ્રકાશકોના એડ્રેસ, કોન્ટેક નંબર વગેરે **'પબ્લિશર ડિરેકટરી'** માં આપવામાં આવેલ છે. તેના દ્વારા ડાયરેકટ પ્રકાશક સંસ્થા પાસેથી પણ પુસ્તક મેળવી શકાશે.

પુસ્તક વાંચન વખતે કઈ બાબતોનું ખાસ ધ્યાન રાખવું જોઈએ તે જાણવા માટે **'ગુડ હેબિટ્સ ફોર ગુડ રીડીંગ'**નો ઉપયોગ કરો.

❑❑❑

Q પુસ્તક વાંચનથી મને ફાયદો થશે જ તેની ખાતરી શું ?

A પુસ્તકો તો ઘણા બધા લોકો વાંચે છે, પરંતુ બધાને પુસ્તક વાંચવાથી ફાયદો થતો નથી. પછી તેઓ એવું માનતા થઈ જાય છે કે, 'પુસ્તકો વાંચવાથી કશું થતું નથી..'

તમે ઈચ્છતા હો કે પુસ્તકોથી તમારા જીવન પર હકારાત્મક અસર ઉભી થઈ શકે અને તેમનાથી તમને જીવનમાં ફાયદો થાય, તો નીચેની કેટલીક બાબતોને સમજી, તેનો અમલ કરવાનું ચુકશો નહીં.

વાંચવાનું પુસ્તક છે, પરંતુ સમજવાનું જીવનને છે : પુસ્તકની અંદરની ફિલસૂફી કે જ્ઞાન, જીવનથી અલગ નથી. પુસ્તક વાંચતી વેળાએ, આપણું સમગ્ર જીવન પાર્શ્વભૂમિકામાં રહેવું જોઈએ. તે જ પ્રમાણે પુસ્તક વાંચ્યા પછી, જે સમજાય, તેનો પ્રયોગ પાછો જીવનમાં થવો જોઈએ. જેઓ પોતાના જીવનને પ્રામાણિકતાથી જોતા અચકાય છે, ગભરાય છે તેમને માટે પુસ્તક-વાંચન ખાલી બૌદ્ધિક અનુભવ બની રહે છે, જેઓ જીવન પરિવર્તન માટે તીવ્ર અભિપ્સા ધરાવે છે તેઓ જ પુસ્તકમાંના માર્ગદર્શનનો સાચો ફાયદો ઉઠાવી શકે છે.

સાચું જીવન જીવવાની ઈચ્છા કે અભીપ્સા વિના કોઈ પણ પુસ્તકમાંથી મળતી માહિતી વખારમાં ખડકેલા સામાનની જેમ મનુષ્યની સ્મૃતિમાં પડી રહે છે. મનુષ્યના જીવન સાથે તેનો કોઈ જ સંબંધ રહેતો નથી.

પોતાના જીવનમાં પરિવર્તન આણવાની ઉત્કટ અને દ્રઢ સહ્રદયી ઈચ્છાથી કોઈ પુસ્તકના સંદેશને સમજીને જીવવા મંડી પડવાની ધગશથી જયારે તે પુસ્તક વાંચવામાં આવે ત્યારે પુસ્તકવાંચન સૌથી વધુ ફાયદાકારક નીવડે છે.

❑❑❑

Q ધર્મનું પુસ્તક ઘરમાં રાખવાથી જ્ઞાનની આશાતના થાય ખરી ?

A કેટલાક શ્રાવકોની અને વિશેષ પ્રકારે શ્રાવિકાઓની એવી માન્યતા હોય છે કે ધર્મનું પુસ્તક ઘરમાં રાખીએ તો પુસ્તકની અર્થાત્ જ્ઞાનની આશાતના થાય. પરંતુ એમની આ માન્યતા અજ્ઞાનના ઘરની હોવાથી અહિતકર છે, અકલ્યાણકારી છે.

જિનાજ્ઞા મુજબ લખાયેલું ધર્મનું પુસ્તક ઘરમાં રાખવાથી જ્ઞાનની આશાતના થાય એમ માનીને ધર્મના પુસ્તકને ઘરમાં રાખવાની ના પાડવી કે અનિચ્છા દર્શાવવી, એ જ ધર્મના પુસ્તકનો મોટામાં મોટો અનાદર છે અને ધર્મના પુસ્તકનો અર્થાત્ જ્ઞાનનો અનાદર કરવો એ પણ ધર્મના પુસ્તકની અર્થાત્ સમ્યગ્જ્ઞાનની મોટી આશાતના છે.

કપડામાં જૂ પડવાનો ભય હોય ત્યારે જૂ ન પડે એની કાળજી રખાય, પણ જૂ પડવાના ભયથી કપડાંનો ત્યાગ ન થાય. જૂ પડવાના ભયથી કપડાનો ત્યાગ કરનાર પાગલ ગણાય. જૂ પડવાના ભયથી સમૂળગો કપડાંનો જ ત્યાગ કરી દેનાર પાગલના શા હાલ થાય તે વિચારવા યોગ્ય છે. એવી જ રીતે ધર્મના પુસ્તકની અર્થાત્ જ્ઞાનની આશાતનાનો ભય હૃદયમાં રખાય, આશાતના ન થાય એ માટેની પૂરતી કાળજી રખાય. આમ છતાં પ્રમાદથી થૂંક લાગવું. પગ લાગવો, પુસ્તક હાથમાંથી પડી જવું વગેરે દ્વારા આશાતના થઈ જાય, ત્યારે ગીતાર્થ ગુરુભગવંતો પાસે વિધિપૂર્વક આલોચના પ્રાયશ્ચિત કરીને લાગેલા દોષોનું નિવારણ કરાય, પણ આશાતનાના ભયથી ધર્મના પુસ્તકનો અર્થાત્ સમૂળગો જ્ઞાનનો જ ત્યાગ ન કરાય.

જે આશાતનાનો ભય આશાતના ન થાય એની કાળજી રખાવનારો છે, એ આશાતનાનો ભય હિતકર છે, આત્માનું કલ્યાણ કરનારો છે. જે આશાતનાનો ભય આશાતના ન થાય એની કાળજી રખાવવાને બદલે સમૂળગો ધર્મના પુસ્તકનો અર્થાત્ સમ્યગ્ જ્ઞાનનો

ત્યાગ કરાવનારો છે, એ અહિતકર છે, આત્માનું અકલ્યાણ કરનારો છે. આશાતનાના ભયથી આશાતનાનો ત્યાગ કરવાને બદલે અર્થાત્ આશાતના ન થઈ જાય એની કાળજી રાખવાને બદલે જેઓ સમૂળગો ધર્મના પુસ્તકોનો જ ત્યાગ કરે છે એમનું અજ્ઞાન અને મિથ્યાત્વ ટળે નહીં, ઉપરાંત તેઓ સમ્યગ્ જ્ઞાન-દર્શન-ચારિત્રથી વંચિત રહે અને એમનું ભવભ્રમણ ટળે નહિ એમ બનવા જોગ છે.

જેઓ શાસ્ત્રાનુસારે લખાયેલા ધર્મના પુસ્તકોનો આદર કરીને એને પોતાના ઘરમાં રાખે છે, આશાતના ન થાય એની કાળજી રાખે છે, તેમજ વિનય બહુમાનપૂર્વક એનું વાંચન-મનન-અધ્યયન કરે છે, એમના જીવનમાંથી અજ્ઞાનનું અંધારૂં દૂર થાય છે અને આંખના પાટા સમાન મિથ્યાત્વ પણ ટળે છે, અવિવેક દૂર થાય છે અને વિવેકરૂપી ચક્ષુ ખૂલે છે, તેમજ સમ્યગ્જ્ઞાનરૂપી સૂર્યના પ્રકાશથી એમનું જીવન ઝળહળી ઉઠે છે. તેથી તેઓ સમ્યગ્દર્શન અને સમ્યગ્ચારિત્ર પણ પામી શકે છે અને પરંપરાએ મોક્ષને પણ પામે છે. માટે ધર્મનું પુસ્તક ઘરમાં રાખવાથી જ્ઞાનની આશાતના થાય, એવી અજ્ઞાનના ઘરની અહિતકર અકલ્યાણકારી માન્યતાનો કલ્યાણના અર્થી આત્માઓએ વહેલામાં વહેલી તકે ત્યાગ કરી દેવો જોઈએ અને ધર્મના પુસ્તકોને આદરપૂર્વક ઘરમાં રાખવા જોઈએ.

સાભાર : કલ્યાણ

❑❑❑

Q ધર્મનાં કે અન્ય ફાટી ગયેલા પુસ્તકો ક્યાં, કેવી રીતે પરઠવવાં ?

A ધર્મના પુસ્તકો જ્યારે વાપરવા યોગ્ય ન રહે ત્યારે તેને ન છૂટકે પરઠવવા પડે છે. ત્યારે તે પુસ્તકો નાના નાના કટકા કરી ફાડી દેવા. ફાડતી વખતે કોઈ પણ વ્યકિત, પશુ-પક્ષીના ચિત્રો ન ફાટે તેની કાળજી રાખવી. ત્યારબાદ તેને કોઈ નિર્જન સ્થળે, ટેકરાઓની કોતરમાં, સૂકા કૂવામાં કે એવા શુષ્ક સ્થાનમાં જયણાપૂર્વક પરઠવી દેવા. પરઠવતી વખતે 'અણુજાણહ જસ્સુગ્ગહો' અને પરઠવ્યા બાદ 'વોસિરે વોસિરે વોસિરે' એમ બોલવું જોઈએ.

વિશેષમાં પાણીમાં-નદીમાં-તળાવમાં-સમુદ્રમાં કે કોઈપણ ભીનાશવાળી જગ્યામાં પરઠવવું નહીં. કારણ કે તેમ કરવાથી કાગળમાં રહેલ કુંથુઆ વગેરે સૂક્ષ્મ જીવોની હિંસા થાય છે તેમજ લોકોની અવરજવરવાળી જગ્યામાં પરઠવવું નહીં જેથી કરી તે કાગળોનો ઉપયોગ બાળવા વગેરે કોઈપણ કાર્યમાં ન થાય. જો આ રીતે પરઠવવામાં ન આવે તો કાગળો પડ્યા પડ્યા સડે. તેમાં કુંથુઆ, ઉધઈ વગેરે જીવાતો થાય તેની વિરાધના થાય. એ ન થાય તે માટે વિધિપૂર્વક જયણાનો ઉપયોગ રાખવો જોઈએ.

સાભાર : પુસ્તક એટલે પુસ્તક

❑❑❑

પુસ્તક પ્રસંગ

પુસ્તક જીવન બદલે છે.

પુસ્તક માણસના જીવનમાં કેવી રીતે ક્રાંતિ લાવી શકે છે એ જાણવા વેર્નર હીસનબર્ગનું ઉદાહરણ ધ્યાનાકર્ષક છે.

ઓગણીસ વર્ષની વયે વેર્નર એક ચોકિયાત તરીકે નોકરી કરતો હતો. એ વખતે તેના હાથમાં પ્લેટોનું એક પુસ્તક આવ્યું.

તિમૈયસ નામનું એ પુસ્તક એ અત્યંત રસથી વાંચી ગયો. એમાં એને ખૂબ આનંદ આવ્યો. યુનાની લોકોની અણુ-પરમાણુ વિષેની વાતો વાંચ્યા પછી ભૌતિકશાસ્ત્રમાં એને એટલો બધો રસ પડી ગયો કે એણે એ વિષયના સંખ્યાબંધ પુસ્તકોનું લગનપૂર્વક અધ્યયન કર્યું.

પાંચ વર્ષમાં તો એ લેક્ચરર બની ગયો. છવ્વીસમાં વર્ષે તો લીપજીંગમાં પ્રોફેસર પદે પહોંચી ચૂકયો.

બત્રીસ વર્ષની વયે પહોંચતા સુધીમાં એણે ભૌતિકશાસ્ત્રને લગતાં એવા સંશોધનો કરી દીધાં કે એને નોબલ ઈનામ આપવામાં આવ્યું.

ધર્મમાં આવી લગની આવી જાય તો...?

સાભાર : પ્રસંગ વિલાસ

❑❑❑

પુસ્તક પ્રસંગ

પુસ્તક પ્રેરણા આપે છે.

કોલેજિયન યુવાન ડગ્લાસ શિલ્પશાસ્ત્રનો અભ્યાસ કરતો હતો. બાવલા સ્ટેચ્યુ તૈયાર કરવાની કળામાં ઠીક ઠીક જાણકાર બન્યો. વેકેશન પડયું ને ઘરે આવ્યો. પણ એનું મન કંઈક ઘડવાના મનસૂબા ઘડી રહ્યું હતું. હાથ કોઈકનું બાવલું બનાવવા સળવળી રહ્યા હતાં. કોઈક કામ જો મળી જાય તો કોલેજમાં મેળવેલા થિઅરીકલ અભ્યાસને પ્રેક્ટિકલ રૂપ મળી જાય. થોડીક આવક પણ થઈ જાય.

સારા નસીબે સ્પાકર્સ ઉદ્યોગના વડા નોબલીટનું પૂતળું બનાવવાનો ઓર્ડર મળી ગયો. નોબલીટે પોતાની અનેક પ્રવૃત્તિઓમાંથી બે કલાક મૂર્તિકારને મોડલ તૈયાર કરવા માપ વગેરે લેવા આપવાનું નક્કી કર્યુ.

નોબલીટને જોઈ જોઈ માટીના પિંડને ધીમે ધીમે ડગ્લાસ આકાર આપવા માંડયો. જુવાન કારીગરને હવે ખબર પડવા માંડી કે માણસના ચહેરાની રેખાઓ અને ઘાટને માટીના પિંડમાં ઉતારવાનું કામ સહેલું નથી.

બે કલાકમાં જુદા જુદા એંગલથી નોબલીટનું ધ્યાનથી નિરીક્ષણ કર્યુ. લેવાય એટલા માપ લીધા. માટી ઉપર હાથ અજમાવાય એટલો અજમાવ્યો, પણ પરિણામ સંતોષજનક આવ્યું નહી.

નોબલીટની બીજી બેઠક અને ત્રીજી બેઠક થઈ. ઘણા ઘાટ બદલાવ્યા. ઘણા સુધારા વધારાના અંતે ગાડી કંઈક પાટે ચડી, એકંદર ચહેરાનો અને શરીરના અંગોપાંગનો આકાર બરાબર થવા માંડયો. હવે ચહેરો થોડો પ્રસન્ન અને ભાવવાહી બનાવવાનું કામ હતું.

પણ એટલામાં તો વેકેશન પૂરૂં થયું અને કોલેજમાં જવાનો દિવસ આવી પહોંચ્યો.

ડગ્લાસે કહ્યું : 'સાહેબ ! હવે આગળનું કામ આવતાં વેકેશનમાં પૂરૂં કરીશું, ત્યાં સુધી આ પૂતળાને મારા ઘરે રાખીશ અને ભીનું રાખવાની વ્યવસ્થા રાખીશ, જેથી માટી સૂકાઈને તિરાડ ન પડે.'

નોબલીટ : 'ભલે એમ રાખો.'

પૂતળાને ઘરના ભોંયરામાં મૂકી ઉપર કપડાંના ચીંથરાં ગોઠવી દીધા અને પિતાજીને કહ્યું : 'બાપુજી ! આના ઉપર રોજ પાણી છાંટી એને ભીનું રાખજો, હું આવતા વેકેશને આવીશ ત્યારે આગળ કામ વધારીશ.'

'ભલે બેટા.'

ઓગસ્ટ મહિને વેકેશન પડતાં ઘરે આવીને ડગ્લાસ સીધો ભોંયરામાં પહોંચ્યો. મૂર્તિનું કામ આગળ વધારવા કેટલાય વખતથી મિનારાઓ ચણતો હતો.

સ્ટેચ્યુ ઉપરથી ચીંથરા હટાવ્યા ને મૂર્તિના હાલ-હવાલ જોતાં ચિત્કારી ઉઠયો ! 'ઓ બાપરે !'

ચિંથરા માત્ર પલાળવાના હતા ને બાપાએ તા રોજ મૂર્તિને નવડાવે રાખી લાગે છે. માથું સાવ બેસી ગયું છે, એક કાન જૂદો પડી ગયો છે, મોંઢાનો આકાર તો સાવ બદલાઈ ગયો છે.

આઘાત એવો જોરદાર લાગ્યો કે ડગ્લાસ ધ્રુસકે ને ધ્રુસકે રડવા માંડયો. હવે શું કરવું તે સૂઝતું નથી.

ડગ્લાસની મા ઘણી સમજદાર અને ઉંડી કોઠાસૂઝ ધરાવતી હતી. પળમાં એ બધું પામી ગઈ. ભોંયરાના પગથિયા ઉતરી ડગ્લાસ પાસે આવી. એના હાથમાં એક પુસ્તક હતું.

પણ ડગ્લાસનું મન અત્યંત વિષાદ અને હતાશાથી ઘેરાયેલું હતું. 'આવ મા, કેમ છે મા ?' જેવા શબ્દો પણ એના મોમાંથી નીકળ્યા નહી.

'બેટા ! તે આ ચોપડી વાંચી છે ?'

'ના મા ! મને ચોપડી-બોપડી વાંચવાની જરાય ઈચ્છા નથી.'

'પણ બેટા ! આ પુસ્તક તો છે ફ્રેન્ચ ક્રાંતિનો ઈતિહાસ !'

'તે હશે, મારે શું ?'

'જો દિકરા ! થોમસ કાર્લાઈલે આ પુસ્તક લખેલું. લખાણના કાગળો એણે એના મિત્રને આપ્યા. એ મિત્રે વળી એના બીજા મિત્રને આપ્યા એના ઘરની નોકરડીએ રદ્દી કાગળો સમજીને બાળી નાંખ્યા.'

'બિચારો કાર્લાઈલ પણ મારા જેવો અભાગિયો ! પછી શું થયું મા ?'

અત્યાર સુધી સૂનમૂન બેઠેલા ડગ્લાસને હવે વાતમાં કંઈક રસ પડયો. ‘દિકરા ! એ થોમસ તારી જેમ રડવા ન્હોતો બેઠો.’

‘ત્યારે !’

‘એ ફરી લખવા બેઠો. આખો ગ્રંથ ફરી લખ્યો અને તે પણ ટૂંક સમયમાં.’

‘કેવી રીતે મા ?’

‘ગ્રંથના પદાર્થોતો મનમાં હતાં જ. જેમ જેમ લખતો ગયો એમ એમ સ્ફૂરણા થતી ગઈ. પહેલી વખતના અનુભવમાંથી ઘણા બોધપાઠો લઈ ઘણી ભૂલો સુધારી. મૂળ ગ્રંથ કરતાં પણ વધુ સુંદર ગ્રંથ તૈયાર કર્યો. આજે આ પુસ્તક ઘણું પ્રસિદ્ધ છે.’

થોમસની વાતે ડગ્લાસને ચાનક ચડાવી. એણે સાધનો હાથમાં લીધા ને કામ શરૂ કર્યુ.

થોડાં દિવસ પછી નોબલીટ સ્ટેચ્યુ જોવા આવ્યા. સ્ટેચ્યુ જોતાં જ આફરીન પોકારી ગયા.

‘અલ્યા ડગ્લાસ ! તે આખું પૂતળું નવેસરથી તૈયાર કર્યુ લાગે છે.”

પ્રતિમા ખરેખર અદ્ભૂત બની છે. જયારે એ પ્રતિમા કારખાનાના ચોકમાં મૂકવામાં આવી ત્યારે જોનારા બોલી ઉઠયા ‘શું મૂર્તિ બની છે...!’

ડગ્લાસને થયું : મા એ ફ્રેંચ ક્રાંતિના ઈતિહાસની વાત ન કરી હોત તો હું હતાશ અને ભાંગી પડેલા યુવકથી વિશેષ કશું ન હોત.

આદર્શ પ્રેરણાઓ જીવનના પ્રવાહને પલટે છે.

જીવનમાં હતાશાને કયારેય સ્થાન ન આપો.

સાભાર : પ્રસંગ વિલાસ

❑❑❑

જ્ઞાનભંડારની મહત્તા

જવાહરલાલ નહેરૂ પાસે એકવાર એક પ્રતિનિધિમંડળ આવ્યું.

'સાહેબ ! અમે આપને ઉદ્‌ઘાટન માટે આમંત્રણ આપવા આવ્યા છીએ.'

'શેનું ઉદ્‌ઘાટન કરવાનું છે ?'

'પુસ્તકાલયનું.'

'સારૂં, સારૂં...પુસ્તકો તો મને બહુ જ ગમે છે. જ્ઞાન મેળવવા માટેનું સારામાં સારૂં સાધન પુસ્તકો છે. આવા પુસ્તકાલયો જાહેર જનતા માટે ખોલવાનું કામ ખરેખર પ્રશસ્ય છે. હું જરૂર આવીશ ઉદ્‌ઘાટન કરવા. તમે મારા મદદનીશને સ્થળ, સમય વગેરે જણાવી દો જેથી જરૂરી વ્યવસ્થા તે કરી શકે.'

નહેરૂજીનો ઈશારો થતાં મદદનીશે ડાયરી હાથમાં લીધી અને પેન ખોલી. પ્રતિનિધિ મંડળે તારીખ જણાવી...અને ડાયરીમાં નજર નાંખતા જ મદદનીશ બોલી ઉઠયો : 'નહીં બની શકે.'

'કેમ નહીં બની શકે ?' નહેરૂએ પૂછયું.

'જી, આ તારીખે એક ટંકશાળનું ઉદ્‌ઘાટન કરવાનું નિશ્ચિત થયેલું છે.'

નહેરૂ : 'જુઓ ! ટંકશાળમાંથી શું બહાર પડે છે, રૂપિયાને...? અને ધન તો નશ્વર છે. જયારે પુસ્તકના પાને પાને જ્ઞાન પડયું હોય છે. જ્ઞાન એ અમૂલ્ય ધન છે. એટલે પુસ્તકાલયના ઉદ્‌ઘાટન માટે ટંકશાળનું ઉદ્‌ઘાટન રદ કરો.'

એમ જ થયું.

જ્ઞાનનું મૂલ્ય ઘણું છે.

કારતક સુદ પાંચમને કેટલાક લાભ પાંચમ કહે છે. પણ જ્ઞાનનું મૂલ્ય સમજનારા તો એને જ્ઞાન પાંચમ જ કહેવાના.

ધન નહીં, જ્ઞાન મૂલ્યવાન છે.

સાભાર : પ્રસંગ વિલાસ

❑❑❑

ગુડ હેબિટ્સ ફોર ગુડ રીડીંગ

<u>સારા વાચક બનવા માટેના ૭ માઈલ સ્ટોન !</u>

૧) પુસ્તક એ જ્ઞાનનું સાધન છે. તેની આશાતના ન થાય તેવી રીતે તેનો ઉપયોગ કરો.

૨) પુસ્તક કેટલે સુધી વંચાયું છે તેની નોંધ માટે 'બુકમાર્ક' નો ઉપયોગ કરો. 'બુકમાર્ક' ને બદલે કોઈ કાગળનો ટુકડો પણ મુકી શકો. પણ નિશાની માટે કયારેય પણ પેજને વાળશો નહિ.

૩) વાંચન કરતી વખતે એક ડાયરી હંમેશા સાથે રાખો. પુસ્તક વાંચન દરમ્યાન કોઈ વિગતો મહત્વપૂર્ણ લાગે, કોઈ વાકયો કે પેરેગ્રાફ અત્યંત હૃદયસ્પર્શી હોય-તે બધી વિગતો-વાકયો તે ડાયરીમાં નોંધી લો. તેની સાથે તે પુસ્તકનું ટૂંકુ નામ અને પેજ નંબર પણ નોંધી લેવા.

૪) પુસ્તકમાં રહેલી મહત્વપૂર્ણ વિગતો, હૃદયસ્પર્શી વાકયો-પેરેગ્રાફની નીચે પેન્સિલથી આછી લાઈન પણ કરી શકાય. જેથી પાછળથી ગમે ત્યારે તે વિગત શોધવામાં સરળતા પડે. અને તમારા પછી જે વાચકો આ પુસ્તક વાંચે તેમનું પણ આ વિગતો - વાકયો તરફ ધ્યાન ખેંચાય.

૫) પુસ્તક વાંચન દરમ્યાન કોઈ પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય તો તે પ્રશ્ન ડાયરીના પાછળના ભાગમાં નોંધી લો. સાથે તે પુસ્તકનું ટુંકુ નામ અને પેજ નંબર પણ નોંધી લેવા.

૬) દરેક પ્રકરણ પૂરૂ થાય પછી ફરીથી તે પ્રકરણ ઉપર નજર ફેરવી લો અને તે પ્રકરણમાં શું કહેવામાં આવ્યું છે તે બરાબર સમજી લો.

૭) સંપૂર્ણ પુસ્તક વંચાઈ ગયા પછી આ પુસ્તકથી તમને શું પ્રેરણા મળી, શું નવું જાણવા મળ્યું ? તેની નોંધ (૧ કે ૨ પેજમાં) તમારી ડાયરીમાં અવશ્ય કરો.

❑❑❑

વિષયપસંદગી

તમને કયા વિષયના પુસ્તકોમાં રસ છે ? નીચે આપેલી વિષયસૂચિ વાંચો. તેમાંથી તમને ગમતો વિષય પસંદ કરો. તેની સામે લખેલા પેજ નંબર પર જાઓ. ત્યાં તમને મનગમતી પુસ્તકો જોવા મળશે. **બેસ્ટ ઓફ લક...**

Group	Subject	Pg. No.
A	વિશિષ્ટ મહાપુરૂષોના ચરિત્ર	25
B	વિભિન્ન મહાપુરૂષોના ચરિત્ર	29
C	કથાસંગ્રહ સીરીઝ	32
D	ચિત્રકથા સીરીઝ	34
E	ઉપમિતિ ભવ પ્રપંચા કથા	37
F	જૈન તત્ત્વજ્ઞાન વિષયક ગ્રંથો	38
G	ભાવનાત્મક ગ્રંથો	41
H	યોગ	43
I	ધ્યાન	45
J	શ્રાવકાચાર	49
K	સૂત્રો અને આવશ્યક ક્રિયાના રહસ્યો	51
L	ભકિતસાહિત્ય	53
M	સાધકોને માર્ગદર્શન અને વાચના સાહિત્ય	55
N	જૈન ઈતિહાસ સાહિત્ય	57
O	તીર્થ માહાત્મ્ય	58
P	ચિંતનાત્મક-પ્રેરણાત્મક સાહિત્ય	62
Q	અંતિમ શતાબ્દીના મહાપુરૂષો	65
R	કર્મસાહિત્ય	68
S	ભુગોળ, વિજ્ઞાન અને ભૌતિક વિજ્ઞાન	69
T	મંત્રસાધના	71
U	ગર્ભસંસ્કરણ	76
V	માતૃ પિતૃ વંદના	77
W	મૃત્યુ મીમાંસા	79
X	પૂજન વિવેક	81
Y	ભોજન વિવેક	82
Z	વિહારયાત્રા	84

મોસ્ટ ઈમ્પોર્ટન્ટ બુક્સ

A to Z સુધીના વિભાગમાં પ્રત્યેક વ્યકિતએ વાંચવા જેવી શ્રેષ્ઠ પુસ્તકો કઈ છે? તથા બાળકો માટે, યુવાનો માટે, વયસ્કો માટે તથા મહિલાઓ માટે દરેક વિભાગમાં કઈ પુસ્તકો અત્યંત ઉપયોગી છે ? તે જાણવા માટે આ ચાર્ટનો ઉપયોગ કરો.

ગ્રુપ	જનરલ/બધા માટે	બાળકો માટે	યુવા વર્ગ માટે	વયસ્કો માટે	મહિલાઓ માટે
A	૧/૪/૩૩/૩૪/૩૭	૩૫	૫ થી ૨૭	-	-
B	૩/૫/૧૧ થી ૧૩		૭		૧૬ થી ૨૧
C	૧/૨/૭	૪/૯			
D		૧ થી ૯૫			
E	૧ થી ૪				
F	૧/૪/૭/૯/૧૫	૮/૧૨/૧૩			
G	૧/૪/૭/૮				
H	૧/૨/૮/૧૦				
I	૨/૪/૭		૧૨/૧૪/૧૮		
J	૧/૫/૯				૭/૮
K	૧/૪/૫	૮			
L	૧/૩/૪				
M	૧/૩/૪/૫/૬				
N	૧		૨		
O	૧/૨/૩			૧ થી ૨૨	
P	૧/૨/૪/૧૨ થી ૩૧				
Q	૧ થી ૧૯				
R	૨/૪/૬				
S			૧/૩/૪/૫		
T	૧/૨/૬/૯/૧૦/૧૨/૧૫	૫/૧૪			
U					૧ થી ૬
V		૩/૫	૧ થી ૫		
W				૧ થી ૮	
X	૧/૨		૩/૬		
Y	૧/૨/૭/૮				૩/૪
Z	૧/૨/૪				

લેંગ્વેજ ચાર્ટ

A To Z સુધીના વિભાગોમાં કેટલી પુસ્તકો ગુજરાતી, હિન્દી કે અંગ્રેજી ભાષામાં છે તે જાણવા માટે નીચેનો ચાર્ટ ઉપયોગી થશે.

ગ્રુપ	ગુજરાતી	હિન્દી	અંગ્રેજી
A	૧/૪ થી ૨૮/૩૦/૩૨ થી ૩૫/૩૭/૩૮	૨/૨૯/૩૩/૩૬	૩/૩૧/૩૫
B	૧ થી ૧૩ / ૧૫ થી ૨૧	૫/૮/૧૨/૧૪	
C	૧ થી ૨૫	૫/૨૬ થી ૨૮	
D	૧ થી ૧૨	૧ થી ૭૮	૧ થી ૬૪/૭૯ થી ૯૫
E	૧ થી ૪		૪
F	૧ થી ૪/૭ થી ૯ / ૧૧ થી ૧૫	૪/૬/૯/૧૨	૫/૯/૧૦
G	૧ થી ૮		
H	૧ થી ૮/૧૦	૯/૧૧	
I	૧ થી ૧૧ / ૧૩ થી ૧૯	૧૨/૧૩	
J	૧/૨/૪ થી ૯	૩	
K	૧ થી ૧૦		
L	૧ થી ૧૧	૫	
M	૧ થી ૯		
N	૧/૩	૨	
O	૧/૨/૪ થી ૬ / ૮ થી ૧૬ / ૧૮ થી ૨૦	૩/૯/૧૭/૨૧	૬/૭/૧૪
P	૧ થી ૩૧		૪
Q	૧ થી ૧૯		
R	૧/૨/૪ થી ૬	૫	૩/૫
S	૧ થી ૧૦	૧/૨	૧/૩/૫
T	૧/૨/૪ થી ૧૮/૨૦ થી ૩૦/૩૨ થી ૩૫	૩/૧૯/૩૧	
U	૧ થી ૬		
V	૧ થી ૫/૮/૯	૧/૬/૭	૧/૨
W	૧ થી ૫/૭/૮	૬	
X	૧ થી ૪/૬	૧/૩/૫	
Y	૧ થી ૯	૭	
Z	૧/૨/૪/૫	૩	

રીડર્સ ગાઇડ

થ્રી કલાસ ઓફ રીડર્સ

કેટલાક લોકો માટે વાંચન એ 'ટાઈમપાસ' છે. તે લોકોને વાંચન કરતા ટાઈમને પસાર કરવાનું મહત્ત્વ વધુ હોય છે. આવા વાચકો વાંચન દ્વારા પ્રાયઃ કોઈ લાભ મેળવી શકતા નથી.

કેટલાક લોકો માટે વાંચન એ 'હોબી' છે. તે લોકો માટે 'વાંચવું' એ મહત્ત્વનું હોય છે. પણ વાંચન દ્વારા મને શું બોધ મળ્યો અને મારે જીવનમાં શું પરિવર્તન લાવવું જોઈએ તેની ચિંતા તેઓ કરતા નથી. આવા વાચકો વાંચન દ્વારા કંઈક લાભ તો મેળવે છે, પણ જોઈએ તેટલો નહી.

કેટલાક લોકો માટે વાંચન એ 'ઈન્વેસ્ટમેન્ટ' છે. તે લોકો માટે જેટલું મહત્ત્વ વાંચનનું છે, તેટલું જ મહત્ત્વ વાંચન દ્વારા પ્રાપ્ત થતાં બોધનું અને તેના દ્વારા જીવનમાં આવતા પરિવર્તનનું પણ છે. આવા વાચકો વાંચન દ્વારા લખલૂટ લાભ મેળવે છે.

વાચક રોજેરોજ પોતાની વાંચનક્રિયાના સ્તરને તપાસતો રહે તો જલ્દીથી તે ત્રીજા સ્તર સુધી પહોંચી શકે.

-આ.વિ.જગચ્ચંદ્રસૂરિ

A

વિશિષ્ટ મહાપુરૂષોના ચરિત્ર

ત્રિશષ્ટિશલાકા પુરૂષ ચરિત્ર

૨૪ તીર્થંકર, ૧૨ ચક્રવર્તી, ૯ વાસુદેવ, ૯ બળદેવ અને ૯ પ્રતિવાસુદેવ...આ ૬૩ શલાકા પુરૂષો છે. તેમની કથા ધર્મને સમજવા માટે એક પુષ્ટ આલંબન છે. ૯ પ્રતિવાસુદેવના ચરિત્ર ૯ વાસુદેવની અંતર્ગત ગણી લેવાથી આ સંખ્યા ૫૪ ની થાય છે. શલાકાપુરૂષોના ચરિત્ર વાંચવા નીચેના ગ્રંથો ઉપયોગી છે.

A-1 નામ : ત્રિશષ્ટિશલાકાપુરૂષ ચરિત્ર (ભાગ ૧ થી ૪) (ગુજરાતી)
અનુવાદક : શ્રી કુંવરજીભાઈ આણંદજીભાઈ
પ્રકાશક : જૈન પ્રકાશન મંદિર, અમદાવાદ

A-2 નામ : ત્રિશષ્ટિશલાકાપુરૂષ ચરિત્ર (ભાગ ૧ થી ૪) (હિન્દી)
સંપાદક : શ્રી શ્રેયાંસચન્દ્રસૂરીશ્વરજી મ.સા.
પ્રકાશક : ઝવેરીપાર્ક આદીશ્વર ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ

A-3 નામ : ધ જૈન સાગા (પાર્ટ ૧-૨-૩) (અંગ્રેજી)
ટ્રાન્સલેટર : મીસ હેલન એચ. જોનસન
પબ્લિશર : આ.શ્રી રામચન્દ્રસૂરીશ્વરજી જૈન પાઠશાળા, અમદાવાદ

A-4 નામ : ચોપ્પન મહાપુરૂષોના ચરિત્રનો ગુર્જરાનુવાદ
અનુવાદક : આ.હેમસાગરસૂરિ મ.સા.
સંપાદક : મુનિચંદ્રસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : આચાર્ય ૐકારસૂરિ આરાધનાભવન, સુરત.

૨૪ તીર્થંકર ચરિત્ર

ધર્મતીર્થની સ્થાપના કરે તે તીર્થંકર. ભરતક્ષેત્રમાં આ અવસર્પિણી કાળમાં થયેલા પરમ ઉપકારી ૨૪ તીર્થંકરોના ચરિત્રો વાંચવા નીચેના પુસ્તકો ઉપયોગી છે.

A-5 થી A-27
૨૪ તીર્થંકરોના અલગ અલગ ચરિત્રોના પુસ્તકો
લેખક : મનોહરકીર્તિસાગરસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરસૂરિ જૈન સમાધિ મંદિર, વિજાપુર

A-5	ધન્ય બની ધરા	આદિનાથ પ્રભુ ચરિત્ર
A-6	આસ્થાના ઓજસ	અજિતનાથ-સંભવનાથ પ્રભુ ચરિત્ર
A-7	ખૂલે આંખ, રતન લાખ	અભિનંદનસ્વામિ-સુમતિનાથ ચરિત્ર
A-8	ગ્રન્થ ખૂલે, ગ્રન્થી તૂટે	પદ્મપ્રભસ્વામિ ચરિત્ર
A-9	લાગે લગન, બુઝે અગન	સુપાર્શ્વનાથ પ્રભુ ચરિત્ર
A-10	આંખ નરમ, સપના ગરમ	ચંદ્રપ્રભસ્વામિ ચરિત્ર
A-11	અંતરની ઉજાસ	સુવિધિનાથ પ્રભુ ચરિત્ર
A-12	પરમાર્થના પુષ્પો	શીતલનાથ પ્રભુ ચરિત્ર
A-13	બિન્દુ એક, સિન્ધુ અનેક	શ્રેયાંસનાથ પ્રભુ ચરિત્ર
A-14	તણખો ઝરે, મનખો ફળે	વાસુપૂજયસ્વામિ ચરિત્ર
A-15	કરે જતન, મિલે રતન	વિમલનાથ પ્રભુ ચરિત્ર
A-16	તૂટે તાર, ખૂલે દ્વાર	અનંતનાથ પ્રભુ ચરિત્ર
A-17	સૂકા તન, ભીના મન	ધર્મનાથ પ્રભુ ચરિત્ર
A-18	જ્ઞાનભીના અન્તરીયા	શાંતિનાથ પ્રભુ ચરિત્ર
A-19	દ્રષ્ટિ ખૂલે મુકિત મીલે	કુંથુનાથ-અરનાથ પ્રભુ ચરિત્ર
A-20	ભીના અન્તર, સૂખ સમન્દર	મલ્લિનાથ પ્રભુ ચરિત્ર
A-21	ઉદધિ ઉલ્લસે ઉર	મુનિસુવ્રતસ્વામિ ચરિત્ર
A-22	ભાવ ભરે, ભવ તરે	નમિનાથ પ્રભુ ચરિત્ર
A-23/24	ભીનાશ ભઈ ઉજાશ (ભાગ-૧-૨)	નેમિનાથ પ્રભુ ચરિત્ર
A-25	જયોતિ જલે, જિંદગી ફળે	પાર્શ્વનાથ પ્રભુ ચરિત્ર
A-26/27	ઉછળે ઉર્મિ અન્તરમાં (ભાગ ૧-૨)	મહાવીરસ્વામિ પ્રભુ ચરિત્ર

A-28 નામ : ૨૪ તીર્થંકર (ગુજરાતી)
લેખક : આ. પૂર્ણચંદ્રસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : પંચ પ્રસ્થાન પુણ્યસ્મૃતિ પ્રકાશન

A-29 નામ : તીર્થંકર ચરિત્ર (૨૪ તીર્થંકરોના ચરિત્ર) (હિન્દી)
લેખક : કૃષ્ણલાલ વર્મા
પ્રકાશક : ગુરૂ રામચંદ્ર પ્રકાશન સમિતિ

A-30 નામ : શ્રમણ ભગવાન મહાવીર (૨૬ ભવ) (ગુજરાતી)
લેખક : આ. શ્રી ધર્મસૂરીશ્વરજી મ.સા.
પ્રકાશક : ધર્મકૃપા ટ્રસ્ટ, ડભોઈ તીર્થ

A-31 નામ : શ્રમણ ભગવાન મહાવીર (વોલ્યુમ 1 - 8) (અંગ્રેજી)
લેખક : મુનિ રત્નપ્રભવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : શ્રી જૈન સિદ્ધાન્ત સોસાયટી, પાંજરાપોળ, અમદાવાદ
(પ્રભુ મહાવીરનું વિસ્તૃત જીવનચરિત્ર, જે અનેક દેશોમાં વંચાયુ અને વખણાયું છે.)

જૈન રામાયણ

મર્યાદા પુરૂષોત્તમ શ્રી રામનું ચરિત્ર આપણી અંદર ચાલતી સદ્‌વૃત્તિ-દુર્વૃત્તિઓની કથા છે. સ્વાર્થવૃત્તિમાંથી રામાયણનો જન્મ થયો છે. આજના યુગમાં એકદમ પ્રસ્તુત કથા 'રામાયણ'ને વાંચવા નીચેના પુસ્તકો ઉપયોગી છે.

A-32 નામ : પઉમચરિયનો ગુર્જરાનુવાદ
લેખક : હેમસાગરસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : ગોડીજી દેરાસર ટ્રસ્ટ, મુંબઈ

A-33 નામ : જૈન રામાયણ (ભાગ ૧ થી ૩)
લેખક : આ.ભદ્રગુપ્તસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : વિશ્વ કલ્યાણ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ / શ્રી મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર-કોબા
(આ પુસ્તક ગુજરાતી/હિન્દી બંને ભાષામાં ઉપલબ્ધ છે.)

A-34 નામ : સંસ્કૃતિના સુવર્ણ શિખરે
લેખક : આ. મનોહરકીર્તિસાગરસૂરીશ્વરજી મ.સા.
પ્રકાશક : શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરસૂરિ જૈન સમાધિ મંદિર, વીજાપુર

A-35 નામ : જૈન રામાયણ (સચિત્ર)
લેખક : આ. ગુણરત્નસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : જિનગુણ આરાધક ટ્રસ્ટ
(આ પુસ્તક ગુજરાતી અને અંગ્રેજી બંને ભાષામાં ઉપલબ્ધ છે.)

A-36 નામ : જૈન રામાયણ (હિન્દી)
અનુવાદક : મુનિશ્રી રૈવતચંદ્રવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : ગુરૂ રામચંદ્ર પ્રકાશન સમિતિ

જૈન મહાભારત

મહાભારત એટલે પાંડવો અને કૌરવો વચ્ચે થયેલું મહાયુદ્ધ. મહાભારતનો જન્મ અહંકાર અને વૈરભાવમાંથી થયેલો છે. આજે આ બંને દુર્ગુણોએ ઘર ઘરમાં મહાભારત સળગાવી છે. આપણા ઘરમાં સળગી રહેલા મહાભારતથી બચવું છે? વાંચી લો એક વાર મહાભારતની કથા...એ દુર્ગુણો દૂર થઈને જ રહેશે. જૈન મહાભારત વાંચવા માટે ઉપયોગી પ્રકાશનો નીચે પ્રમાણે છે.

A-37 નામ : પાંડવ ચરિત્ર (ગુજરાતી અનુવાદ)
અનુવાદક : સા. શ્રી સૌમ્યજયોતિશ્રીજી મ.સા.
પ્રકાશક : અરિહંત આરાધક ટ્રસ્ટ, ભિવંડી.

A-38 નામ : પાંડવ પ્રબોધ (પાંડવોના ચરિત્રની પ્રબોધક નવલકથા)
પ્રકાશક : જૈન ધર્મ વિદ્યા પ્રસારક વર્ગ, પાલીતાણા

❑❑❑

"તમારી પાસે
સારું પુસ્તકાલય અને બગીચો છે...
તો તમારી પાસે એ બધું જ છે જે તમને જોઈએ છે.
-માર્કસ ટુલિયસ સીસરો"

B

વિભિન્ન મહાપુરૂષોના ચરિત્ર

મહાન આત્માઓની જીવનકથા એ આપણા જીવનની બગડેલી કથાને સુધારવા માટેનું મહત્ત્વનું સાધન છે. જૈનશાસનના ઈતિહાસમાં થયેલા મહાન આત્માઓની જીવનકથાઓ અહીં પ્રસ્તુત છે.

B-1 નામ : શ્રીપાળ રાજાનો રાસ
સંપાદક : શ્રી રસિકલાલ શાંતિલાલ મહેતા
પ્રકાશક : જૈન પ્રકાશન મંદિર

B-2 નામ : શ્રીપાલ કથા
સંપાદક : સારાભાઈ નવાબ
પ્રકાશક : જગદચંદ્ર સારાભાઈ નવાબ

B-3 નામ : એક રાત અનેક વાત (જંબુસ્વામિ ચરિત્ર)
લેખક : ભદ્રગુપ્તસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : વિશ્વકલ્યાણ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ/મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર, કોબા

B-4 નામ : આંખ ઝંખે પાંખ (જંબુસ્વામિ ચરિત્ર)
લેખક : મનોહરકીર્તિસાગરસૂરીશ્વરજી મ.સા.
પ્રકાશક : શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરસૂરિ સમાધિ મંદિર, વીજાપૂર

B-5 નામ : રીસાયેલો રાજકુમાર (શ્રેણિક મહારાજાનું ચરિત્ર)
લેખક : ભદ્રગુપ્તસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : વિશ્વકલ્યાણ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ/મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર, કોબા
(આ પુસ્તક 'રાજકુમાર શ્રેણિક' આ નામથી હિન્દીમાં પણ ઉપલબ્ધ છે.)

B-6 નામ : અભયકુમાર મંત્રીશ્વરનું જીવન ચરિત્ર (ભાગ ૧ થી ૩)
અનુવાદક : મોતીચંદ ઓધવજી ભાવનગરી
પ્રકાશક : શ્રી જિનશાસન આરાધના ટ્રસ્ટ

B-7 નામ : સમ્રાટ સંપ્રતિ યાને પ્રાચીન જૈન ઈતિહાસની પ્રામાણિકતા
લેખક : મંગળદાસ ત્રીકમજી ઝવેરી
પ્રકાશક : શા. ખેંગારજી હીરાજીની કું. થાણા

B-8 નામ : સર્વજ્ઞ જેવા સૂરિદેવ (હેમચંદ્રાચાર્યજીની જીવનકથા)
લેખક : ભદ્રગુપ્તસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : વિશ્વકલ્યાણ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ/મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર, કોબા
(આ પુસ્તક 'કલિકાલ સર્વજ્ઞ' આ નામથી હિન્દીમાં પણ ઉપલબ્ધ છે.

B-9 નામ : કીર્તિગાથા, શ્રી હેમચંદ્રાચાર્યની
લેખક : ગણી હિતવર્ધનવિજય મ.સા.
પ્રકાશક : કુસુમ અમૃત ટ્રસ્ટ, વાપી
(પપ અદ્ભૂત કલ્પનાચિત્રો સાથે કલિકાલસર્વજ્ઞ શ્રી હેમચંદ્રાચાર્યજીના જીવનની રોમાંચક સફર)

B-10 નામ : કુમારપાળ પ્રતિબોધ (ગુર્જરાનુવાદ)
સંપાદક : મુનિ હિતરત્નવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : શ્રી સહસ્ત્રફણા ચિંતામણી પાર્શ્વનાથ પેઢી, પાટણ

B-11 નામ : સૂરીશ્વર અને સમ્રાટ (અકબર પ્રતિબોધક હીરસૂરીશ્વરજીનું ચરિત્ર)
લેખક : વિદ્યાવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : જૈન ગ્રંથ પ્રકાશન સમિતિ

B-12 નામ : સમરાદિત્ય મહાકથા (ભાગ ૧-૨-૩)
લેખક : ભદ્રગુપ્તસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : વિશ્વકલ્યાણ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ/મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર, કોબા
(આ પુસ્તક ગુજરાતી અને હિન્દી બંને ભાષામાં ઉપલબ્ધ છે.

B-13 નામ : મને તારી યાદ સતાવે
લેખક : ભદ્રગુપ્તસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : વિશ્વકલ્યાણ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ/મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર, કોબા
(આમરાજા અને બપ્પભટ્ટીસૂરિ મ.સા.નું રસાળ કલમે લખાયેલ ચરિત્ર)

B-14 નામ : ધન્યકુમાર ચરિત્ર (હિન્દી)
સંપાદક : મુનિ શ્રી જયાનંદવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : ગુરૂ રામચંદ્ર પ્રકાશન સમિતિ, ભીનમાલ

B-15 નામ : શેઠ મોતીશા
લેખક : મોતીચંદ ગીરધરલાલ કાપડીયા
પ્રકાશક : ગોડીજી જૈન દેરાસર

B-16 નામ : મયણા (મયણાસુંદરીનું ચરિત્ર)
લેખક : ભદ્રગુપ્તસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : વિશ્વકલ્યાણ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ/મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર, કોબા

B-17 નામ : સુલસા (પરમ સમ્યક્ત્વી સુલસાનું ચરિત્ર)
લેખક : ભદ્રગુપ્તસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : વિશ્વકલ્યાણ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ/મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર, કોબા

B-18 નામ : અંજના (અંજનાસુંદરીનું ચરિત્ર)
લેખક : ભદ્રગુપ્તસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : વિશ્વકલ્યાણ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર, કોબા

B-19 નામ : તરંગવતી
લેખક : મનોહરકીર્તિસાગરસૂરિ મ.
પ્રકાશક : શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરસૂરિ સમાધિ મંદિર, વીજાપુર

B-20 નામ : સત્‌ના ત્રાજવે (સતી શીલવતીની કથા)
લેખક : મનોહરકીર્તિસાગરસૂરિ મ.
પ્રકાશક : શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરસૂરિ સમાધિ મંદિર, વીજાપુર

B-21 નામ : સોળ મહાસતી
લેખક : શ્રી ધનમુનિ 'પ્રથમ'
સંપાદક : કપિલરાય ઠાકુર
પ્રકાશક : શેઠ નગીનભાઈ મંછુભાઈ જૈન સાહિત્યોદ્ધાર ફંડ.
(સોળ મહાસતીઓની જીવનકથાનું રસાળ આલેખન પ્રસ્તુત પુસ્તકમાં થયું છે.)

❑❑❑

"બોલતાં પહેલા વિચારો...અને વિચારતા પહેલા વાંચો.
-ફ્રૈન લેબોવિત્ઝ"

C

કથાસંગ્રહ સીરીઝ

સંક્ષેપરૂચિવાળા જિજ્ઞાસુઓ નાની નાની કથાઓને વધુ પસંદ કરે છે. એક જ પુસ્તકમાં નાની નાની ઘણી કથાઓ હોય તેવી કથાસંગ્રહોની સીરીઝ અહીં પ્રસ્તુત છે.

C-1 નામ : ભરતેશ્વર બાહુબલિ વૃત્તિ ભાષાંતર
અનુવાદક : મોતીલાલ ઓઘવજી ભાવનગરી
પ્રકાશક : જૈન વિદ્યાશાળા, અમદાવાદ

C-2 નામ : જિનશાસનના પ્રભાવકો (આઠ પ્રભાવકોની કથા)
લેખક : રશ્મિકાંત હરિશંકરભાઈ જોષી
પ્રકાશક : ગુરૂ સમુદ્ર અનેકાંત આદર્શ ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ

C-3 નામ : તે કાળે તે સમયે (આઠ પ્રભાવકોની કથા)
લેખક : મુનિ રાજદર્શનવિજય
પ્રકાશક : રત્નોદય ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ
(આ પુસ્તકમાં આત્મકથાની શૈલીથી લખાયેલી આઠ પ્રભાવકોની કથા છે.)

C-4 નામ : જૈન શાસનના ચમકતા હીરા (૧૦૮ જૈન ચરિત્ર કથાઓ)
સંપાદક : વરજીવનદાસ વાડીલાલ શાહ
પ્રકાશક : વરજીવનદાસ વાડીલાલ શાહ

C-5 નામ : આત્મકથાઓ (ગુજરાતી / હિન્દી)
લેખક : આ. મુકિતચંદ્ર-મુનિચંદ્રસૂરિજી મ.સા.
પ્રકાશક : શાન્તિ-જિન આરાધક મંડળ
(આ પુસ્તકમાં અનેક અનેક મહાપુરૂષોની કથાઓ છે. આ કથાઓની વિશેષતા એ છે કે સ્વયં પાત્રો જ આપણી સમક્ષ આવીને બોલતા હોય એવી કલ્પના કરીને લખાયું છે. રસ પડે તેવું પુસ્તક.)

C-6 નામ : ટચૂકડી કથાઓ (ભાગ ૧ થી ૬)
લેખક : પ.ચંદ્રશેખરવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : કમલ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ

C-7 નામ : જૈન ઈતિહાસની ઝલકો
લેખક : પં.ચંદ્રશેખરવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : કમલ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ

C-8 નામ : ભીની સુગંધ (નાના-નાના બોધદાયક પ્રસંગો)
લેખક : મુનિ રાજદર્શનવિજય
પ્રકાશક : રત્નોદય ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ

C-9 નામ : વીરધર્મની વાતો (ભાગ ૧ થી ૪)
લેખક : જયભિક્ખુ
પ્રકાશક : પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ

C-10 નામ : પ્રભાવક સ્થવિરો
લેખક : રમણલાલ સી. શાહ
પ્રકાશક : મુંબઈ જૈન યુવક સંઘ
(છેલ્લી શતાબ્દિમાં થઈ ગયેલા વિશિષ્ટ મહાન પ્રભાવક પુરૂષોની જીવન કથાઓનો સંગ્રહ)

C-11 થી C-28 પ્રસંગ કથા સિરીઝ

C-11 પ્રસંગ પરિમલ
C-12 પ્રસંગ નવનીત
C-13 પ્રસંગ સુધા
C-14 પ્રસંગ શિખર
C-15 જનકકથા પરિમલ
C-16 પ્રસંગ કલ્પલતા
C-17 પ્રસંગ પ્રભા
C-18 પ્રસંગ વિલાસ
C-19 પ્રસંગ સુવાસ
C-20 પ્રસંગ રંગ
C-21 પ્રસંગ અંજન
C-22 પ્રસંગ સાગર
C-23 પ્રસંગ યાત્રા
C-24 પ્રસંગ પ્રવાહ
C-25 પ્રસંગ ધારા
C-26 પ્રસંગ સિદ્ધિ (હિન્દી)
C-27 પ્રસંગ કિરણ (હિન્દી)
C-28 પ્રસંગ બિન્દુ (હિન્દી)

લેખક : આ.શ્રી મુનિચંદ્રસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : આ. ૐકારસૂરિ જ્ઞાનમંદિર
(ટચુકડી બોધદાયક કથાઓની સુંદર કથાસંગ્રહ સીરીઝ)

❑❑❑

D

ચિત્રકથા સીરીઝ

બાળકોમાં કોમિકસ ખૂબ જ લોકપ્રિય છે. જૈન શાસનમાં થયેલા મહાપુરૂષોની ચિત્રકથાઓ બાળકોમાં સંસ્કારસિંચન કરવાનું શ્રેષ્ઠ સાધન છે. છેલ્લા ઘણાં વર્ષોથી વખણાતી ચિત્રકથાઓની માહિતી અહીં પ્રસ્તુત છે.

D-1 થી D-64
દિવાકર પ્રકાશન, આગરાની ચિત્રકથાઓ

D-1 ક્ષમાદાન
D-2 ભગવાન ૠષભદેવ
D-3 ણમોકાર મંત્ર કે ચમત્કાર
D-4 ભગવાન મહાવીર કી બોધકથાએ
D-5 ચિન્તામણિ પાર્શ્વનાથ
D-6 બુદ્ધિનિધાન અભયકુમાર
D-7 શાન્તિ અવતાર, શાન્તિનાથ
D-8 કિસ્મત કા ધની ધન્ના
D-9 કરૂણાનિધાન ભગવાન મહાવીર-૧
D-10 કરૂણાનિધાન ભગવાન મહાવીર-૨
D-11 રાજકુમારી ચન્દનબાલા
D-12 સતી મદનરેખા
D-13 સિદ્ધચક્ર કા ચમત્કાર
D-14 મેઘકુમાર કી આત્મકથા
D-15 યુવાયોગી જમ્બુકુમાર
D-16 રાજાકુમાર શ્રેણિક
D-17 ભગવાન મલ્લિનાથ
D-18 મહાસતી અંજનાસુન્દરી
D-19 કરની કા ફલ
D-20 ભગવાન નેમિનાથ
D-21 ભાગ્ય કા ખેલ
D-22 કરકણ્ડૂ જાગ ગયા
D-23 જગત્‌ગુરૂ હિરવિજયસૂરિ
D-24 વચન કા તીર
D-25 અજાતશત્રુ કુણિક
D-26 પિંજરે કા પંછી
D-27 ધરતી કા સ્વર્ગ
D-28 નન્દ મણિકાર
D-29 કર ભલા, હો ભલા
D-30 તૃષ્ણા કા જાલ
D-31 પાંચ રત્ન
D-32 અમૃત પુરૂષ ગૌતમ
D-33 આર્ય સુધર્મા
D-34 પુણિયા શ્રાવક
D-35 છોટી સી બાત
D-36 ભરત ચક્રવર્તી
D-37 સદ્દાલ પુત્ર
D-38 રૂપ કા ગર્વ
D-39 ઉદયન-વાસવદત્તા
D-40 કલિકાલ સર્વજ્ઞ હેમચંદ્રાચાર્ય

D-41 સમ્રાટ કુમારપાળ
D-42 આર્ય સ્થૂલભદ્ર-૧
D-43 મહાયોગી સ્થૂલભદ્ર-૨
D-44 સમ્રાટ સમ્પ્રતિ
D-45 રૂષિદત્તા
D-46 ચરમભોગી-પરમયોગી (શાલિભદ્ર)
D-47 નંદિષેણ
D-48 હરિકેશબલ
D-49 સમ્રાટ વિક્રમાદિત્ય - ૧
D-50 સમ્રાટ વિક્રમાદિત્ય - ૨
D-51 સમ્રાટ વિક્રમાદિત્ય - ૩
D-52 આચાર્ય ભદ્રબાહુ
D-53 તીર્થરક્ષક શ્રી ભોમિયાજી દેવ
D-54 રાજા પ્રદેશી ઔર કેશીકુમાર શ્રમણ
D-55 કરૂણાવતાર પાર્શ્વનાથ - ૧
D-56 કરૂણાવતાર પાર્શ્વનાથ - ૨
D-57 મહાબલ મલયાસુંદરી
D-58 વંકચૂલ
D-59 અતિમુકતકુમાર ઔર અર્જૂનમાલી
D-60 બોલી તો ઐસે બોલી
D-61 આર્દ્રકુમાર
D-62 પેથડ શાહ
D-63 જગડૂશાહ
D-64 વસ્તુપાલ-તેજપાલ

(ઉપરની ૬૪ ચિત્રકથાઓ હિન્દી અને અંગ્રેજીમાં ઉપલબ્ધ છે. ગુજરાતીમાં ૧ થી ૧૨ ચિત્રકથાઓ ઉપલબ્ધ છે.)

D-65 થી D-78
અભ્યુદય ચિત્રકથા પ્રકાશન, ઈન્દૌરની ચિત્રકથાઓ

D-65 મત્સ્યોદર
D-66 શ્રેષ્ઠિપુત્ર શાલિભદ્ર
D-67 મહાસતી મદાલસા
D-68 પલ્લીપતિ વંકચૂલ
D-69 મહામંત્રી વિમલશાહ
D-70 દારૂકા દૈત્ય ઔર દ્વારિકાદહન
D-71 રાજર્ષિ કીર્તિધર ઔર મહામુનિ સુકોશલ
D-72 જિનપૂજા ઔર સિદ્ધરાજા ઢઢ્ઢા
D-73 અસત્ય કા ધન ઔર વસુરાજા
D-74 શ્રી માણિભદ્ર મહારાજા
D-75 પિતૃભકત કૃણાલ ઔર મહામુનિ અનાથી
D-76 હરિભદ્રસૂરિ
D-77 મહાન જૈનાચાર્ય કાલકસૂરિ
D-78 શ્રેષ્ઠિપુત્ર ધન્યકુમાર

(અભ્યુદય ચિત્રકથા પ્રકાશન દ્વારા ૫૪ ચિત્રકથાઓ પ્રકાશિત થઈ છે. બધી ચિત્રકથાઓ હિન્દીમાં ઉપલબ્ધ છે.)

D-79 થી D-95
શ્રી આશાપૂરણ પાર્શ્વનાથ જૈન જ્ઞાનભંડાર દ્વારા પ્રકાશિત ચિત્રકથાઓ

નામ		લેખક
D-79	વર્ધમાન	સા.જીતેન્દ્રશ્રીજી
D-80	શાલિભદ્ર	સા.જીતેન્દ્રશ્રીજી
D-81	ચંદનબાલા	મૈત્રીભાવવિજયજી મ.સા.
D-82	ઈલાચીકુમાર	વર્ધમાનરત્નવિજયજી મ.સા.
D-83	મયણા	નિર્વાણભૂષણવિજયજી મ.સા.
D-84	જગડુશા	મુકિતપરાગવિજયજી મ.સા.
D-85	સ્થૂલિભદ્ર	સા.નમ્રગિરાશ્રીજી
D-86	ભદ્રબાહુ	નિર્વાણભૂષણવિજયજી મ.સા.
D-87	ધનપાલ	સા.નમ્રગિરાશ્રીજી
D-88	ગૌતમ	અર્હંચંદ્રસાગરજી મ.સા.
D-89	ગૌતમ	પારિજાતવિજયજી મ.સા.
D-90	જંબુસ્વામી	સા.નમ્રગિરાશ્રીજી
D-91	આભડશાહ	મોક્ષભૂષણવિજયજી મ.સા.
D-92	દમયંતી	સા.શ્રી હર્ષિતરેખાશ્રીજી મ.સા.
D-93	કલાવતી	સા.શ્રી હર્ષિતરેખાશ્રીજી મ.સા.
D-94	અર્હન્નક	અર્હંચંદ્રસાગરજી મ.સા.
D-95	વિમલશાહ	મોક્ષભૂષણવિજયજી મ.સા.

(આ ચિત્રકથાઓ અંગ્રેજીમાં પ્રકાશિત થશે. વાચકોને જાન્યુઆરી ૨૦૧૬માં ઉપલબ્ધ થશે.)

❑❑❑

**"જો મારી પાસે ઓછા પૈસા હોય તો હું પુસ્તક ખરીદું છું...
અને કંઈ બચે તો એમાંથી હું ખાવાનું અને કપડા લઉ છું."**
-ડેજીડેરિઅસ ઈરેસ્મસ રોટેરોદમસ

E

ઉપમિતિ ભવ પ્રપંચા કથા સીરીઝ

ગમે તેવા ભારે તત્ત્વજ્ઞાનને પણ જો કથાઓના માધ્યમથી પીરસવામાં આવે તો તે અલ્પબુદ્ધિવાળા જીવોને સુપાચ્ય બની જાય છે. જૈન તત્ત્વજ્ઞાન અને સંસારના સ્વરૂપને કથાઓ અને ઉપમાઓ દ્વારા વણી લઈને ગંભીર છતાં સુપાચ્ય કથા શ્રી સિદ્ધર્ષિ ગણી મહારાજાએ રચી છે. કથાનું નામ છે : 'ઉપમિતિ ભવ પ્રપંચા કથા.' આ કથા ઘણી વિશાળ છે. તેથી સંસ્કૃતમાં જ તેનું સંક્ષિપ્ત રૂપાંતર બન્યું. જેનું નામ છે 'ઉપમિતિ ભવ પ્રપંચા કથા-સારોદ્ધાર' આ બંનેના ગુજરાતી અનુવાદ ઉપલબ્ધ છે. સંક્ષિપ્ત રૂચિવાળા જિજ્ઞાસુઓ લાભ લઈ શકે તે હેતુથી ઉપમિતિના સારને સમાવી લેતા બે પુસ્તકો પણ લખાયા છે. ઉપમિતિના આ ચારે વર્ઝન નીચે મુજબ છે.

E-1 નામ : ઉપમિતિ ભવ પ્રપંચા કથા (ભાગ ૧-૨-૩)
અનુવાદક : મોતીચંદ ગીરધરલાલ કાપડીયા
પ્રકાશક : ભદ્રંકર પ્રકાશન ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ

E-2 નામ : ઉપમિતિ સારોદ્ધાર (ભાગ ૧-૨-૩)
અનુવાદક : મુનિ ક્ષમાસાગરજી મ.સા.
પ્રકાશક : વર્ધમાન જૈન તત્ત્વજ્ઞાન પ્રચારક વિદ્યાલય

E-3 નામ : આત્માનો વિકાસક્રમ યાને મહામોહનો પરાજય
લેખક : આ. કેસરસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : મુક્તિચંદ્ર શ્રમણ આરાધના કેન્દ્ર / ગુરૂ રામચંદ્ર પ્રકાશન સમિતિ (આ પુસ્તક ' આપણા સહુની આત્મકથા' આ નામથી પણ પ્રકાશિત થઈ છે. પ્રકાશક : પંચ પ્રસ્થાન પુણ્યસ્મૃતિ પ્રકાશન)

E-4 નામ : હે પ્રભુ ! આ છે મારા ભવની વ્યથા
લેખક : આ. ભદ્રંકરસૂરિ મ.
પ્રકાશક : આચાર્ય શ્રી ભદ્રંકરસૂરીશ્વરજી સ્મારક ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ
(આ પુસ્તક ગુજરાતી અને અંગ્રેજી બે ભાષામાં ઉપલબ્ધ છે.)

❑❑❑

F

જૈન તત્ત્વજ્ઞાન વિષયક ગ્રંથો

જૈન ધર્મને જીવનમાં આત્મસાત્ કરવા માટે જૈન ધર્મ અને દર્શનના સિદ્ધાંતોને સમજવા અત્યંત જરૂરી છે. તે સિદ્ધાંતોને સંક્ષેપમાં સમજાવતા ગ્રંથોની સૂચિ અહીં પ્રસ્તુત છે.

F-1 નામ : તત્ત્વાર્થાધિગમ સૂત્ર (ગુજરાતી વિવેચન)
વિવેચક : આ. રાજશેખરસૂરિ મ.
પ્રકાશક : અરિહંત આરાધક ટ્રસ્ટ, ભિવંડી
(જૈન ધર્મના પ્રત્યેક સંપ્રદાયોને માન્ય આ ગ્રંથ જૈનદર્શનને સમજવા માટે મહત્ત્વપૂર્ણ ગણાય છે.)

F-2 નામ : આર્હતદર્શન દીપિકા
લેખક : પ્રો. હીરાલાલ રસિકદાસ કાપડીયા
સંપાદક : આ. શ્રી જગચ્ચંદ્રસૂરીશ્વરજી મ.સા.
પ્રકાશક : આ. સૂરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી જૈન તત્ત્વજ્ઞાનશાળા
(નવતત્ત્વનું અત્યંત વિસ્તારથી વિવેચન, અનેકાનેક શાસ્ત્રપાઠોથી ભરપૂર ગ્રંથ)

F-3 નામ : પ્રવચન કિરણાવલી (ભાગ-૧-૨)
લેખક : આ. પદ્મસૂરિજી મ.સા.
પ્રકાશક : જૈન ધર્મ પ્રસારક સભા
(૪૫ આગમો શ્રાવકો વાંચી ન શકે, પરંતુ આ પુસ્તક દ્વારા આગમોમાં કયા વિષયો ચર્ચાયા છે તેની ઝાંખી અવશ્ય કરી શકે.)

F-4 નામ : જૈન દર્શન (ગુજરાતી/હિન્દી)
લેખક : મુનિ શ્રી ન્યાયવિજયજી
પ્રકાશક : હૈમચંદ્રાચાર્ય જૈન સભા
(જૈન ધર્મના સિદ્ધાંતો અને આચરણ-બંને વિષયોની સામાન્ય વાચકોને ભારે ન લાગે તે રીતે વિશદ છણાવટ આ ગ્રંથમાં છે.)

F-5 નામ : જૈન ફિલોસોફી એન્ડ રિલીજીયન (અંગ્રેજી)
લેખક : મુનિશ્રી ન્યાયવિજયજી મ.
અનુવાદક : નગીન જી. શાહ
પ્રકાશક : મોતીલાલ બનારસીદાસ પબ્લીશર્સ
(ઉપરના ગુજરાતી ગ્રંથનો અંગ્રેજી અનુવાદ)

F-6 નામ : જૈન ધર્મ દર્શન (હિન્દી)
લેખક : મોહનલાલ મહેતા
પ્રકાશક : પાર્શ્વનાથ વિદ્યાશ્રમ શોધ સંસ્થાન
(જૈન ધર્મ દર્શનના સિદ્ધાંતોને સચોટ રીતે સમજાવતું પુસ્તક)

F-7 નામઃ જૈન ધર્મ દર્શન (ગુજરાતી)
લેખક : મોહનલાલ મહેતા
અનુવાદક : નગીન જી. શાહ
પ્રકાશક : ૧૦૮ જૈન તીર્થદર્શન ભવન ટ્રસ્ટ, પાલીતાણા
(જૈન ધર્મ દર્શનના સિદ્ધાંતોને સચોટ રીતે સમજાવતું પુસ્તક)

F-8 નામ : જૈન દર્શન : સિદ્ધાંતો અને પરિચય (ભાગ ૧-૨)
સંપાદક : મુનિ શ્રી કુશલચંદ્રવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : શ્રી ૧૦૮ જૈન તીર્થદર્શન ભવન ટ્રસ્ટ, પાલીતાણા
(જૈન ધર્મ અને દર્શનના સિદ્ધાંતો સરળતાથી સમજાવી તેનું પાલન કેવી રીતે કરવું તે દર્શાવતું પુસ્તક)

F-9 નામ : આર્હત ધર્મ પ્રકાશ (જૈન ધર્મ)
લેખક : મુનિ શ્રી કીર્તિવિજયજી
પ્રકાશક : લબ્ધિસૂરીશ્વરજી જ્ઞાનમંદિર, દાદર
(જૈન ધર્મના સારને સરળ - સચોટ ભાષામાં સમજાવતું આ પુસ્તક ગુજરાતી-હિન્દી અને અંગ્રેજી ઉપરાંત અન્ય પણ ચાર ભારતીય ભાષાઓમાં પ્રકાશિત થયું છે.)

F-10 નામ : અનેકાન્તવાદ (અંગ્રેજી)
પ્રકાશક : જૈન આત્માનંદ સભા
(જૈન દર્શનના મહત્વના સિદ્ધાન્ત 'અનેકાન્ત' ઉપર પ્રકાશ પાથરતું પુસ્તક)

F-11 નામ : આત્માનો વિકાસક્રમ
લેખક : મુનિ શ્રી સંયમકીર્તિવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : સમ્યગ્જ્ઞાન પ્રચારક સમિતિ, અમદાવાદ
(આત્માની નિગોદથી મોક્ષ સુધીની યાત્રા વર્ણવતા આ પુસ્તકમાં ૧૪ ગુણસ્થાનક, આઠ યોગદ્રષ્ટિ વગેરે અનેક વિષયોને આવરી લેવાયા છે)

F-12 નામ : તત્ત્વજ્ઞાન પ્રવેશિકા (ગુજરાતી / હિન્દી)
લેખક : આ.શ્રી કલાપૂર્ણસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : જૈન શ્વે.મૂ.પૂ.તપાગચ્છ સંઘ, ધ્રાંગધ્રા
(બાળકો માટે જૈન તત્ત્વજ્ઞાનમાં પ્રવેશ કરવા માટે સરસ પાઠયપુસ્તક)

F-13 નામ : જૈન તત્ત્વજ્ઞાન ચિત્રાવલિ પ્રકાશ
લેખક : આ.શ્રી ભુવનભાનુસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : ભારતીય પ્રાચ્યતત્ત્વ પ્રકાશન સમિતિ
(બાળકો માટે જૈન તત્ત્વજ્ઞાનમાં પ્રવેશ કરવા માટે સરસ પાઠયપુસ્તક)

F-14 નામ : જિનતત્ત્વ
લેખક : રમણલાલ ચી. શાહ
પ્રકાશક : મુંબઈ જૈન યુવક પરિષદ
(જૈન ધર્મના પારિભાષિક શબ્દો ઉપર સરળભાષામાં વિવેચન. નૂતન-જિજ્ઞાસુઓ માટે અત્યંત ઉપયોગી પુસ્તક)

F-15 નામ : જૈન ધર્મનું હાર્દ
લેખક : ચંદ્રહાસ ત્રિવેદી
પ્રકાશક : હિના પબ્લિકેશન્સ
(તમારે સરળ ભાષામાં જૈન ધર્મના મૂળ હાર્દને સમજવું છે ? આ પુસ્તક તમારા માટે ઉપયોગી થશે.)

❑❑❑

> **“ જેમ તલવારને તેનું તેજ (ધાર) બનાવી રાખવા માટે**
> **પત્થરની જરૂરત હોય છે...**
> **તે જ રીતે મગજને પુસ્તકોની જરૂરત હોય છે.**
> **-જોર્જ આર.આર. માર્ટિન ”**

G

ભાવનાત્મક ગ્રંથો

સાધકજીવનનો પ્રાણ પરિણતિ છે. પરિણતિના આધારે જ બાહ્ય અનુષ્ઠાનોનું પણ મહત્ત્વ આંકી શકાય છે. પરિણતિને ઉંચકવા માટે નીચેના ગ્રંથો ઉપયોગી છે.

G-1 નામ : શાંતસુધારસ
વિવેચક : મોતીચંદ ગીરધરલાલ કાપડીયા
પ્રકાશક : શ્રી મહાવીર જૈન વિદ્યાલય, મુંબઈ
(અનિત્યાદિ બાર ભાવનાઓ અને મૈત્રી આદિ ચાર ભાવના આમ કુલ સોળ ભાવનાઓનું રસઝરતું વિવેચન પ્રસ્તુત ગ્રંથમાં છે. આ એક જ પુસ્તકને બરાબર વાંચવા-સમજવામાં આવે તો મન કાબૂ બહાર જાય નહી. મનને જીતવાનો અમોઘ ઉપાય એટલે પ્રસ્તુત ગ્રંથ)

G-2 નામ : શાંત સુધારસ (ભાગ ૧ થી ૩)
વિવેચક : ભદ્રગુપ્તસૂરિજી મ.સા.
પ્રકાશક : વિશ્વકલ્યાણ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ
(શાંતસુધારસ પર આચાર્યશ્રી એ કરેલા રસાળ વિવેચનનો સંગ્રહ)

G-3 નામ : અધ્યાત્મકલ્પદ્રુમ
વિવેચક : મોતીચંદ ગીરધરલાલ કાપડીયા
પ્રકાશક : શ્રી મહાવીર જૈન વિદ્યાલય, મુંબઈ
(અધ્યાત્મભાવને ખીલવવા માટે આ ગ્રંથ કલ્પવૃક્ષ સમાન છે. આ ગ્રંથનું વાંચન થયા પછી અધ્યાત્મભાવ ખીલ્યા વગર રહે નહી.)

G-4 નામ : જ્ઞાનસાર
લેખક : ભદ્રગુપ્તસૂરિ મ.સા. (પ્રિયદર્શન)
પ્રકાશક : વિશ્વ કલ્યાણ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ/શ્રી મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર, કોબા
(ઉપાધ્યાય યશોવિજયજી મહારાજાએ પોતાના જ્ઞાનનો બધો સાર આ

ગ્રંથમાં ઠાલવી દીધો છે. મોક્ષમાર્ગના પથિક માટે માર્ગદર્શકની ભૂમિકા નિભાવે તેવો ગ્રંથ. સાથે શ્રી પ્રિયદર્શનનું સરળ વિવેચન સામાન્ય વાચકો માટે પણ ઉપયોગી બની રહે તેવું છે.)

G-5 નામ : જ્ઞાનસાર
વિવેચક : ભદ્રંકરસૂરીશ્વરજી મ.સા.
પ્રકાશક : આચાર્ય ભદ્રંકરસૂરીશ્વરજી સમાધિધામ ટ્રસ્ટ
(પૂજય આચાર્ય શ્રી છેલ્લી શતાબ્દિના અચ્છા સાધક હતા. તેમણે કરેલું જ્ઞાનસારનું વિવેચન વાચકોને અલગ જ ભાવધારામાં લઈ જશે.)

G-6 : નામ : પ્રશમરતિ
લેખક : ભદ્રગુપ્તસૂરિ મ.સા. (પ્રિયદર્શન)
પ્રકાશક : વિશ્વ કલ્યાણ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ/શ્રી મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર-કોબા
(પ્રશમ એટલે સમતાનો પ્રકર્ષ અને રતિ એટલે ગમો. પ્રશમરતિ ગ્રંથના વાંચન પછી હૃદયમાં સમતાનો આનંદ ન પ્રસરે તો જ નવાઈ.)

G-7 નામ : પંચસૂત્ર
વિવેચક : આ. રાજશેખરસૂરીશ્વરજી મ.સા.
પ્રકાશક : અરિહંત આરાધક ટ્રસ્ટ, ભિવંડી
(આ સૂત્ર સંસારના સ્વરૂપ સમજાવી વૈરાગ્ય, દીક્ષા અને મુક્તિ સુધીની યાત્રાનું સંપૂર્ણ માર્ગદર્શન આપે છે.)

G-8 નામ : ભાવના ભવનાશિની
લેખક : આ. રાજશેખરસૂરીશ્વરજી મ.સા.
પ્રકાશક : અરિહંત આરાધક ટ્રસ્ટ, ભિવંડી
(૧૨ ભાવનાઓનું હૃદયસ્પર્શી વિવેચન. મનની શાંતિ જોઈએ છે? વાંચી લો આ પુસ્તક)

❑❑❑

> **"પુસ્તકો બ્રહ્માંડને આત્મા આપે છે,**
> **મગજને પાંખ આપે છે,**
> **કલ્પનાઓને ઉડાન આપે છે,**
> **અને જીવનને સઘળું આપે છે."**

H

યોગ

મોક્ષ સાથે જોડી આપે તે પ્રત્યેક અનુષ્ઠાનો યોગ કહેવાય છે. યોગ સાથે જૈન માન્યતાઓને સમજવા અને યોગમાર્ગના રહસ્યોને પામવા માટે ઉપયોગી પુસ્તકો-ગ્રંથોની શ્રેણી અહીં પ્રસ્તુત છે.

H-1 નામ : યોગવિંશિકા
વિવેચક : ધીરજલાલ ડાહ્યાલાલ મહેતા
પ્રકાશક : જૈન ધર્મ પ્રસારણ ટ્રસ્ટ

H-2 નામ : આત્મ સંપ્રેક્ષણ (યોગશતક ગ્રંથ ઉપર વિવેચન)
વિવેચક : પં.ચંદ્રશેખરવિ.મ.
પ્રકાશક : કમલ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ

H-3 નામ : યોગબિંદુ
વિવેચક : રાજશેખરસૂરીશ્વરજી મ.સા.
પ્રકાશક : અરિહંત આરાધક ટ્રસ્ટ

H-4 નામ : યોગદ્રષ્ટિ સમુચ્ચય
વિવેચક : ધીરજલાલ ડાહ્યાલાલ મહેતા
પ્રકાશક : જૈન ધર્મ પ્રસારણ ટ્રસ્ટ

H-5 નામ : યોગદ્રષ્ટિના અજવાળા (ભાગ ૧-૨-૩)
લેખક : મુક્તિદર્શનસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : શ્રી ધર્મનાથ પો.હે.જૈનનગર શ્વે.મૂ.પૂ.જૈન સંઘ, અમદાવાદ
(યોગદ્રષ્ટિ સમુચ્ચય ગ્રન્થ પર વિવેચન-પ્રવચનનું પુસ્તક)

H-6 નામ : યોગદિપક યાને યોગસમાધિ
લેખક : બુદ્ધિસાગરસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : અધ્યાત્મજ્ઞાન પ્રસારક મંડળ
(જૈન યોગમાર્ગનું સરસ માર્ગદર્શન આપતો ગ્રંથ)

H-7 નામ : હારિભદ્રી યોગદર્શન
લેખક : ભદ્રગુપ્તસૂરીશ્વરજી મ.સા.
પ્રકાશ : વિશ્વ કલ્યાણ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ
(યોગવિંશિકા, યોગશતક, યોગબિંદુ, યોગદ્રષ્ટિ સમુચ્ચય - યોગના આ ચાર ગ્રન્થોના પદાર્થોનું સંક્ષિપ્ત સાર આલેખન)

H-8 નામ : યોગશાસ્ત્રનો ગૂર્જરાનુવાદ
અનુવાદક : આ.શ્રી હેમસાગરસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : શેઠ ઝવેરચંદ પ્રતાપચંદ શ્રી સુપાર્શ્વનાથ જૈન સંઘ ઉપાશ્રય
(કલિકાલ સર્વજ્ઞ શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય વિરચિત યોગ વિષયનો સર્વાંગ સંપૂર્ણ ગ્રન્થ- 'શ્રી યોગશાસ્ત્ર'નો સટીક અનુવાદ આ પુસ્તકમાં છે.)

H-9 નામ : યોગશાસ્ત્ર
અનુવાદક : શ્રી પદ્મસૂરિજી મ.
પ્રકાશક : શ્રી ગુરૂ રામચંદ્ર પ્રકાશન સમિતિ, ભીનમાલ
(યોગશાસ્ત્રનો સટીક હિન્દી અનુવાદ)

H-10 નામ : જૈન દ્રષ્ટિએ યોગ
લેખક : મોતીચંદ ગીરધરલાલ કાપડીયા
પ્રકાશક : મહાવીર જૈન વિદ્યાલય, મુંબઈ
('યોગ' વિશે જૈન સિદ્ધાંતોને સમજવા માટે ઉપયોગી પુસ્તક)

H-11 નામ : જૈન યોગ (હિન્દી)
લેખક : આ. મહાપ્રજ્ઞ
પ્રકાશક : આદર્શ સાહિત્ય સંઘ પ્રકાશન
(જૈન યોગનું સચોટ તુલનાત્મક રીતે માર્ગદર્શન આપતું પુસ્તક)

❑❑❑

"હું બધાની સામે જાહેરાત કરું છું કે...
વાંચવા જેવો બીજો કોઈ શ્રેષ્ઠ આનંદ નથી.
-જેન ઓસ્ટેન"

I

ધ્યાન

આજના યુગમાં ધ્યાનની બોલબાલા વધી છે. પણ ધ્યાનની સ્પષ્ટ વ્યાખ્યા જેટલી સ્પષ્ટ જૈન પરંપરા પાસે છે તેટલી કદાચ કોઈ પાસે નથી. જૈન ધ્યાન પરંપરાને સમજવા માટે ઉપયોગી પુસ્તકો-ગ્રંથોની શ્રેણિ અહીં પ્રસ્તુત છે.

I-1 નામ : ધ્યાનવિચાર
લેખક : આ. કલાપૂર્ણસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : કલાપૂર્ણસૂરિ સાધનાસ્મારક ટ્રસ્ટ
(અનેકાનેક ધ્યાનના ભેદોની સમજણ આપતો અમૂલ્ય ગ્રંથ. જેનું વિવેચન ધ્યાન સાધનાના મર્મજ્ઞ આચાર્યશ્રી દ્વારા પ્રસ્તુત થયું છે.)

I-2 નામ : ધ્યાનશતક
વિવેચક : આ.ભુવનભાનુસૂરિ મ.
પ્રકાશક : જિનકૃપા ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ
(આર્તધ્યાન, રૌદ્રધ્યાન, ધર્મધ્યાન, શુકલધ્યાન -આ ચારે ધ્યાન વિશે વિસ્તારથી પ્રકાશ પાથરતો અમૂલ્ય ગ્રંથ.)

I-3 નામ : ધ્યાનદીપિકા
વિવેચક : આ. કેશરસૂરીશ્વરજી મ.સા.
પ્રકાશક : દેવીદાસ હેમચંદ વોરા
(ઉપાધ્યાય સકલચંદ્રજી રચિત પ્રસ્તુત ગ્રંથ ધ્યાન વિશે અથથી ઈતિ સુધીનું માર્ગદર્શન પૂરૂં પાડે છે.)

I-4 નામ : યોગશાસ્ત્ર-અષ્ટમ પ્રકાશનું સવિસ્તર વિવરણ
પ્રયોજક : શેઠ શ્રી અમૃતલાલ કાળીદાસ દોશી
પ્રકાશક : આ. ૐકારસૂરિ જ્ઞાનમંદિર, સુરત.
(યોગશાસ્ત્રના અષ્ટમ પ્રકાશમાં વર્ણિત ધ્યાન વિષે સંદર્ભો સહિત ગહન વિવેચન આ ગ્રંથમાં પ્રસ્તુત થયું છે.)

I-5 નામ : લોગસ્સસૂત્ર સ્વાધ્યાય
લેખક : અમૃતલાલ કાળીદાસ દોશી
પ્રકાશક : શ્રુતરત્નાકર
(લોગસ્સસૂત્રના રહસ્યો પ્રગટ કરવાની સાથે લોગસ્સસૂત્રને આધારે ધ્યાનના પ્રયોગો બતાવતું પુસ્તક)

I-6 નામ : પંચપરમેષ્ઠિ મંત્રરાજ ધ્યાનમાલા
વિવેચક : અમૃતલાલ કાળીદાસ દોશી
પ્રકાશક : જૈન સાહિત્ય વિકાસ મંડળ
(પંચ પરમેષ્ઠિ મંત્ર શ્રી નવકારને આધારે ધ્યાન સાધનાના પ્રયોગો દર્શાવતો ગ્રંથ)

I-7 નામ : ધ્યાન અને કાર્યાત્સર્ગ
લેખક : આ.યશોવિજયસૂરિ મ.
પ્રકાશક : આ. ૐકારસૂરિ આરાધનાભવન
(ધ્યાન-સાધનાના મર્મજ્ઞ આચાર્ય ભગવંતે પોતાના અનુભવોનો નીચોડ આ પુસ્તકમાં ઠાલવ્યો છે. સાધકોએ અવશ્ય એકવાર વાંચી લેવા જેવું પુસ્તક)

I-8 નામ : કાયોત્સર્ગ ધ્યાન
લેખક : અમૃતલાલ કાળીદાસ દોશી
પ્રકાશક : જૈન સાહિત્ય વિકાસ મંડળ
(જૈન પરંપરાના ધ્યાનનો વિશિષ્ટ પ્રયોગ એટલે કાયોત્સર્ગ. કાયોત્સર્ગ ધ્યાન વિશે સર્વાંગ સંપૂર્ણ માહિતી આ પુસ્તકમાં આપવામાં આવી છે.)

I-9 નામ : ધ્યાન સાધના (ભાગ ૧-૨)
લેખક : મુનિ શ્રી અરૂણવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : મહાવીર રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન

I-10 નામ : ભકતામર ધ્યાન સાધના
લેખક : ગણિવર્ય શ્રી અરૂણવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : મહાવીર રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન
(ભકતામર સૂત્રને આધારે ધ્યાન પ્રયોગો દર્શાવતું પુસ્તક)

I-11 નામ : જૈન પરંપરામાં ધ્યાન અને કાયોત્સર્ગ
લેખક : મુનિ નથમલ (યુવાચાર્ય મહાપ્રજ્ઞ)
પ્રકાશક : ભારત જૈન મહામંડલ પ્રકાશન
(ધ્યાન અને કાયોત્સર્ગ વિશે વિસ્તૃત પ્રકાશ પાથરતું પુસ્તક)

I-12 નામ : એસો પંચ નમુક્કારો (હિન્દી)
લેખક : આચાર્ય મહાપ્રજ્ઞ
પ્રકાશક : તુલસી અધ્યાત્મ નીડમ્ પ્રકાશન
(આ પુસ્તકમાં નમસ્કાર મહામંત્ર આધારિત ધ્યાન પ્રયોગોનું દિશાસૂચન કરવામાં આવ્યું છે.)

I-13 નામ : આભામંડળ : (ગુજરાતી/હિન્દી)
લેખક : આચાર્ય મહાપ્રજ્ઞ
પ્રકાશક : તુલસી અધ્યાત્મ નીડમ્ પ્રકાશન
(ધ્યાનમાં અનેકવિધ રહસ્યો પર પ્રકાશ પાથરતું અને લેશ્યાધ્યાનની પદ્ધતિ બતાવતું પુસ્તક)

I-14 નામ : સાલંબનધ્યાનના પ્રયોગો
લેખક : બાબુભાઈ ગિરધરલાલ કડીવાળા
પ્રકાશક : બાબુભાઈ કડીવાળા ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ
(નમસ્કાર મહામંત્ર અને ધ્યાનના સાધક લેખકે સ્વયં અનુભવેલા ધ્યાનના પ્રયોગો અહીં શબ્દસ્થ કર્યા છે. પ્રારંભિક ધ્યાન સાધકો માટે આ પુસ્તક માર્ગદર્શક બની શકે છે.)

I-15 નામ : મહાવિદેહ ધ્યાન
લેખક : બાબુભાઈ ગીરધરલાલ કડીવાળા
પ્રકાશક : આધ્યાત્મિક સંશોધન અને ધ્યાન કેન્દ્ર
(મહાવિદેહ ધ્યાન-પ્રયોગને દર્શાવતું પુસ્તક)

I-16 નામ :નમસ્કાર મંત્રનું ધ્યાન
લેખક : બાબુભાઈ ગિરધરલાલ કડીવાળા
પ્રકાશક : આધ્યાત્મિક સંશોધન અને ધ્યાન કેન્દ્ર
(નમસ્કાર મંત્ર પર ધ્યાન પ્રયોગો દર્શાવતું પુસ્તક)

I-17 નામ : જૈન ધર્મ અને ધ્યાન
લેખક : શ્રીયુત સાગરમલજી જૈન
પ્રખશક : આચાર્ય શ્રી ભદ્રંકરસૂરીશ્વરજી સમાધિધામ ટ્રસ્ટ
(પ્રસિદ્ધ વિદ્વાન સાગરમલજી જૈને ધ્યાન વિશે લખેલા લેખનો ગુજરાતી અનુવાદ આ પુસ્તકમાં છે. પૂ.આ.શ્રી નરરત્નસૂરીશ્વરજી મ.સા.ની પ્રેરણાથી પ્રારંભાયેલ 'પ્રતિમા સંસ્મરણ સાધના'નું માર્ગદર્શન પણ અહીં અપાયું છે.)

I-18 નામ : શાંતિનું સરનામું : ધ્યાન
સંપાદક : મુનિ ઉદયરત્નવિજય ગણિ
પ્રકાશક : રત્નોદય ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ
(ધ્યાનના વિવિધ પ્રેકટીકલ પ્રયોગો બતાવતી નાનકડી બુકલેટ)

I-19 નામ : મનનું મારણ : ધ્યાન
લેખક : ધીરજલાલ ટોકરશી શાહ
પ્રકાશક : મુક્તિકમલ જૈન મોહનમાળા
(ધ્યાન થી મન પર વિજય કેવી રીતે મેળવી શકાય તે બતાવતું પુસ્તક)

❑❑❑

“પુસ્તકો આપણા મિત્રોમાં સૌથી વધુ શાંત અને સ્થિર છે...
તે સલાહકારોમાં સૌથી વધુ સુલભ અને બુદ્ધિમાન છે,
અને શિક્ષકોમાં સૌથી વધુ ધૈર્યવાન છે.
-ચાર્લ્સ વિલિયમ એલીયોટ”

J

શ્રાવકાચાર

શ્રાવકની દિનચર્યા કેવી હોય? શ્રાવકે પ્રાસંગિક કાર્યો કેવી રીતે કરવા ? શ્રાવકમાં કયા ગુણોનો વિકાસ જરૂરી ? શ્રાવક જીવનને સતત પ્રગતિશીલ રાખવા માટે કયું કયું જ્ઞાન જરૂરી ? આ બધા વિષયોની માહિતી નીચેના ગ્રંથો-પુસ્તકોથી મળી રહેશે.

J-1 નામ : શ્રાદ્ધવિધિ પ્રકરણ (ગુજરાતી અનુવાદ)
અનુવાદક : પંડિત શ્રી દામોદર ગોવિંદાચાર્ય
સંપાદક : પં. વજ્રસેનવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : ભદ્રંકર પ્રકાશન
(શ્રાવક જીવનમાં દરેક કાર્યો કઈ વિધિથી કરવા જોઈએ તેનું અથથી ઈતિ સુધીનું વર્ણન)

J-2 નામ: શ્રાદ્ધવિધિ પ્રકરણ (આંશિક ભાવાનુવાદ)
અનુવાદક : પં.શ્રી અજિતશેખરસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : અર્હં પરિવાર ટ્રસ્ટ
(શ્રાવક જીવનમાં દરેક કાર્યો કઈ વિધિથી કરવા જોઈએ તેનું અથથી ઈતિ સુધીનું વર્ણન)

J-3 નામ : શ્રાવક જીવન દર્શન
(શ્રાદ્ધવિધિ પ્રકરણ ગ્રન્થનો હિન્દી ભાવાનુવાદ)
અનુવાદક : આચાર્ય રત્નસેનસૂરિજી મ.સા.
પ્રાપ્તિસ્થાન : દિવ્ય દર્શન ટ્રસ્ટ.
(શ્રાવક જીવનમાં દરેક કાર્યો કઈ વિધિથી કરવા જોઈએ તેનું અથથી ઈતિ સુધીનું વર્ણન)

J-4 નામ : શ્રાદ્ધ ગુણ વિવરણ (ગુજરાતી અનુવાદ)
અનુવાદક : ચતુરવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : આત્મ-કમલ-લબ્ધિસૂરીશ્વરજી જૈન જ્ઞાનમંદિર
(શ્રાવક જીવનમાં કયા ગુણોનો વિકાસ આવશ્યક છે ? તેની વિસ્તારથી માહિતી આપતો ગ્રંથ)

J-5 નામ : શ્રાવક જીવન (ભાગ ૧ થી ૪)
લેખક : ભદ્રગુપ્તસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : વિશ્વકલ્યાણ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ
(શ્રાવકજીવન વિશે પૂર્વના ગ્રંથોને આધારે લખાયેલા લેખો-પ્રવચનોનો સંગ્રહ)

J-6 નામ : સેતુબંધ
લેખક : આ. રત્નચંદ્રસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : રત્નોદય ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ
(ધર્મબિંદુ ગ્રંથને આધારે 'શ્રાવકજીવન કેમ જીવવું ?" આ વિષય પર માર્ગદર્શન આપતું અનોખું પુસ્તક)

J-7 નામ શ્રાવિકા સુબોધ દર્પણ (૩ ભાગ)
પ્રકાશક : જૈન ધર્મ વિદ્યા પ્રસારક વર્ગ
(સાચી શ્રાવિકા એ ગૃહસ્થજીવન કેવી રીતે જીવવું ? બાળ ઘડતર કેવી રીતે કરવું ? આવા બધા સવાલોનો જવાબ આપતું પ્રસ્તુત પુસ્તક શ્રાવિકાઓએ એકવાર અવશ્ય વાંચવા યોગ્ય છે.)

J-8 નામ : શ્રાવિકા ભૂષણ (૩ ભાગ)
પ્રકાશક : જૈન ધર્મવિદ્યા પ્રસારક વર્ગ
(ગૃહસ્થજીવનમાં પણ ધર્મને ટકાવી રાખવા માટે જે પાયાનું જ્ઞાન શ્રાવિકા પાસે હોવું જોઈએ તે દરેક વિષયનું કથા દ્વારા જ્ઞાન આપતું પુસ્તક)

J-9 નામ : જૈન આચાર મીમાંસા
લેખક : ચંદ્રહાસ ત્રિવેદી
પ્રકાશક : હિના પબ્લિકેશન્સ
(જૈન આચારો વિશે પ્રકાશ પાથરતું પુસ્તક)

❑❑❑

"મારો સૌથી શ્રેષ્ઠ મિત્ર એ છે કે જે મને એવું પુસ્તક આપે જે મેં વાંચ્યું ન હોય.
-અબ્રાહમ લિંકન"

K

સૂત્રો અને આવશ્યક ક્રિયાના પુસ્તકો

મહાપ્રભાવિક મંત્ર-તંત્ર ગર્ભિત આવશ્યક ક્રિયાના સૂત્રોના અર્થ અને રહસ્યો જાણવા માટે તથા આવશ્યક ક્રિયામાં આવતી પ્રત્યેક ક્રિયાનું મહત્ત્વ અને તેના હેતુઓ જાણવા માટે નીચેના પુસ્તકોનો અભ્યાસ ઉપયોગી થશે.

K-1 નામ : પંચપ્રતિક્રમણ સૂત્રો-વિવેચન સહિત
વિવેચક : પ્રભુદાસ બેચરદાસ પારેખ
પ્રકાશક : યશોવિજય જૈન સંસ્કૃત પાઠશાળા

K-2 નામ : દ્રવ્ય પ્રતિક્રમણને ભાવ પ્રતિક્રમણ કેવી રીતે બનાવશો ?
સંપાદક : મુનિ ભાવેશરત્નવિજય મ.સા.
પ્રકાશક : લલીતાબેન લલ્લુભાઈ ઝવેરી જૈન પૌષધશાળા, છાપરીયાશેરી, સુરત.
(પંચ પ્રતિક્રમણ સૂત્રો-સાર્થ, ઉપયોગી માહિતી સહિત)

K-3 નામ : ભાવપ્રતિક્રમણનું તાળું ખોલો
સંપાદક : ગણિવર્ય શ્રી પુણ્યકીર્તિવિજય મ.સા.
પ્રકાશક : સન્માર્ગ પ્રકાશન
(સાર્થ શ્રી પંચ પ્રતિક્રમણ સૂત્ર, ઉપયોગી માહિતી સહિત)

K-4 નામ : શ્રાદ્ધ પ્રતિક્રમણ સૂત્ર-પ્રબોધ ટીકા (ભાગ ૧ થી ૩)
વિવેચક : અમૃતલાલ કાળીદાસ દોશી
પ્રકાશક : જૈન સાહિત્ય વિકાસ મંડળ
(પંચ પ્રતિક્રમણ સૂત્રોનું વિસ્તૃત સંવેદનાત્મક વિવેચન)

K-5 નામ : સૂત્ર સંવેદના (ભાગ ૧ થી ૭)
સંકલન : સા.શ્રી પ્રશમિતાશ્રીજી મ.
પ્રકાશક : સન્માર્ગ પ્રકાશન
(પંચ પ્રતિક્રમણ સૂત્રોનું વિસ્તૃત સંવેદનાત્મક વિવેચન)

K-6 નામ : શ્રાદ્ધ પ્રતિક્રમણ - વંદિત્તુ સૂત્ર
વિવેચક : આ.શ્રી ધર્મસૂરીશ્વરજી મ.સા.
પ્રકાશક : ધર્મકૃપા ટ્રસ્ટ, ડભોઈ તીર્થ
(વંદિત્તુ સૂત્રનું સરલ અને વિસ્તૃત વિવેચન આ પુસ્તકમાં થયું છે.)

K-7 નામ : ષડાવશ્યક બાલાવબોધ
સંપાદક : સારાભાઈ મણિલાલ નવાબ
પ્રકાશક : દેવેન્દ્રલબ્ધિ પ્રકાશન
(છ આવશ્યક (પ્રતિક્રમણ) દરમ્યાન ઉપયોગમાં આવતા સૂત્રોનું ૧૪૭ ચિત્રો અને કથાઓ સહિત સરલ વિવેચન)

K-8 નામ : આવશ્યક ક્રિયા સાધના
સંપાદક : મુનિ શ્રી રમ્યદર્શન વિજય
પ્રકાશક : મોક્ષપથ પ્રકાશન
(બે પ્રતિક્રમણ સૂત્રોનું અર્થસહિત-સચિત્ર-સુંદર પ્રકાશન)

K-9 નામ : કર પડિક્કમણું ભાવશું
લેખક : આ. અભયશેખરસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : ભુવને ધર્મજયકર પ્રકાશન, સુરત.
(પ્રતિક્રમણની રનિંગ કોમેન્ટ્રી)

K-10 નામ : સાચું કરીએ પ્રતિક્રમણ
લેખક : મુનિ ઉદયરત્નવિજય ગણિ
પ્રકાશક : રત્નોદય ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ
(પ્રતિક્રમણની રનિંગ કોમેન્ટ્રી)

❑❑❑

“ હું હંમેશા કલ્પના કરૂં છું કે...
સ્વર્ગ એક પ્રકારનું પુસ્તકાલય જ છે.
-જોર્જ લુઈસ બોર્ગેજ ”

L

ભક્તિ સાહિત્ય

મોક્ષમાર્ગની આરાધનાના અનેક યોગો છે. જેમકે જ્ઞાનયોગ, ભક્તિયોગ વિગેરે. ૧૭-૧૮ મી શતાબ્દિમાં ભક્તિયોગનો ભારતની અનેક પરંપરામાં વિકાસ થયો છે. સાધના માર્ગનું વ્યવસ્થિત ચિત્ર સ્પષ્ટ કરતું વિશિષ્ટ ભક્તિ સાહિત્ય અહીં પ્રસ્તુત છે.

L-1 નામ : આનંદઘનજીના પદો ભાગ ૧-૨
લેખક : મોતીચંદ ગીરધરલાલ કાપડીયા
પ્રકાશક : શ્રી મહાવીર જૈન વિદ્યાલય, મુંબઈ
(મહાનયોગી આનંદઘનજીના પદો આત્મભાવમાં ખુમારી જગાડવા સક્ષમ છે. આ પદોમાં શબ્દો અને ભાવોનું લાલિત્ય અપૂર્વ છે. ક્યાંક પ્રેમપૂર્વક તો ક્યાંક મીઠી થપાટ મારીને પણ આનંદઘનજી આપણને આત્મજ્ઞાનના માર્ગે લઈ આવે છે.)

L-2 નામ : પરમપદદાયી આનંદઘન પદરેહ (ભાગ ૧-૨)
સંપાદક-વિવેચક : પં.મુક્તિદર્શનવિજય ગણિ
પ્રકાશક : શ્રી શ્રેયસ્કર અંધેરી ગુજરાતી જૈન સંઘ
(આનંદઘનજીના પદો પર સરસ વિવેચન)

L-3 નામ : આનંદઘનની આત્માનુભૂતિ (ભાગ ૧ થી ૨૫)
સંપાદક : આ.કલ્યાણબોધિસૂરિ મ.
પ્રકાશક : જિનશાસન આરાધના ટ્રસ્ટ
(આનંદઘનજીના પદો પર સરસ વિવેચન. સચિત્ર-આકર્ષક પ્રકાશન)

L-4 નામ : હૃદય નયન નિહાળે જગધણી (ભાગ ૧ થી ૩)
વિવેચક : પં.મુક્તિદર્શન વિજય ગણિ
પ્રકાશક : માટુંગા શ્વે.મૂ.તપા.જૈન સંઘ
(આનંદઘન ચોવિશીનું વિસ્તૃત હૃદયંગમ વિવેચન)

L-5 નામ : મારગ સાચા કોન બતાવે ?
લેખક : ભદ્રગુપ્તસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : વિશ્વકલ્યાણ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ
(આનંદઘન ચોવિશીનું રસાળ વિવેચન. આ પુસ્તક ગુજરાતી અને હિન્દી બંનેમાં ઉપલબ્ધ છે.)

L-6 નામ : દેવચંદ્રજી કૃત ચોવિશી (સ્વોપજ્ઞ બાલાવબોધ સહિત)
સંપાદક : કાન્તિભાઈ બી. શાહ
પ્રકાશક : શ્રુતજ્ઞાન પ્રસારક સભા

L-7 નામ : દેવચંદ્રજી કૃત ચોવિશી (સાર્થ)
વિવેચક : કલાપૂર્ણસૂરિજી મ.સા.
સંપાદક : પ્રેમલ કાપડીયા
પ્રકાશક : હર્ષદરાય હેરીટેજ-મુંબઈ
(દેવચંદ્રજી કૃત સ્તવન ચોવિશીનું આકર્ષક કલાત્મક પ્રકાશન)

L-8 નામ : રસો વૈ સઃ
લેખક : આ.વિ.યશોવિજયસૂરિ મ.
પ્રકાશક : આચાર્ય ૐકારસૂરિ આરાધનાભવન
(પૂજયપાદ દેવચન્દ્રજી મહારાજકૃત શ્રી અભિનંદન જિન સ્તવના પર સ્વાધ્યાય)

L-9 નામ : સાધનાપથ
લેખક : આ.વિ.યશોવિજયસૂરિ મ.
પ્રકાશક : આચાર્ય ૐકારસૂરિ આરાધનાભવન
(પૂજયપાદ દેવચન્દ્રજી મહારાજકૃત શ્રી સુવિધિનાથ જિન સ્તવના પર સ્વાધ્યાય)

L-10 નામ : પરમ તારા માર્ગે
લેખક : આ.વિ.યશોવિજયસૂરિ મ.
પ્રકાશક : આચાર્ય ૐકારસૂરિ આરાધનાભવન
(પૂજયપાદ દેવચન્દ્રજી મહારાજ કૃત શ્રી મહાવીર પ્રભુ સ્તવના પર સ્વાધ્યાય)

L-11 નામ : પ્રગટયો પૂરન રાગ
લેખક : આ.વિ.યશોવિજયસૂરિ મ.
પ્રકાશક : આચાર્ય ૐકારસૂરિ આરાધનાભવન
(પૂજયપાદ દેવચન્દ્રજી મહારાજકૃત પ્રભુ નેમિનાથ જિન સ્તવના પર સ્વાધ્યાય)

❑❑❑

M

સાધકોને માર્ગદર્શન અને વાચનાસાહિત્ય

માર્ગદર્શન વગરની સાધના આડે માર્ગે ફંટાઈ જતી હોય છે. છેલ્લી સદીમાં થયેલા સિદ્ધ સાધકોના નીચેના પુસ્તકો સાધકને અમૂલ્ય માર્ગદર્શન પૂરૂં પાડે છે.

M-1 નામ : કહે કલાપૂર્ણસૂરિ (ભાગ ૧ થી ૪)
વાચનાદાતા : આ. કલાપૂર્ણસૂરિ મ.સા.
વાચનાલેખન : આ.મુકિત-મુનિચંદ્રસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : શાન્તિ-જિન આરાધક મંડળ
(ભાગ-૧માં પંચવસ્તુક અને અધ્યાત્મગીતા, ભાગ-૨ માં ચંદાવિજઝય પયન્ના, ભાગ ૩ અને ૪ માં લલિતવિસ્તરાને આધારે અપાયેલી વાચનાઓનો સંગ્રહ છે.)

M-2 નામ : આત્મજ્ઞાન અને સાધનાપથ
પ્રકાશક-લેખક : મુનિ શ્રી અમરેન્દ્રવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : જ્ઞાનજયોત ફાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટ
(સાધના માર્ગનું વિસ્તૃત અને સ્પષ્ટ માર્ગદર્શન આપતું પુસ્તક)

M-3 નામ : ધર્મબીજ
લેખક : તત્ત્વાનંદવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : મહેશ ભોગીલાલ યુનિવર્સલ મેમોરીયલ ટ્રસ્ટ
(ધર્મનું બીજ છે-મૈત્રી આદિ ચાર ભાવનાઓ. હૃદયમાં ધર્મના બીજ વાવવા અને ધર્મનું મૂળ તત્ત્વ સમજવા માટે લખાયેલું પુસ્તક-જે ભાવિકોમાં અત્યંત આદર પામ્યું છે.)

M-4 નામ : પ્રાકૃતિક પરમ તત્ત્વનું મિલન
લેખક : પં. ભદ્રંકરવિજય મ.સા.
પ્રકાશક : ભદ્રંકર પ્રકાશન
(મુમુક્ષુ આત્માઓને ઉપકારક બને તેવા ચિંતનો-લેખો પૂ.પંન્યાસજી મ.સા. ની સાધનાપૂત કલમે લખાઈને નીચેના નવ પુસ્તકોમાં પ્રગટ થયેલા છે.

૧) આસ્તિકતાનો આદર્શ
૨) જૈન માર્ગની પીછાન
૩) ધર્મશ્રદ્ધા
૪) દેવદર્શન
૫) પ્રતિમાપૂજન
૬) આરાધનાનો માર્ગ
૭) સાધના
૮) પ્રાર્થના
૯) પ્રતિક્રમણની પવિત્રતા

આ નવ પુસ્તકોને 'પ્રાકૃતિક પરમ તત્વનું મિલન' માં વ્યવસ્થિત સંકલિત કરીને પ્રકાશિત કરાયા છે)

M-5 નામ : આત્મઉત્થાનનો પાયો
લેખક : પં. ભદ્રંકરવિજય મ.સા.
પ્રકાશક : ભદ્રંકર પ્રકાશન
(પૂજય પંન્યાસજી મહારાજની સાધનાપૂત કલમે લખાયેલા આત્માના ઉત્થાનમાં ઉપયોગી બને તેવા લેખો-ચિંતનોનો સંગ્રહ નીચેના ૧૦ પુસ્તકોમાં પ્રકાશિત થયેલ છે.)

૧) તત્વ દોહન
૨) તત્વપ્રભા
૩) મંગલવાણી
૪) સંત વચન સોહામણા
૫) અજાતશત્રુની અમરવાણી
૬) અનુપ્રેક્ષાનું અમૃત
૭) ચિંતન ધારા
૮) મનન માધુરી
૯) આત્મચિંતન
૧૦) ધર્મચિંતન

(આ દસ પુસ્તકોને વ્યવસ્થિત સંકલન કરીને 'આત્મ ઉત્થાનનો પાયો' - ગ્રંથમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યા છે)

M-6 નામ : આત્મ સાધના માર્ગ
લેખક : આચાર્ય કુંદકુંદસૂરિજી મ.સા.
પ્રકાશક : ભદ્રંકર પ્રકાશન
(આચાર્ય દેવશ્રીની કલમે લખાયેલા - 'નમસ્કાર ચિંતામણી', 'ધર્મસાધના', 'સદ્‌ગુણસાધના', 'અરિહંતભકિત' - આ ચાર પુસ્તકોને વ્યવસ્થિત સંકલન કરીને 'આત્મ સાધના માર્ગ' માં પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યા છે.)

M-7 નામ : ગુરૂવાણી (ભાગ ૧ થી ૪)
લેખક : મુનિ શ્રી જંબુવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : સિદ્ધિ ભુવન મનોહર જૈન ટ્રસ્ટ
(સાધક જીવનમાં માર્ગદર્શક લેખો-પ્રવચનોનો સંગ્રહ)

M-8 : નામ દરિસન તરસીએ (ભાગ ૧-૨)
લેખક : આ.યશોવિજયસૂરિ મ.
પ્રકાશક : આચાર્ય ૐકારસૂરિ આરાધનાભવન
(ભાગવતી સાધનાની સસૂત્ર વ્યાખ્યા)

❑❑❑

N

જૈન ઈતિહાસ સાહિત્ય

એક લેખકે લખેલું,‘ જે પ્રજા પોતાનો ઈતિહાસ ભૂલી જાય છે, તે પ્રજા કોઈ ઈતિહાસ રચી શકતી નથી.’ તમારે જૈન ધર્મનો પ્રમાણભૂત ઈતિહાસ જાણવો છે ? નીચેના પુસ્તકો તમારી રાહ જોવે છે.

N-1 નામ : જૈન પરંપરાનો ઈતિહાસ (ભાગ ૧ થી ૪)
લેખક : ત્રિપુટી મહારાજ
પ્રકાશક : યશોવિજયજી જૈન આરાધના ભવન, પાલીતાણા
(પ્રભુ મહાવીરથી માંડીને અત્યાર સુધીનો સંપૂર્ણ ઈતિહાસ આ પુસ્તકમાં સમાવાયો છે.)

N-2 નામ : મધ્ય એશિયા ઔર પંજાબ મેં જૈન ધર્મ (હિન્દી)
લેખક : હીરાલાલ દુગ્ગડ
પ્રકાશક : પ્રાચીન જૈન સાહિત્ય પ્રકાશન સમિતિ
(મધ્ય એશિયા અને પંજાબ-સિંધ પ્રાંતમાં જૈન ધર્મનો બહુ મોટો ફેલાવો હતો. તેને પ્રમાણોની સાબિતી સાથે સિદ્ધ કરતું પુસ્તક)

N-3 નામ : જૈન ધર્મનો પ્રાચીન ઈતિહાસ (ભાગ ૧-૨)
લેખક / પ્રકાશક : હીરાલાલ હંસરાજ
(જૈન ધર્મના ઈતિહાસ વિશે પ્રકાશ પાથરતું પુસ્તક)

❑❑❑

“ **હું પુસ્તકો વગર જીવિત નથી રહી શકતો.**
-થોમસ જેફર્સન ”

0

તીર્થ માહાત્મ્ય

સકારાત્મક ઉર્જાના સ્ત્રોત એટલે આપણા તીર્થસ્થાનો. તીર્થો-સ્થાપત્યો એ ઈતિહાસ જાણવાના પ્રમાણભૂત આધારો છે. જૈન તીર્થોના ઈતિહાસનો પરિચય મેળવવા માટે નીચેના પુસ્તકો અવશ્ય વાંચો.

O-1 નામ : શત્રુંજય માહાત્મ્ય (ગુર્જરાનુવાદ)
અનુવાદક : કનકચંદ્રસૂરીશ્વરજી મ.સા.
પ્રકાશક : ભદ્રંકર પ્રકાશન
(શ્રી શત્રુંજય મહાતીર્થનો સમ્પૂર્ણ ઈતિહાસ, શત્રુંજયના આજ સુધીના ઉદ્ધારો,શત્રુંજય તીર્થનું માહાત્મ્ય ઈત્યાદિ વિષયોને આવરી લેતો મહાગ્રંથ.)

O-2 નામ : જૈન તીર્થ સર્વ સંગ્રહ
સંપાદક : અંબાલાલ પ્રેમચંદ શાહ
પ્રકાશક : શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢી
(ભારતભરના જૈન તીર્થોનું ઐતિહાસિક વર્ણન)

O-3 નામ : જૈન તીર્થો કા ઈતિહાસ
લેખક : ન્યાયવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : દોશી ધીરજલાલ ફૂલચંદ પટવા
(જૈન તીર્થોનો પ્રામાણિક ઈતિહાસ રજૂ કરતું પુસ્તક)

O-4 નામ : શ્રી શ્વેતાંબર જૈન તીર્થ દર્શન (ભાગ ૧-૨)
સંપાદક : આ.જિનેન્દ્રસૂરિ મ.સા
પ્રકાશક : હર્ષ પુષ્પામૃત જૈન ગ્રંથમાળા
(શ્વેતાંબર જૈન તીર્થોનો સચિત્ર પરિચય આપતું પુસ્તક)

O-5 નામ : શ્રી ૧૦૮ પાર્શ્વનાથ તીર્થ દર્શન (ભાગ ૧-૨)
સંયોજક : આ. જગવલ્લભસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : ૧૦૮ પાર્શ્વનાથ તીર્થદર્શન પ્રકાશન સમિતિ, નાસિક
(પાર્શ્વનાથ પ્રભુના ૧૦૮ તીર્થોની સચોટ અને સુંદર માહિતી પૂરૂં પાડતું સચિત્ર પ્રકાશન)

O-6 નામ : શ્રી ૧૦૮ જૈન તીર્થ દર્શનાવલી
આયોજક : મુનિ શ્રી કુશલચંદ્રવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : ૧૦૮ જૈન તીર્થદર્શન ભવન ટ્રસ્ટ
(પ્રમુખ ૧૦૮ જૈન તીર્થોની ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં એક સાથે માહિતી પૂરૂં પાડતું સચિત્ર પુસ્તક)

O-7 નામ : અષ્ટાપદ મહાતીર્થ (ગંથ ૧-૨) અંગ્રેજી
સંપાદક : ડો. રજનીકાંત શાહ
પ્રકાશક : જૈન સેન્ટર ઓફ અમેરિકા, ન્યૂયોર્ક
(અપ્રાપ્ત તીર્થ અષ્ટાપદ વિશે થયેલી શોધો તથા અષ્ટાપદના ઈતિહાસને દર્શાવતું પુસ્તક)

O-8 નામ : સમ્મેઅશૈલં તમહં થુણામિ
લેખક : ડૉ. શેફાલી શાહ
પ્રકાશક : સદ્ભાવના કલા એકેડેમી, અમદાવાદ
(સમ્મેતશિખર સહિત પૂર્વ ભારતની કલ્યાણક ભૂમિ રૂપ તીર્થોની સવિસ્તર માહિતી આપતું સચિત્ર દળદાર પુસ્તક)

O-9 નામ : સમેતશિખરજી તીર્થ ભાવયાત્રા (ગુજરાતી / હિન્દી)
લેખક : ગણી હિતવર્ધનવિજય મ.સા.
પ્રકાશક : કુસુમ અમૃત ટ્રસ્ટ, વાપી
(૩૧ ટૂંકના લેટેસ્ટ ફોટોગ્રાફ્સ સાથે તમામ ટૂંકોની શાસ્ત્રીય માહિતીનું સચોટ વર્ણન તથા ૨૧ ઉદ્ધારોનું વર્ણન)

O-10 નામ : સૌ ચાલો ગિરનાર જઈએ.
લેખક : હેમવલ્લભવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : ગિરનાર મહાતીર્થ વિકાસ સમિતિ
(ગિરનાર તીર્થના ઈતિહાસ અને માહાત્મ્યને વિસ્તારપૂર્વક સરળતાથી અને સુંદર રીતે વર્ણવતું પુસ્તક)

O-11 નામ : રાજનગરનાં જિનાલયો
સંપાદક : જિતેન્દ્ર બી. શાહ, ચંદ્રકાંત કડિયા
પ્રકાશક : શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી, અમદાવાદ
(રાજનગર-અમદાવાદના જિનાલયોની સચિત્ર માહિતી પૂરી પાડતો ગ્રંથ)

O-12 નામ : ખંભાતના જિનાલયો
સંપાદક : ચંદ્રકાંત કડિયા
પ્રકાશક : શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી, અમદાવાદ
(ખંભાતના જિનાલયોની સચિત્ર માહિતી પૂરી પાડતો ગ્રંથ)

O-13 નામ : પાટણના જિનાલયો
સંપાદક : ચંદ્રકાંત કડિયા
પ્રકાશક : શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી, અમદાવાદ
(પાટણના જિનાલયોની સચિત્ર માહિતી પૂરી પાડતો ગ્રંથ)

O-14 નામ : મિલેનિયમ હિસ્ટ્રી ઓફ પાટણ (પાટણની અસ્મિતા)(સચિત્ર)
સંપાદક : જયેશ એન. શાહ, રાજેન્દ્ર જે. શાહ
પ્રકાશક : પાટણ જૈન મંડળ
(આ પુસ્તકમાં પાટણના જિનાલયોનો પરિચય આપવાની સાથે પાટણ શહેરનો ઈતિહાસ પણ રજૂ કરવામાં આવ્યો છે.)

O-15 નામ : સુરત તીર્થ વંદુ કર જોડ
સંપાદક : આ. સોમચંદ્રસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : શ્રી નેમચંદ મેલાપચંદ ઝવેરી વાડી જૈન ઉપાશ્રય ટ્રસ્ટ, સુરત.
(સુરત શહેરમાં સ્થિત જિનાલયોનો સંક્ષિપ્ત-સચિત્ર પરિચય)

O-16 નામ : રાધનપુર તીર્થ દર્શન
સંકલક : રાધનપુર જૈન સંઘ (મુંબઈ)
પ્રકાશક : રાધનપુર જૈન સંઘ (મુંબઈ)
(રાધનપુરના જિનાલયોનો સંક્ષિપ્ત-સચિત્ર પરિચય)

O-17 નામ : મેવાડ કે જૈન તીર્થ (ભાગ ૧ થી ૩)
સંપાદક : મોહનલાલ બોલ્યા
પ્રકાશક : સીમંધર જિન આરાધક ટ્રસ્ટ / અઠવાલાઈન્સ જૈન સંઘ
(મેવાડનાં જૈન તીર્થોનો વિસ્તારથી પરિચય કરાવતાં અમૂલ્ય પુસ્તકો)

O-18 નામ : શ્રી અજાહરા પાર્શ્વનાથ જૈન તીર્થ : ઈતિહાસ-પ્રભાવ-પંચતીર્થી

લેખક : વિજય શીલચન્દ્રસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : શ્રી ભદ્રંકરોદય શિક્ષણ ટ્રસ્ટ, ગોધરા
(આ નાનકડી પુસ્તિકામાં અજારા પાર્શ્વનાથ તીર્થનો ઈતિહાસ દર્શાવવાની સાથે તીર્થનો પ્રભાવ બતાવતી ઘટનાઓનું પણ આલેખન થયું છે)

O-19 નામ : વલભીપુરની ઐતિહાસિક કીર્તિગાથા

લેખક : વિજય શીલચન્દ્રસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : શ્રી ભદ્રંકરોદય શિક્ષણ ટ્રસ્ટ, ગોધરા.
(વલભીપુર તીર્થના ભૂતકાલીન ઈતિહાસ અને વર્તમાન બંને ને આ નાનકડી પુસ્તિકામાં સમાવાયા છે.)

O-20 નામ : ભારતના જૈન તીર્થો અને તેનું શિલ્પ સ્થાપત્ય

સંપાદક/પ્રકાશક : સારાભાઈ મણિલાલ નવાબ
(પ્રાચીન જૈન તીર્થો અને તેના શિલ્પ-સ્થાપત્યની વિશિષ્ટતા પર પ્રકાશ પાથરતું પુસ્તક)

O-21 નામ : જૈન તીર્થ પરિચાયિકા (હિન્દી)

માર્ગદર્શક : આ.વિજય નિત્યાનન્દસૂરિ મ.સા.
સંપાદક : શ્રીચન્દ સુરાના, રાજેશ સુરાના, નિર્મલ જૈન
પ્રકાશક : દિવાકર ટેકસ્ટોગ્રાફિકસ, આગરા
(દરેક રાજયમાં આવેલા પ્રત્યેક તીર્થોની સંક્ષિપ્ત પરિચય આપતું પુસ્તક)

O-22 નામ : પરમ પાવન હસ્તિનાપુર જૈન તીર્થ (હિન્દી)

લેખક : પં. હીરાલાલ દુગ્ગડ
પ્રકાશક : હસ્તિનાપુર જૈન શ્વે.તીર્થ સમિતિ
(હસ્તિનાપુર તીર્થનો પરિચય કરાવતું પુસ્તક)

❑❑❑

> **“ પુસ્તકો જેવા વફાદાર બીજા કોઈ દોસ્ત ન હોઈ શકે.**
> **-અર્નેસ્ટ હેમિંગ્વે ”**

P

ચિંતનાત્મક-પ્રેરણાત્મક સાહિત્ય

જીવનમાં પ્રેરણા પૂરી પાડે તેવું વિશિષ્ટ સાહિત્ય અહીં પ્રસ્તુત છે. નીચેના પુસ્તકોએ ઘણાના જીવનને સુધાર્યા છે. ઘણા વ્યકિતઓને કંઈક નવી પ્રેરણાઓ મળી છે. કેટલાક પુસ્તકોએ વાંચન પ્રત્યે અરૂચિ ધરાવનારાઓને નિયમિત વાંચતા પણ કરી દીધા છે.

P 1 નામઃ પાઠશાળા ભાગ ૧-૨
લેખક : આ. પ્રદ્યુમ્નસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : બાપાલાલ મનસુખલાલ શાહ ટ્રસ્ટ
(સાહિત્યવાંચન પ્રત્યેની રૂચિ જગાડે અને જવલંત બનાવે તેવા માસિકો જૈન શાસનમાં ઘણાં ઓછા પ્રમાણમાં પ્રકાશિત થાય છે. તેવા માસિકોમાં મોખરાનું સ્થાન ભોગવે તેવું દ્વિમાસિક એટલે ‘પાઠશાળા’. પાઠશાળામાં પ્રકાશિત થયેલા ઐતિહાસિક-પ્રેરણાત્મક-ચિંતનાત્મક સાહિત્યનું વ્યવસ્થિત સંકલન આ ગ્રંથમાં થયું છે. નવા વાચકો વાંચે તો વાંચવાનો રસ અવશ્ય પેદા થાય.)

P-2 નામ : આભના ટેકા
લેખક : આ. પ્રદ્યુમ્નસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : બાપાલાલ મનસુખલાલ શાહ ટ્રસ્ટ
(પ્રદ્યુમ્નસૂરિ મ.ની કલમે લખાયેલા ચિંતનાત્મક લેખોનું પુસ્તક. જેના વખાણ કરતા વાચકો થાકતા નથી.)

P-3 ધર્મતત્ત્વચિંતન ભાગ ૧-૨
લેખક : આ.શીલચંદ્રસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : શ્રી ભદ્રંકરોદય શિક્ષણ ટ્રસ્ટ, ગોધરા
(ધર્મતત્ત્વ વિશે પ્રબુદ્ધ ચિંતન આ પુસ્તકમાં રજૂ થયું છે. લેખક આચાર્ય ભગવંત દર મહિને જિજ્ઞાસુઓને ચિંતન-પ્રેરણાત્મક એક પત્ર લખે છે. તે પત્રોનું વ્યવસ્થિત સંકલન આ પુસ્તકોમાં કરવામાં આવ્યું છે. અવશ્ય વાંચવા અને વિચારવા યોગ્ય પુસ્તક.)

P-4 નામ : જેલર
લેખક : આ.અભયશેખરસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : ભુવને ધર્મજયકર પ્રકાશન
(સતત વિપરીત ઘટતી ઘટનાઓમાં પણ મનની સમાધિ-શાંતિને કેમ ટકાવી રાખવી તે બતાવતું આ પુસ્તક ગુજરાતી-અંગ્રેજી બંને ભાષામાં ઉપલબ્ધ છે.)

P-5 નામ : પોલિસી
લેખક : પંન્યાસ યશોવિજય મ.સા.
પ્રાપ્તિસ્થાન : દિવ્યદર્શન ટ્રસ્ટ
(ક્રોધને જીતવાની અઢળક પોલિસીઓ બતાવતું પુસ્તક)

P-6 નામ : ઉપદેશધારા
લેખક : આ.મુકિત-મુનિચંદ્રસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : શાન્તિ જિન આરાધક મંડળ
(ક્ષમા, ક્રોધ, માન, લોભ, નિંદા વગેરે વિવિધ વિષયો પર મનનીય લેખોનો સંગ્રહ આ પુસ્તકમાં પ્રકાશિત થયો છે. લેખોની વિશેષતા એ છે કે જૈન જૈનેતર સાહિત્યના અનેક સંદર્ભોનો અને આધુનિક લેખકોનો પણ આધાર આપવામાં આવ્યો છે.)

P-7 નામ : પરચૂરણ
લેખક : મુનિ ઉદયરત્નવિજય ગણિ
પ્રકાશક : રત્નોદય ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ
(કોફી ટેબલ પુસ્તક. ટાઈમ ન મળતો હોય તેવા વ્યકિતઓ પણ આ પુસ્તક સહેલાઈથી વાંચી શકે. નાની નાની પરચૂરણ અઢળક માહિતીથી સભર પુસ્તક)

P-8 નામ : મારા મનગમતા વિચારો
લેખક : પ્રશમરતિ વિજય મ.સા.
પ્રકાશક : પ્રવચન પ્રકાશન
(ચિંતન ભરપૂર લેખોનો સંગ્રહ)

P-9 નામ : વહેલી સવારનો શંખનાદ
લેખક : પ્રશમરતિ વિજય મ.સા.
પ્રકાશક : પ્રવચન પ્રકાશન
(ચિંતન ભરપૂર લેખોનો સંગ્રહ)

P-10 નામ : શબ્દે શબ્દે શાતા
લેખક : વૈરાગ્યરતિ વિજય મ.સા.
પ્રકાશક : પ્રવચન પ્રકાશન
(ચિંતન ભરપૂર લેખોનો સંગ્રહ)

P-11 નામ : વિચારપંખી
લેખક : ભદ્રગુપ્તસૂરીશ્વરજી મ.સા.
પ્રકાશક : શ્રી મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર, કોબા.
(સુપ્રખ્યાત લેખકશ્રીની કલમે લખાયેલા ચિંતનલેખોનો સંગ્રહ)

P-12 થી P-30 વસંતલાલ કાંતિલાલના પુસ્તકો

P-12 જીવન જીવવા જેવું છે.
P-13 જૈન ધર્મ : પૂર્ણ વિજ્ઞાન
P-14 ચિંતનયાત્રા
P-15 ચિત્તપ્રસન્નતા
P-16 જીવનવૈભવ
P-17 ઉત્પત્તિ અને લય
P-18 મંત્રાધિરાજ
P-19 જીવનશિલ્પ
P-20 સાપેક્ષવાદ
P-21 આનંદઘન
P-22 દેવાધિદેવ
P-23 આગ અને આંસુ
P-24 મધુવન
P-25 શ્રમણ અને સુંદરી
P-26 સંસાર
P-27 સ્વાનુભૂતિ
P-28 જ્ઞાનસાર
P-29 તૃષ્ણા અને તૃપ્તિ
P-30 ધર્મચક્ર

(સરળ સચોટ ભાષામાં અને અનુભૂતિપૂર્વકના ચિંતન લેખો લખનારા શ્રાવકનું નામ છે વસંતલાલ કાંતિલાલ. તેમના દરેક લેખોમાં વાચકને જીવનનું ભાથું મળી રહે છે. તેમની અનેક નાની નાની પુસ્તિકાઓ ભિન્ન ભિન્ન પ્રકાશકો દ્વારા પ્રગટ થઈ છે. તે પુસ્તિકાઓની લોકપ્રિયતાને કારણે નીચેના બે પુસ્તકમાં તેનો સંગ્રહ પ્રકાશિત થયો છે.
નામ : વસંતલાલ કાંતિલાલ ઈશ્વરલાલ ગ્રંથાવલિ ભાગ ૧-૨
પ્રકાશક : શ્રી ૐકાર સાહિત્ય નિધિ ટ્રસ્ટ, ભીલડીયાજી
પ્રાપ્તિસ્થાન : સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ
ઉપર લખેલા પુસ્તકોમાંથી ૧ થી ૧૧ નંબરના પુસ્તકો ભાગ ૧ માં અને ૧૨ થી ૧૯ નંબરના પુસ્તકો ભાગ ૨ માં સંગૃહિત થયા છે.)

P-31 નામ : શ્રી હિતશિક્ષાના રાસનું રહસ્ય
લેખક : કુંવરજી આણંદજી
પ્રકાશક : ધર્મપ્રસારક સભા, ભાવનગર
(૫૦ જેટલી જીવન ઉપયોગી કથાઓથી સભર હિતશિક્ષાઓ આ પુસ્તકમાં આપવામાં આવી છે.)

❑❑❑

Q

અંતિમ શતાબ્દિના મહાપુરૂષો

અંતિમ શતાબ્દિમાં થયેલા જે મહાપુરૂષોએ અનેક કષ્ટો, આપત્તિઓ વચ્ચે પણ અડીખમ ઉભા રહીને શાસનની જ્યોતને જલતી રાખી છે, તે મહાપુરૂષોની જીવનકથાઓ અને સ્મૃતિગ્રંથોની સૂચિ અહીં પ્રસ્તુત છે.

Q-1 નામ : શાસનસમ્રાટ
લેખક : આ.શીલચંદ્રસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : જિનદાસ ધર્મદાસ ધાર્મિક ટ્રસ્ટ
(બાલ બ્રહ્મચારી શાસન સમ્રાટ નેમિસૂરીશ્વરજી મ.સા.નું જીવનચરિત્ર)

Q-2 નામ : યોગનિષ્ઠ આચાર્ય બુદ્ધિસાગરસૂરીશ્વરજી
લેખક : શ્રી જયભિખ્ખુ અને શ્રી 'પાદરાકર'
પ્રકાશક : અધ્યાત્મજ્ઞાનપ્રસારક મંડળ, મુંબઈ

Q-3 નામ : તીર્થોદ્ધારક આચાર્યદેવ
લેખક : ફુલચંદ હરીચંદ 'મહુવાકર'
પ્રકાશક : આ.અરિહંતસિદ્ધસૂરી ગ્રંથમાલા પ્રકાશન
(શ્રી વિજય નીતિસૂરીશ્વરજી મ.સા.ની જીવનગાથા)

Q-4 નામ : સમયદર્શી આચાર્ય
લેખક : રતિલાલ દીપચંદ દેસાઈ
પ્રકાશક : વલ્લભસૂરિ સ્મારકનિધિ મુંબઈ
(આચાર્ય વલ્લભસૂરિ મ.સા.નું જીવનચરિત્ર)

Q-5 નામ : આગમજયોતિર્ધર
સંપાદકો : પૂ. કંચનસાગરજી, પૂ. સૂર્યોદયસાગરજી, પૂ. અભયસાગરજી
પ્રકાશક : શ્રી આગમોદ્ધારક ગ્રંથમાલા, કપડવંજ
(પૂજ્ય આગમોદ્ધારક આચાર્ય શ્રી સાગરાનંદસૂરિજી મ.સા.નું જીવનચરિત્ર)

Q-6 નામ : યુગદિવાકર
લેખક : આ. શ્રી વિજયરાજરત્નસૂરીશ્વરજી મ.સા.
પ્રકાશક : શ્રી ધર્મકૃપા ટ્રસ્ટ, ડભોઈ
(પૂજયપાદ આ.શ્રી ધર્મસૂરીશ્વરજી મ.સા.નું પ્રેરક જીવન)

Q-7 નામ : અદ્‌ભૂત યોગીની અમરકથા
લેખક : મહોપાધ્યાય દેવવિજયજી ગણિ
પ્રકાશક : શ્રી વિજય કેસરસૂરીશ્વરજી ફાઉન્ડેશન, ગિરિવિહાર ટ્રસ્ટ,પાલિતાણા
(પૂ.આચાર્ય શ્રી વિજય કેસરસૂરિ મ.સા.નું જીવનચરિત્ર)

Q-8 નામ : ગુરૂરામ સંસ્મરણ યાત્રા
સંપાદક : આ.વિ. જગચ્ચંદ્રસૂરીશ્વરજી મ.સા.
પ્રકાશક : આ.શ્રી સુરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી જૈન તત્ત્વજ્ઞાનશાળા
(તપાગચ્છાધિપતિ આ.દેવ શ્રીમદ્‌વિજય રામસૂરીશ્વરજી મહારાજા-
(ડહેલાવાળા) ના સંસ્મરણોની યાત્રા સ્વરૂપ સ્મૃતિગ્રંથ)

Q-9 નામ : સૂરિરામ એટલે સૂરિરામ
લેખક : મુનિ ઉદયરત્નવિજયજી ગણિ
પ્રકાશક : રત્નોદય ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ
(સૂરિ રામના જીવન પ્રસંગોનું હૃદયસ્પર્શી આલેખન. આ પુસ્તક વાંચ્યા
પછી તમે બોલી ઉઠશો ' સૂરિરામ એટલે સૂરિરામ')

Q-10 નામ : ઘૂઘવતા સાગરનું મૌન
સપાદક : આ.શ્રી નરરત્નસૂરીશ્વરજી મ.સા.
પ્રકાશક : આ.શ્રી ભદ્રંકરસૂરિ સ્મારક ટ્રસ્ટ
(પૂ.આ.શ્રી ભદ્રંકરસૂરીશ્વરજી મહારાજા સ્મૃતિ ગ્રંથ)

Q-11 નામ : ભુવનભાનુના અજવાળા
લેખક : જયસૂંદરવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : ભુવનભાનુસૂરિ સ્મૃતિગ્રંથ પ્રકાશન સમિતિ
(ભુવનભાનુસૂરિ મ.સા.નો સ્મૃતિગ્રંથ)

Q-12 નામ : વાત્સલ્યનો ઘૂઘવતો સાગર
લેખક : આ.યશોવિજયસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : આ.શ્રી ૐકારસૂરિ આરાધનાભવન
(પૂ.આ.ભ.શ્રી ૐકારસૂરીશ્વરજી મ.સા.ના જીવન પ્રસંગોનું આકલન)

Q-13 નામ : પૂજય પંન્યાસજી મહારાજ
લેખક : કે.ડી.પરમાર
પ્રકાશક : નમસ્કાર આરાધક ટ્રસ્ટ
(પૂ.ભદ્રંકરવિજયજી મ.સા.નું જીવનચરિત્ર)

Q-14 નામ : પારસમણિ
લેખક : ભારતી દિપક મહેતા
પ્રકાશક : થિન્ક ક્રિએસ્ટા પબ્લીકેશન
(પં.ભદ્રંકરવિ.મ.સા.નું જીવનચરિત્ર)

Q- 15 નામ : કલાપૂર્ણમ્ (ભાગ ૧-૨)
સંપાદક : પં. મુકિતચંદ્ર-મુનિચંદ્રવિજયજી ગણિ
પ્રકાશક : શ્રી કલાપૂર્ણસૂરિ સાધના સ્મારક ટ્રસ્ટ, શંખેશ્વર
(પૂ. કલાપૂર્ણસૂરિ સ્મૃતિ ગ્રંથ)

Q-16 નામ : રાજસ્મરણમ્
સંપાદક : આ. રાજશેખરસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : શ્રી બુદ્ધિ-તિલક-શાંતિચંદ્ર સેવા સમિતિ
(આ.શ્રી રાજેન્દ્રસૂરિ મ.સા.ની જીવનકથાને વર્ણવતો સ્મૃતિગ્રંથ)

Q-17 નામ : યુગપુરૂષ
લેખક : પ. ચંદ્રજીતવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : વર્ધમાન સંસ્કાર ધામ, મુંબઈ
(પં. ચંદ્રશેખર વિ.મ.સા.નું જીવનચરિત્ર)

Q-18 નામ : પુણ્યચરિત્રમ્
લેખક : આ.ધર્મધુરંધરસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : જૈન વિદ્યા શોધ સંસ્થાન, ઓસ્તરા, રાજસ્થાન
(આગમ પ્રભાકર મુનિ શ્રી પુણ્યવિજયજી મ.સા.નો સ્મૃતિગ્રંથ)

નામ : શ્રુતસાગર
સંપાદક : પં.શ્રી મહાબોધિવિજય મ.સા.
પ્રકાશક : જિનકૃપા ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ
(પૂજય જંબુવિજયજી મ.સા.ના જીવન પ્રસંગોનું સંકલન)

❑❑❑

R

કર્મસાહિત્ય

જૈન દર્શનનો કર્મસિદ્ધાંત પૂર્ણ વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંત છે. વિશ્વની પ્રત્યેક વ્યવસ્થા તેમજ જીવોની ભિન્ન ભિન્ન અવસ્થાઓ પણ કર્મ સિદ્ધાંતને સમજવાથી સમજી શકાય છે. પ્રસ્તુત છે તે વિષયના વખણાયેલા પુસ્તકો.

R-1 નામ : જૈન દર્શનનો કર્મવાદ
લેખક : ખૂબચંદ કેશલલાલ પારેખ
પ્રકાશક : લહેરચંદ અમીચંદ શાહ

R-2 નામ : જૈન દ્રષ્ટિએ કર્મ
લેખક : મોતીચંદ ગીરધરલાલ કાપડીયા
પ્રકાશક : મહાવીર જૈન વિદ્યાલય, મુંબઈ

R-3 નામ : કર્મ ફિલોસોફી (અંગ્રેજી)
લેખક : વીરચંદ રાઘવજી ગાંધી
પ્રકાશક : આગમોદય સમિતિ, મુંબઈ

R-4 નામ : કર્મનું કોમ્પ્યુટર (ભાગ ૧-૨-૩)
લેખક : પં. મેઘદર્શનવિ.મ.સા.
પ્રકાશક : અખિલ ભારતીય સંસ્કૃતિ રક્ષક દળ

R-5 નામ : કર્મનો શતરંજ
લેખક : અજિતશેખરસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : અર્હમ્ પરિવાર ટ્રસ્ટ
(આ પુસ્તક હિન્દીમાં ‘કર્મ કા શતરંજ’ નામથી અને અંગ્રેજીમાં ‘ચેસ’ નામથી ઉપલબ્ધ છે.)

R-6 નામ : કર્મવાદના રહસ્યો
લેખક : ચંદ્રહાસ ત્રિવેદી
પ્રકાશક : હીના પબ્લીકેશન્સ

❑❑❑

S

ભૂગોળ, વિજ્ઞાન અને ભૌતિક વિજ્ઞાન

ભૂગોળ, ખગોળ અને ભૌતિક વિજ્ઞાન સંબંધી જૈન સિદ્ધાંતોનો પરિચય પામવા માટે નીચેના પુસ્તકો ઉપયોગી થશે. વિજ્ઞાન અને જૈન ધર્મના સિદ્ધાંતો વિશે તુલનાત્મક સંશોધન રજૂ કરનારા પુસ્તકો પણ અહીં સમાવાયા છે.

S-1 નામ : જૈન ભૂગોળનું તર્કશુદ્ધવિજ્ઞાન
લેખક : સંજય વોરા
પ્રકાશક : જંબુદ્વિપ જૈન પેઢી, પાલીતાણા
(જૈન ભૂગોળ અને આધુનિક ભૂગોળમાં ઘણાં મતભેદો છે. વૈજ્ઞાનિકોએ આપેલા મંતવ્યો શું સત્ય જ છે? ના...! જરાય નહીં. વિજ્ઞાન પણ હજું કેવું અસમર્થ છે અને ભૂગોળ વિશેની વિજ્ઞાનની માન્યતાઓ પાછળ કેટલા રહસ્યો અને ષડયંત્રો છૂપાયેલા છે તેનો પર્દાફાશ કરવાની સાથે સાથે સરળભાષામાં જૈન ભૂગોળ વિજ્ઞાનનો પરિચય આપતું અદ્વિતીય પુસ્તક. આ પુસ્તક 'ધ રેશનલ સાયન્સ ઓફ જૈન જયોગ્રાફી' આ નામથી અંગ્રેજીમાં અને હિન્દીમાં પણ ઉપલબ્ધ છે.)

S-2 નામ : જૈન કોસ્મોલોજી : સર્વજ્ઞ કથિત વિશ્વવ્યવસ્થા (ગુજરાતી)
નામ : ધ રીયલ યુનિવર્સ : સર્વજ્ઞ કથિત બ્રહ્માંડ (હિન્દી)
સંપાદક : મુનિ ચારિત્રરત્નવિજય
પ્રકાશક : જિનગુણ આરાધક ટ્રસ્ટ
(જૈન દર્શનની ખગોળ, ભૂગોળ વિશ્વ વ્યવસ્થા વિષયના સિદ્ધાંતોનો વિસ્તારથી પરિચય આપતું પુસ્તક)

S-3 નામ : જૈન દર્શનના વૈજ્ઞાનિક રહસ્યો (ગુજરાતી)
નામ : સાયન્ટિફીક સિક્રેટ્સ ઓફ જૈનિઝમ (અંગ્રેજી)
લેખક : મુનિ નંદિઘોષવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : ભારતીય પ્રાચીન સાહિત્ય વૈજ્ઞાનિક રહસ્ય શોધ સંસ્થા
(જૈન દર્શનના વૈજ્ઞાનિક રહસ્યોને ઉજાગર કરતા લેખોનો સંગ્રહ)

S-4 નામ : જૈન દર્શન વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિએ
લેખક : મુનિ નંદિઘોષ વિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : મહાવીર જૈન વિદ્યાલય
(જૈન દર્શનનાં વૈજ્ઞાનિક રહસ્યોને પ્રગટ કરતાં લેખોનો સંગ્રહ)

S-4 નામ : જૈન ધર્મ વિજ્ઞાનની કસોટીએ ? કે વિજ્ઞાન જૈન ધર્મની કસોટીએ?
લેખક : મુનિ નંદિઘોષવિજયજી
પ્રકાશક : ભારતીય પ્રાચીન સાહિત્ય વૈજ્ઞાનિક રહસ્ય શોધ સંસ્થા
(જૈન દર્શનના વૈજ્ઞાનિક રહસ્યોને ઉજાગર કરતા લેખોનો સંગ્રહ)

S-5 નામ : આભા મંડળ - એક પ્રાયોગિક સંશોધન
લેખક : મુનિ નંદિઘોષવિજયજી
પ્રકાશક : ભારતીય પ્રાચીન સાહિત્ય વૈજ્ઞાનિક રહસ્ય શોધ સંસ્થા
(આભામંડળ ઓરા વિષયક વૈજ્ઞાનિક રહસ્યોને પ્રગટ કરતા લેખોનો સંગ્રહ)

S-6 નામ : લઘુસંગ્રહણી
લેખક : મુનિ શ્રી મલયકીર્તિવિજય
પ્રકાશક : અખિલ ભારતીય સ્વાધ્યાયપીઠ
(ભૂગોળ વિષયક જૈન સિદ્ધાંતોનો પરિચય આપવાની સાથે વિજ્ઞાનની અસમર્થતા પ્રગટ કરતું પુસ્તક)

S-7 નામ : વિશ્વ વિજ્ઞાન : પ્રાચીન અને નવીન
લેખક : મુનિ દિવ્યકીર્તિવિજય મ.સા.
પ્રકાશક : સન્માર્ગ પ્રકાશન
(તત્ત્વાર્થ સૂત્ર પાંચમાં અધ્યાયના આધારે જૈન દર્શન અને વિજ્ઞાનની વિશ્વ વ્યવસ્થા વિષયક માન્યતાઓનો સમન્વય બતાવતું પુસ્તક)

S-8 નામ : જૈન દર્શનનું અણુવિજ્ઞાન
લેખક : ખૂબચંદ કેશવલાલ શાહ
પ્રકાશક : લહેરચંદ અમીચંદ શાહ

S-9 નામ : જૈન દર્શનનાં અણુવિજ્ઞાનની મહત્તા
લેખક : ખૂબચંદ કેશવલાલ પારેખ
પ્રકાશક : ચાંદરાઈ જૈન સંઘ

S-10 નામ : જૈન દર્શનનું પદાર્થવિજ્ઞાન
લેખક : ખૂબચંદ કેશવલાલ શાહ
પ્રકાશક : લહેરચંદ અમીચંદ શાહ

❑❑❑

T

મંત્ર સાધના

મનનું રક્ષણ કરે તેને મંત્ર કહેવાય છે. જૈનધર્મમાં સાત્વિક મંત્રોની સાધના પદ્ધતિઓનો ઘણો વિકાસ થયો છે. મંત્ર સાધના વિષયક કેટલાક પ્રારંભિક પુસ્તકોની માહિતી અહીં પ્રસ્તુત છે.

T-1 નામ : ત્રૈલોકય દીપક મહામંત્રાધિરાજ
લેખક : પં. ભદ્રંકર વિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : ભદ્રંકર પ્રકાશન
(નમસ્કાર મહામંત્રની સાધના, પ્રભાવ વગેરે વિષે પ્રકાશ પાથરતા નિમ્ન લિખિત સાત પુસ્તકો પૂજય પંન્યાસજી મહારાજની સાધનાપૂત કલમે લખાયેલા છે.

૧) નમસ્કાર મહામંત્ર
૨) પરમેષ્ઠિ નમસ્કાર
૩) અનુપ્રેક્ષા
૪) નમસ્કાર મીમાંસા
૫) નમસ્કાર દોહન
૬) મંત્ર ભલો નવકાર
૭) નવકાર ચિંતન

આ સાતે પુસ્તકોનો 'ત્રૈલોકયદીપક મહામંત્રાધિરાજ'માં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.)

T-2 નામ : ભકતામર દર્શન (સચિત્ર)
સંપાદક : આચાર્ય રાજયશસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : ઝવેરચંદ પ્રતાપચંદ સુપાર્શ્વનાથ જૈન સંઘ ઉપાશ્રય, વાલકેશ્વર
(ભકતામર સ્તોત્રના પ્રત્યેક શ્લોકના યંત્ર, મંત્ર અને પ્રભાવને દર્શાવતો ગ્રંથ)

T-3 નામ : ભકતામર - અંતસ્તલ કા સ્પર્શ (હિન્દી)
લેખક : આચાર્ય મહાપ્રજ્ઞ
પ્રકાશક : આદર્શ સાહિત્ય સંઘ પ્રકાશન
(ભકતામર સૂત્રના રહસ્યોને પ્રગટ કરતું પુસ્તક)

T-4 નામ : ભકતામર રહસ્ય
લેખક : ધીરજલાલ ટોકરશી શાહ
પ્રકાશક : નરેન્દ્રકુમાર ધીરજલાલ શાહ
(ભકતામર સૂત્રના રહસ્યોને પ્રગટ કરતું પુસ્તક)

T-5 નામ : સરસ્વતી પ્રાસાદ (સચિત્ર)
સંપાદક : મુનિ કુલચંદ્ર વિજય
પ્રકાશક : શ્રી ઝવેરચંદ પ્રતાપચંદ સુપાર્શ્વનાથ ઉપાશ્રય જૈન સંઘ, વાલકેશ્વર
(સરસ્વતીદેવીના મંત્રો, સ્તોત્રો વગેરેનો સચિત્ર સંગ્રહ)

T-6 નામ : નમસ્કાર મંત્ર સિદ્ધિ
લેખક : ધીરજલાલ ટોકરશી શાહ
પ્રકાશક : જૈન સાહિત્ય પ્રકાશન પંદિર
(નમસ્કાર મંત્રની સાધના દર્શાવતું પુસ્તક)

T-7 નામ : મંત્ર ચિંતામણી
લેખક : ધીરજલાલ ટોકરશી શાહ
પ્રકાશક : પ્રજ્ઞા પ્રકાશન મંદિર

T-8 નામ : મંત્ર વિજ્ઞાન
લેખક : ધીરજલાલ ટોકરશી શાહ
પ્રકાશક : પ્રજ્ઞા પ્રકાશન મંદિર
(મંત્ર વિજ્ઞાનના રહસ્યોને પ્રગટ કરતું પુસ્તક)

T-9 નામ : સિદ્ધિદાયક સિદ્ધચક્ર
લેખક : ધીરજલાલ ટોકરશી શાહ
પ્રકાશક : પ્રજ્ઞા પ્રકાશન મંદિર
(સિદ્ધચક્ર સાધના દર્શાવતું પુસ્તક)

T-10 નામ : લોગસ્સ મહાસૂત્ર
લેખક : ધીરજલાલ ટોકરશી શાહ
પ્રકાશક : પ્રજ્ઞા પ્રકાશન મંદિર
(લોગસ્સ સૂત્રના રહસ્યોને પ્રગટ કરતું પુસ્તક)

T-11 નામ : રૂષિમંડલ આરાધના
લેખક : ધીરજલાલ ટોકરશી શાહ
પ્રકાશક : પ્રજ્ઞા પ્રકાશન મંદિર
(રૂષિમંડલ સ્તોત્રની સાધના પદ્ધતિને દર્શાવતું પુસ્તક)

T-12 નામ : અર્હં મંત્રોપાસના
લેખક : ધીરજલાલ ટોકરશી શાહ
પ્રકાશક : પ્રજ્ઞા પ્રકાશન મંદિર
(અર્હં મંત્રની સાધના દર્શાવતું પુસ્તક)

T-13 નામ : ૐકાર ઉપાસના
લેખક : ધીરજલાલ ટોકરશી શાહ
પ્રકાશક : નરેન્દ્ર પ્રકાશન
(ૐકાર ની સાધના દર્શાવતું પુસ્તક)

T-14 નામ : હ્રીંકાર કલ્પતરૂ
લેખક : ધીરજલાલ ટોકરશી શાહ
પ્રકાશક : જૈન સાહિત્ય પ્રકાશન મંદિર
(હ્રીંકારની સાધના દર્શાવતું પુસ્તક)

મહાપ્રભાવક નમસ્કાર મહામંત્રના પ્રભાવ, સાધનાપદ્ધતિ વગેરેને વર્ણવતાં વિવિધ પુસ્તકો નીચે પ્રમાણે છે.

T-15 નામ : નવકાર અચિન્ત્ય ચિંતામણી
લેખક : મુનિ અમરેન્દ્ર વિજય મ.સા.
પ્રકાશક : જ્ઞાન જયોત ફાઉન્ડેશન

T-16 નામ : નવકાર જાપ ધ્યાન સાધના
લેખક : મુનિ અરૂણવિજય મ.સા.
પ્રકાશક : મહાવીર રીસર્ચ ફાઉન્ડેશન

T-17 નામ : નવકાર પ્રભાવ
પ્રકાશક : જૈન સાહિત્ય મંદિર, ડોંબિવલી

T-18 નામ : નવકાર પ્રભાવના
લેખક : સર્વેશ વોરા
પ્રકાશક : નમસ્કાર પ્રતિષ્ઠાન ટ્રસ્ટ

T-19 નામ : નવકાર પ્રવચન (હિન્દી)
લેખક : ભદ્રંકરવિ.મ.
પ્રકાશક : દિવ્ય સંદેશ પ્રકાશન

T-20 નામ : નવકારમંત્ર એ સર્વધર્મનો સાર
લેખક : પુંજાલાલ ભાઈલાલ અકીકવાલા

T-21 નામ : નવકારયાત્રા
લેખક : 'જિજ્ઞાસુ'
પ્રકાશક : નવકાર ફાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટ

T-22 નામ : નવકારસચિત્ર
લેખક : મુનિ હરિશભદ્રવિજય મ.સા.
પ્રકાશક : નવજીવનગ્રંથમાલા (હિન્દી)

T-23 નામ : નવકાર સાધના
લેખક : જશુ કપાસી

T-24 નામ : નવકારસિદ્ધિ
લેખક : ગોવિંદજી લોડાયા
પ્રકાશક : હેમસ્મૃતિ પ્રકાશન

T-25 નામ : નવકારસ્મરણિકા
લેખક : મુનિ અરૂણવિજય મ.સા.
પ્રકાશક : મહાવીર રીસર્ચ ફાઉન્ડેશન

T-26 નામ : નવકારના નિધાન
લેખક : રજનીકાંત જાંબુવાલા
પ્રકાશક : નવભારત સાહિત્ય મંદિર

T-27 નામ : નવકારનો જાપ, મિટાવે સંતાપ
લેખક : આ.રાજશેખરસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : રંજનબેન વેલજીભાઈ

T-28 નામ : નવકારનો સાક્ષાત્કાર કરાવતું વિધાન
લેખક : આ.જિનચન્દ્રસાગરસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : આગમોદ્ધારક પ્રકાશન ટ્રસ્ટ

T-29 નામ : નવકારમાં નવ રસ
લેખક : આ. ભુવનસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : દિવ્યદર્શન ટ્રસ્ટ

T-30 નામ : નમસ્કાર ચિંતામણી
લેખક : પં. કુંદકુંદવિજયજી ગણિ
પ્રકાશક : સાધના પ્રકાશન મંદિર

T-31 નામ : નમસ્કાર મહામંત્ર મહિમા (હિન્દી)
લેખક : આ. પૂર્ણચન્દ્રસૂરિ મ.સા.

T-32 નામ : નમસ્કાર મહામંત્ર
પ્રકાશક : સિદ્ધચક્ર પ્રકાશન

T-33 નામ : નમસ્કાર મહામંત્રનું અનુપ્રેક્ષાત્મક વિજ્ઞાન
લેખક : મુનિ અરૂણવિજય મ.સા.
પ્રકાશક : મહાવીર વિદ્યાર્થી કલ્યાણ કેન્દ્ર

T-34 નામ : નમસ્કાર મહિમા
લેખક : આ.લક્ષ્મણસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : જૈન મિત્ર મંડળ

T-35 નામ : નમસ્કાર સ્વાધ્યાય ભાગ ૧-૨
લેખક : પૂ. પદ્મવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : જિનશાસન આરાધના ટ્રસ્ટ

❑❑❑

"સાંજે ઘરે પહોંચીશું ત્યારે એક સરસ પુસ્તક આપણી રાહ જોતું હશે...તેવા વિચાર માત્રથી આખો દિવસ આનંદમાં જતો હોય છે.

-"

U

ગર્ભસંસ્કરણ

સંતાનોમાં સંસ્કારોનું સિંચન જન્મ પછી કરવામાં આવે તે કરતા બાળક ગર્ભમાં હોય ત્યારથી જ તેનામાં સંસ્કારો સીંચવામાં આવે તો તે અનેકગણા વધારે અસરકારક રીતે ફળદાયી નીવડે છે. ગર્ભકાળથી જ બાળકમાં સંસ્કાર સિંચન કરવા માટે શું કાળજી લેવી - તે જાણવા માટે નીચેના પુસ્તકો ઉપયોગી થશે.

U-1 નામ : સંસ્કાર શકિત
પ્રકાશક : સંસ્કાર શકિત ગર્ભસંસ્કરણ કેન્દ્ર

U-2 નામ : ગર્ભિણી પરિચર્યા
પ્રકાશક : સંસ્કાર શકિત ગર્ભસંસ્કરણ કેન્દ્ર

U-3 નામ : સંકલ્પશકિત
પ્રકાશક : સંસ્કારશકિત ગર્ભસંસ્કરણ કેન્દ્ર

U-4 નામ : ગર્ભિણી યોગ
પ્રકાશક : સંસ્કારશકિત ગર્ભસંસ્કરણ કેન્દ્ર

U-5 નામ : જૈન વિવાહ વિધિ
પ્રકાશક : સંસ્કારશકિત ગર્ભસંસ્કરણ કેન્દ્ર
(ઉપરના પાંચ પુસ્તકો ' એન.એમ.ઠક્કરની કાું.' ૧૪૦, પ્રિન્સેસ સ્ટ્રીટ, મુંબઈ થી પ્રાપ્ત થઈ શકે છે.)

U-6 નામ : માતા અન્નશુદ્ધ તો બાળક સત્ત્વશુદ્ધ
લેખક : વેણીશંકર મુરારજી વાસુ
પ્રકાશક : કમલ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ
(માતાની આહારશુદ્ધિ ઉપર બાળકની સાત્ત્વિકતાનો આધાર હોય છે. બાળક સાત્ત્વિક બને તે માટે માતાએ આહારમાં કઈ બાબતોનું ધ્યાન રાખવું જોઈએ તે વિશે પ્રકાશ પાથરતી પુસ્તિકા)

❑❑❑

V

માતૃ પિતૃ વંદના

માતા પિતાના ઉપકારો પર વારંવાર પ્રવચનો અપાયા છે, અને પુસ્તકો પણ લખાયા છે. અહીં આ વિષયના પ્રસિદ્ધ પુસ્તકો પ્રસ્તુત છે.

V-1 : નામ : લખી રાખો આરસની તકતી પર
લેખક : આ.રત્નસુંદરસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : રત્નત્રયી ટ્રસ્ટ
(માતા પિતા પ્રત્યેના ખોટા અભિગમમાં સમ્યક્ પરિવર્તન લાવવા સક્ષમ એવા આ પુસ્તકની હિન્દી અને અંગ્રેજી સહિત અનેક ભાષાઓમાં અનેક આવૃત્તિઓ બહાર પડી છે)

V-2 નામ : મા-બાપને ભૂલશો નહી.
લેખક : મહાબોધિવિજય મ.સા.
પ્રકાશક : જિનકૃપા ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ
(મુનિશ્રીએ આ વિષય પર પ્રવચન ૧૦૦ થી વધુ વાર કર્યા છે. તે પ્રવચનોને આ પુસ્તકમાં શબ્દદેહ મળ્યો છે. અંગ્રેજીમાં આ પુસ્તક 'પેરેન્ટ્સ-ગોડ ઓન ધ અર્થ' આ નામથી ઉપલબ્ધ છે.)

V-3 નામ : સ્નેહભીનું સ્મરણ 'મા'
પ્રવચનકાર : મુનિ શ્રી ઉદયરત્નવિજયજી મ.સા.
સંપાદક : મુનિ શ્રી રાજદર્શનવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : રત્નોદય ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ
(અનેકોને હચમચાવી દેનારું આ પ્રવચન જેણે સાંભળ્યું તેમના રૂમાલ અને હૃદય બંને ભીના થયા છે. તમે આ પુસ્તક વાંચો તો એક રૂમાલ અવશ્ય સાથે રાખશો)

V-4 : નામ : ઉચિત આચરણ - માતા પિતા પ્રત્યે સંતાનોનું
લેખક : આ.કીર્તિયશસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : સન્માર્ગ પ્રકાશન
(સંતાનોનું માતાપિતા પ્રત્યે કેવું આચરણ હોવું જોઈએ તેની વિસ્તારથી સુંદર સમજણ આપતું પુસ્તક)

V-5 નામ : મહાતીર્થ - મા
લેખક : ભુવનહર્ષ વિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : ગુર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય
('મા' એ અડસઠ તીર્થથી પણ મોટું તીર્થ છે. તેની પ્રતીતિ કરાવવા સક્ષમ આ પુસ્તકમાં મા વિશે લખાયેલા લેખો, કથાઓ વગેરેનો અનુપમ સંગ્રહ છે)

V-6 નામ : માતા-પિતા (હિન્દી)
લેખક : ગણિ રત્નસેનવિજય મ.સા.
પ્રકાશક : દિવ્ય સંદેશ પ્રકાશન
(માતા-પિતાના ઉપકારોને વર્ણવતા લેખો-પ્રસંગોનો સંગ્રહ)

V-7 નામ : માં કે ચરણોમેં સમર્પિત (હિન્દી)
લેખક : મુનિ જયાનંદવિજય મ.સા.
પ્રકાશક : ગુરૂ રામચંદ્ર પ્રકાશન સમિતિ
(મા ના ઉપકારોને વર્ણવતા લેખો-પ્રસંગોનો સંગ્રહ)

V-8 નામ : મા તે મા
લેખક : આ.રત્નપ્રભસૂરીશ્વરજી મ.સા.
પ્રકાશક : પ.પૂ.આ.શ્રી યશોભદ્રસૂરિ ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ
(મા ના ઉપકારોને વર્ણવતા લેખો-પ્રસંગોનો સંગ્રહ)

V-9 નામ : માતૃવંદના
પ્રકાશક : સમકિત યુવક મંડળ
(મા વિશે હૃદયસ્પર્શી પ્રસંગોનું સંકલન)

❑❑❑

"તમારા ઘરે તમને કોઈ મળવા આવે
તો તેને તમારા પુસ્તકોની લાયબ્રેરી બતાવો.
-નરેન્દ્ર મોદી"

W

મૃત્યુ મીમાંસા

સમાધિમૃત્યુ મેળવવા માટે મૃત્યુનું સ્વરૂપ સમજવું જરૂરી છે. મૃત્યુથી ડરનારા લોકો નીચેના પુસ્તકો વાંચે તો સમાધિમૃત્યુ માટે અવશ્ય ભાથુ બાંધી શકશે.

W- 1 નામ : ન મ્રિયતે
લેખક : આ. ભદ્રગુપ્તસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : વિશ્વકલ્યાણ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ
(મૃત્યુ વિશે ચિંતન પત્રોનો સંગ્રહ)

W-2 નામ : સ્મશાનની પાળેથી
લેખક : મુનિ શ્રી ઉદયરત્નવિજય મ.સા.
પ્રકાશક : રત્નોદય ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ
(મૃત્યુની ભાવયાત્રા)

W- 3 નામ : મૃત્યુ જયારે ખુદ મરે છે.
લેખક : આ.રત્નસુંદરસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : રત્નત્રયી ટ્રસ્ટ
(મૃત્યુ વિશે અદ્દભૂત ચિંતન આ પુસ્તકમાં પ્રગટ થયું છે. જેને વાચકોએ ખૂબ વખાણ્યું છે.)

W- 4 નામ : મૃત્યુના જન્માક્ષર
લેખક : આ. મુકિતવલ્લભસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : પ્રજ્ઞા પ્રબોધ પરિવાર
(મૃત્યુ વિશે ચિંતન સભર લેખોનો સંગ્રહ પ્રસ્તુત પુસ્તકમાં પ્રકાશિત થયો છે)

W- 5 નામ : મૃત્યુ વિજયને પંથે
લેખક : ચંદ્રહાસ ત્રિવેદી
પ્રકાશક : હિના પબ્લિકેશન્સ
(મૃત્યુની પ્રક્રિયા સ્પષ્ટ કરવાની સાથે આ પુસ્તકમાં મૃત્યુ પર વિજય કેવી રીતે મેળવાય તે બાબતે પ્રયોગો સહિત વિશદ છણાવટ કરવામાં આવી છે)

V-6 : નામ : મૃત્યુ પાથેય (હિન્દી)
લેખક : સાધ્વી-યુગલ નિધિ-કૃપા
પ્રકાશક : મૈત્રી ચેરિટેબલ ફાઉન્ડેશન
(મૃત્યુ વિશે ચિંતન લેખોનો સંગ્રહ)

V-7 નામ : મૃત્યુ બને મહોત્સવ
લેખક : કીર્તિલાલ હાલચંદભાઈ વોરા
પ્રકાશક : જૈન સાહિત્ય અકાદમી
(મૃત્યુ વિશે ચિંતન લેખોનો સંગ્રહ)

V-8 નામ : મૃત્યુ મરી ગયું રે લોલ
લેખક : આ. રત્નસુંદરસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : રત્નત્રયી ટ્રસ્ટ
(મૃત્યુ પર વિજય કેવી રીતે મેળવાય તે દર્શાવતું પુસ્તક)

❑❑❑

> **“ લગ્નનું પાકું કરવુ હોય ત્યારે**
> **છોકરા કે છોકરીને જોવા જતી વખતે**
> **ગોઠવવામાં આવતી પશ્નોત્તરીમાં એક જ પ્રશ્ન પૂછશો કે**
> **તમે પુસ્તકો વાંચો છો ?**
> **વાંચો છો તો કયા વાંચ્યા ?**
> **આ પ્રશ્નના જવાબમાં તમને સામેના પક્ષનો**
> **પરિવાર કેવો છે તેનો સંપૂર્ણ ખ્યાલ આવી જશે.**
> **-નરેન્દ્ર મોદી ”**

X

પૂજન વિવેક

> વિધિપૂર્વક કરાયેલી જિનપૂજા દરેક મનોવાંછિત કાર્યને સિદ્ધ કરે છે. જિનપૂજા વિધિ સંબંધી અથથી ઈતિ જાણવા માટે તથા મૂર્તિપૂજાના પ્રાચીન ઈતિહાસને સમજવા માટે નીચેના પુસ્તકો વાંચો.

X-1 નામ : પૂજા કરીએ સાચી સાચી (ગુજરાતી)
લેખક : આ. હેમચંદ્રસાગરસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : આગમોદ્ધારક પ્રતિષ્ઠાન, છાણી
(આ પુસ્તક “ પૂજા કૈસે કરે?” આ નામથી હિન્દીમાં પણ ઉપલબ્ધ છે.)

X-2 નામ : ચાલો જિનાલય જઈએ
લેખક : આ. હેમરત્નસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : અર્હદ્ ધર્મપ્રભાવક ટ્રસ્ટ

X-3 નામ : પ્રતિમાપૂજન (ગુજરાતી / હિન્દી)
લેખક : પંન્યાસશ્રી ભદ્રંકરવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : મહાવીર તત્ત્વ પ્રચારક મંડળ / દિવ્યસંદેશ પ્રકાશન

X-4 નામ : મૂર્તિ મંડન પ્રશ્નોત્તર
પુનઃ પ્રકાશક : જિનશાસન આરાધન ટ્રસ્ટ

X-5 નામ : મૂર્તિપૂજાકા પ્રાચીન ઈતિહાસ (હિન્દી)
લેખક : મુનિશ્રી જ્ઞાનસુંદરજી મ.સા.
પ્રકાશક : શ્રી જ્ઞાનસુંદર જૈન ધાર્મિક પુસ્તકાલય

X-6 નામઃ મૂર્તિપૂજા (ગુજરાતી)
લેખક : માસ્તર ખૂબચંદ કેશવલાલ
પ્રકાશક : શ્રી જ્ઞાનસુંદર જૈન ધાર્મિક પુસ્તકાલય
(ઉપરની છેલ્લી ચાર પુસ્તકમાં-શું પ્રતિમા પૂજ્ય છે ? પ્રતિમાને પૂજવાથી કાંઈ લાભ થાય ? શું વીતરાગ પ્રભુની પ્રતિમાનું પૂજન અનિવાર્ય છે ? આવા પ્રશ્નોના જવાબોની સાથે મૂર્તિપૂજાની પ્રાચીનતા સંબંધી વિસ્તૃત જાણકારી આપવામાં આવી છે.)

❑❑❑

Y

ભોજન વિવેક

'જેવો આહાર તેવું મન' આહારશુદ્ધિથી મન પર વિજય પ્રાપ્ત કરી શકાય. આહાર શુદ્ધિથી જ સ્વાસ્થ્ય અને ધર્મ પણ ટકાવી શકાય. આહારસંબંધી વિવેક ને જાણવા માટે નીચેના પુસ્તકોનો અભ્યાસ જરૂરી છે.

Y- 1 નામ : ડાઈનીંગ ટેબલ
લેખક : આ. હેમરત્નસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : અર્હદ્ ધર્મપ્રભાવક ટ્રસ્ટ

Y-2 નામ : ભોજન કરીએ વિવેકથી
સંપાદક : આ.રત્નચન્દ્રસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : રત્નોદય ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ

Y-3 નામ : અભક્ષ્ય અનંતકાય વિચાર
લેખક : પ્રભુદાસ બેચરદાસ પારેખ
પ્રકાશક : જૈન શ્રેયસ્કર મંડળ, મહેસાણા

Y-4 નામ : આહારમીમાંસા
લેખક : પ્રભુદાસ બેચરદાસ પારેખ
પ્રકાશક : વિનિયોગ પરિવાર

Y-5 નામ : આહાર અને અધ્યાત્મ
લેખક : આચાર્ય મહાપ્રજ્ઞ
પ્રકાશક : જૈન વિશ્વ ભારતી, લાડનૂ
(આહારને અને અધ્યાત્મને ખૂબ જ ગાઢ સંબંધ છે તે આ પુસ્તકમાં સચોટ રીતે સમજાવવામાં આવ્યું છે)

Y-6 નામ : ખાઈએ એવું..'આંખે દેખ્યું, હાથે બન્યું.. 'કેમ ?
પ્રાપ્તિ સ્થાન : સમકિત ગ્રૂપ, ગોરેગામ.
(શાકાહારી દેખાતી બહારની તૈયાર વસ્તુઓમાં માંસાહારી પદાર્થો કેવી રીતે ભેળવવામાં આવે છે તે બાબતે જાણકારી આપતી લઘુ પુસ્તિકા)

Y-7 નામ : આપણે કેટલાં શાકાહારી ?
પ્રચારક : અહિંસા પ્રેમી શુદ્ધ શાકાહારી સંઘ
પ્રાપ્તિસ્થાન : વર્ધમાન સંસ્કાર ધામ / વિનિયોગ પરિવાર
(શાકાહારી દેખાતી બહારની તૈયાર વસ્તુઓમાં માંસાહારી પદાર્થો કેવી રીતે ભેળવવામાં આવે છે તે બાબતે જાણકારી આપતી લઘુપુસ્તિકા. આ પુસ્તિકા ગુજરાતી અને હિન્દી બંને ભાષામાં ઉપલબ્ધ છે)

Y-8 નામ : આહાર શુદ્ધિ
લેખક : આ.રાજેન્દ્રસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : સુસંસ્કારનિધિ ટ્રસ્ટ
(આહારમાં આવતી અભક્ષ્ય-બજારૂ ચીજોમાં કયા નુકશાનકારક તત્વો હોય છે તે વિશે ભિન્ન-ભિન્ન સામાયિકો-વર્તમાનપત્રોમાં પ્રગટ થયેલા લેખોનો સંચય)

Y-9 નામ : આહારથી આત્મશુદ્ધિ
લેખક : આ.રાજશેખરસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : અરિહંત આરાધક ટ્રસ્ટ, ભિવંડી
(રાત્રિભોજન, ૨૨ અભક્ષ્ય, કંદમૂળ, દ્વિદળ અને બજારૂ ચીજોથી શારિરીક અને આત્મિક બંને દ્રષ્ટિએ શું નુકશાન થાય છે? તે બતાવતું પુસ્તક)

❑❑❑

"સારું પુસ્તક વાંચીને પુરૂં કરીએ ત્યારે એક ઉત્તમ મિત્રથી છૂટા પડતાં હોઈએ તેવી લાગણી અનુભવાય છે.
-વિલિયમ ફિધર (અમેરિકન બીઝનેસમેન)"

Z

વિહારયાત્રા

સાહિત્યનો એક પ્રકાર છે-પ્રવાસવર્ણન કે યાત્રા વૃતાંત. વાચક આવા પુસ્તકોના માધ્યમથી દેશ વિદેશના પ્રવાસનો આંશિક આનંદ તો મેળવે જ છે. સાથે અનુભવોનું ભાથુ પણ બાંધે છે. વિહારયાત્રાના અનુભવો જેમાં રજૂ થયા છે તેવા પુસ્તકોની શ્રેણી પ્રસ્તુત છે.

Z- 1 નામ : હિમાલયની પદયાત્રા
લેખક : જંબુવિજયજી મહારાજ
પ્રકાશક : સિદ્ધિ ભુવન મનોહર જૈન ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ
(સ્થાપના અષ્ટાપદ સ્વરૂપ બદ્રીનાથની વિહારયાત્રાનું રોમાંચક વર્ણન)

Z-2 નામ : હિમાલયની ગોદમાં અષ્ટાપદની શોધમાં
લેખક : આ.વિજય જગચ્ચંદ્રસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : આ.સુરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી જૈન તત્ત્વજ્ઞાનશાળા
(સ્થાપના અષ્ટાપદ સ્વરૂપ બદ્રીનાથની વિહારયાત્રાનું રોમાંચક વર્ણન)

Z-3 નામ : હિમાલયકી ગોદમેં, અષ્ટાપદ કી શોધમેં
લેખક : આ.વિજય જગચ્ચંદ્રસૂરિ મ.સા.
પ્રકાશક : આ.સુરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી જૈન તત્ત્વજ્ઞાનશાળા
(ઉપરના પુસ્તકનો હિન્દી અનુવાદ)

Z-4 નામ : સાધુ તો ચલતા ભલા
લેખક : મુનિ પ્રશમરતિવિજય મ.સા.
પ્રકાશક : પ્રવચન પ્રકાશન
(મધ્ય અને પૂર્વ ભારતની વિહારયાત્રાના અનુભવોનું રોમાંચક વર્ણન)

Z-5 નામ : દક્ષિણની સફરે
લેખક : આત્મદર્શનવિજયજી મ.સા.
પ્રકાશક : પાર્શ્વનાથ જૈન પુસ્તક ભંડાર
(દક્ષિણભારતની વિહારયાત્રાનું વર્ણન)

❑❑❑

www.shrutsangam.com

શ્રુત સંગમ

શ્રી ગોવાલિયા ટેંક જૈન સંઘના સૌજન્ય અને ઉપક્રમે શ્રુત સંગમના માધ્યમથી જૈન જ્ઞાનભંડારોને પુસ્તકોનું લીસ્ટીંગ કરવા માટે ઓનલાઈન સોફ્ટવેર ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવેલ છે. અત્યાર સુધી ૬૦ જ્ઞાનભંડારોના ૩,૫૦,૦૦૦ પુસ્તકોનું લીસ્ટ ઓનલાઈન મુકેલ છે. જેના થકી સાધુ સાધ્વીજી ભગવંતો તેમજ જ્ઞાન પિપાસુ / જિજ્ઞાસુ વાચકોને ઉપયોગી એવા પુસ્તકો જ્ઞાનભંડારમાંથી મેળવી આપવા માટે શ્રુતસંગમ એક મહત્વની ભૂમિકા બજાવી રહેલ છે.

જૈન જ્ઞાનભંડારોમાં રહેલા પુસ્તકોના લીસ્ટ કોમ્પ્યુટરાઈઝ કરવા માટે મલાડ (મુંબઈ) અને અમદાવાદમાં ડેટા એન્ટ્રી સેન્ટર ચાલુ કરવામાં આવેલ છે. જ્ઞાનભંડારમાં પુસ્તકો ગોઠવવા, પુસ્તકોના લીસ્ટ ચેક કરવા, નવા પુસ્તકોનું લીસ્ટીંગ કરવું, પુસ્તકોને કવર ચઢાવવા આદિ કાર્યો માટે લાયબ્રેરીયનની સેવા ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવેલ છે.

શ્રુતસંગમનો ઉદ્દેશ :

૧) ભારતભરમાં રહેલ ૪૫૦ થી અધિક જ્ઞાનભંડારોને શ્રુતસંગમના માધ્યમથી કોમ્પ્યુટરાઈઝ કરીને તેમાં રહેલા પુસ્તકો દરેક સાધુ સાધ્વીજી ભગવંતોને ઉપયોગી બને તેવો પ્રયત્ન કરવો.

૨) લાયબ્રેરીયનના અભાવે બંધ હાલતમાં રહેલા જ્ઞાનભંડારોના પુનઃ જીર્ણોદ્ધાર સ્વરૂપે તેમાં રહેલા પુસ્તકોને વ્યવસ્થિત ગોઠવવા, કવર અને લેબલ લગાવવા તથા પુસ્તકોનું લીસ્ટીંગ કરવું જેથી તે ગ્રંથો ઉપયોગમાં આવે, તે થકી જ્ઞાન-ભંડારો નવજીવન પામે, અને આપણો જ્ઞાનનો વારસો જળવાઈ રહે.

૩) પુસ્તકોની લેવડ-દેવડ માટે લાયબ્રેરીયનની વ્યવસ્થા ગોઠવવી, તેમાં જૈન સાધર્મિક ભાઈઓને આ કાર્ય માટે નિયુકત કરવા. ભારતભરના ૪૫૦ જ્ઞાનભંડારો માટે ૪૫૦ જૈન સાધર્મિકને નિયુકત કરવા દ્વારા જ્ઞાનભકિતની સાથે સાથે સાધર્મિક ભકિત પણ થાય એવો એક પ્રયત્ન છે.

આપશ્રીના નિશ્રામાં ઉજવાઈ રહેલ અંજનશલાકા / પ્રતિષ્ઠા / ઉપધાન / છ'રી પાલિત સંઘ / દીક્ષા / ચાતુર્માસ / તપશ્ચર્યા / પારણા/ પદ પ્રદાન / સંયમશતાબ્દિ આદિ મહોત્સવનું નિમિત્ત પામીને આપશ્રીની પ્રેરણાથી ચાલતા જ્ઞાનભંડાર અગર તો આપશ્રીની જાણકારીમાં હોય એવા એક જ્ઞાન-ભંડારના પુનઃજીર્ણોદ્ધારનું કાર્ય શ્રુત સંગમની મદદથી થાય એ માટે એ જ્ઞાનભંડારના સંચાલકોને પ્રેરણા કરવા વિનંતી છે. જેથી વધુમાં વધુ જ્ઞાન-ભંડારોને આપણે પૂજ્ય સાધુ સાધ્વીજી ભગવંતો તેમજ અભ્યાસુ જિજ્ઞાસુ જ્ઞાનપિપાસુ વાચકો સુધી પહોચાડવાનું એક મંગલ કાર્ય કરીને જ્ઞાનની ભકિત અને સાથે સાથે સાધર્મિક ભકિત કરી શકીએ.

આ તબકકે શ્રી સંઘ જ્ઞાન ક્ષેત્રના પુનરુત્થાન માટે પ્રયત્નશીલ દરેક ગુરુ ભગવંતો તેમજ સંસ્થાઓને બિરદાવે છે. તેમજ 'વાંચન-આંદોલન' પુસ્તક દ્વારા વાચકોને વાંચનમાં સરળતા રહે તે માટે પ્રયાસ કરનારા પ.પૂ. **આ.ભગવંત જગચ્ચંદ્રસૂરીશ્વરજી (ડહેલાવાળા)** ને નતમસ્તકે લાખ લાખ વંદના સહિત ધન્યવાદ પાઠવે છે.

એજ લી. શ્રી ગોવાલિયા ટેંક જૈન સંઘના વંદન

નોંધી લો ડાયરીમાં

જ્ઞાનભંડારના સંચાલકો પોતાના સંઘના જ્ઞાનભંડારના લિસ્ટને કોમ્પ્યુટરાઈઝ કરાવવા માટે તથા વાચકો પોતાને જોઈતી પુસ્તક નજીકના કયા જ્ઞાનભંડારમાંથી સહેલાઈથી મળશે તે જાણવા માટે નિઃસંકોચ નીચેના સંપર્ક સૂત્રોનો ઉપયોગ કરી શકશે.

Web : www.shrutsangam.com
Email : info@shrutsangam.com

ડેટા એન્ટ્રી સેન્ટર કોન્ટેક નંબર

કલ્પેશ હેકકડ મો. ૯૭૬૯૯ ૨૧૦૭૦	રાજેશ જૈન મો. ૯૩૨૩૧૧૨૨૨૯
સંદિપ શાહ મો. ૯૩૭૧૬ ૫૪૫૧૪	રૂષભ વસા મો. ૯૮૧૯૮૮૦૧૧૦

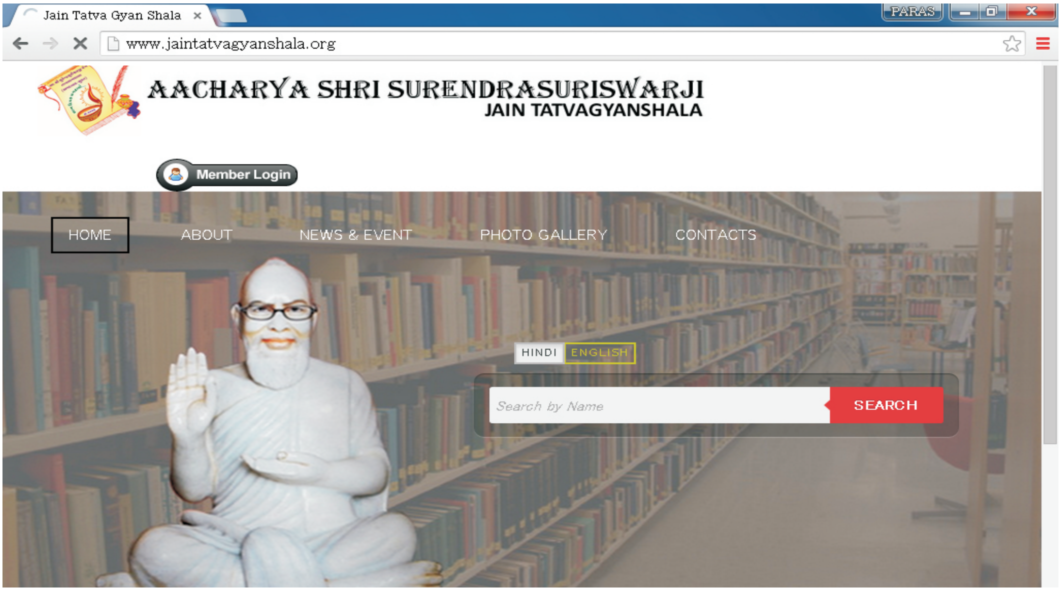

www.jaintatvagyanshala.org

આચાર્ય શ્રી સુરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી જૈન તત્વજ્ઞાનશાળા

આચાર્ય શ્રી સુરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી જૈન તત્વજ્ઞાનશાળાની શુભ સ્થાપના તપાગચ્છાધિપતિ આચાર્ય દેવ શ્રીમદ્ વિજય રામસૂરીશ્વરજી મહારાજા (ડહેલાવાળા) ની પ્રેરણાથી આજથી ૬૨ વર્ષ પહેલાં વિ.સં.૨૦૦૯માં થઈ હતી.

તત્વજ્ઞાનશાળામાં અલગ અલગ વિષયના વિદ્વાન પંડિતો દ્વારા સાધુ-સાધ્વીજી ભગવંતોને જૈનદર્શન, ન્યાય-વેદાંત વગરે દર્શનો, જયોતિષ, સંસ્કૃત-પ્રાકૃત, વ્યાકરણ અને સાહિત્ય વગેરે વિષયો ભણાવવાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવે છે.

અત્યારે અમદાવાદમાં ઝવેરીવાડ, ઝવેરીપાર્ક, વાસણા અને સાબરમતી-આ ચાર વિસ્તારમાં પાઠશાળા ચાલે છે. તથા સુરતમાં કૈલાશનગર, ગોપીપુરા અને પાલમાં પાઠશાળા ચાલી રહી છે.

તત્વજ્ઞાનશાળામાં ૨૫,૦૦૦થી વધુ હસ્તપ્રતો, ૩૦૦૦થી વધુ તાડપત્રો, અને રત્ન, સુખડ, હાથીદાંત વગેરેની અલભ્ય કલાકૃતિઓ એન્ટિક ચીજોનો વિશાળ સંગ્રહ કરવામાં આવેલ છે. આ બધો જ સંગ્રહ દર વર્ષે જ્ઞાનપંચમીના દિવસે પ્રદર્શન રૂપે ગોઠવવામાં આવે છે. તે વખતે અમદાવાદ શહેરના હજારો ભાવુકો આ અલભ્ય કલાકૃતિઓના દર્શનનો લાભ લે છે.

તત્વજ્ઞાનશાળામાં 'આ.વિ.રામસૂરિ ચિત્કોષ' નામન વિશાળ ગ્રંથભંડારની સ્થાપના કરવામાં આવી છે. જેમાં અમદાવાદ શાખામાં ૩૫,૦૦૦ થી વધુ પુસ્તકો વિદ્યમાન છે. તથા સુરતશાખામાં ૧૫૦૦૦ થી વધુ પુસ્તકો વિદ્યમાન છે. આ બંને ગ્રંથભંડારનો સાધુ-સાધ્વીજી ભગવંતો અને જીજ્ઞાસુ શ્રાવકો પૂરતો લાભ લઈ રહ્યા છે. અમદાવાદ અને સુરત સ્થિત ગ્રંથભંડારમાં વિદ્યમાન પુસ્તકોનો સંપૂર્ણ ડેટા સંસ્થાની વેબસાઈટ www.jaintatvagyan-

shala.org પર વિદ્યમાન છે.

તત્વજ્ઞાનશાળા દ્વારા વિવિધ વિષયના પુસ્તકોનું પ્રકાશન પણ કરવામાં આવે છે. સંસ્થા દ્વારા પ્રકાશિત પુસ્તકોની સંપૂર્ણ માહિતી સંસ્થાની વેબસાઈટ પર ઉપલબ્ધ છે, તથા તે દરેક પુસ્તકોની pdf ફાઈલ વેબસાઈટ પરથી નિઃશુલ્ક ડાઉનલોડ કરી શકાય છે.

તત્વજ્ઞાનશાળા દ્વારા આગમગ્રંથો તથા અન્ય પ્રાચીન ગ્રંથોને સુવર્ણની, રૂપાની અને કાળી શાહીથી સેંકડો વર્ષ સુધી ટકે તેવા કાગળો પર લખાવવામાં આવે છે. સંસ્થા દ્વારા સાધુ-સાધ્વીજી ભગવંતોને સંશોધનમાં સહાયક બને તે માટે જૂની લિપી શિખવાડવામાં આવે છે. તથા સાધુ-સાધ્વીજી ભગવંતોની વૈયાવચ્ચ, બાળકો માટે ઉનાળુ વેકેશન શિબિરનું આયોજન કરવું વગેરે કાર્યો પણ સંસ્થા દ્વારા થતા રહે છે.

વર્તમાનમાં પરમ પૂજય તપાગચ્છાધિપતિ આચાર્ય દેવ **શ્રીમદ્ વિજય રામસૂરીશ્વરજી મહારાજા (ડહેલાવાળા)**ના શિષ્યરત્ન **પ.પૂ.આ.ભગવંત જગચ્ચંદ્રસૂરીશ્વરજી મ.સા.** સંસ્થાને યોગ્ય માર્ગદર્શન પૂરૂ પાડી રહ્યા છે. તેઓએ જૈન શ્રી સંઘમાં વાંચન પ્રત્યે રૂચિ કેળવાય અને વાચકોને યોગ્ય માર્ગદર્શન મળી રહે તે માટે 'વાંચન આંદોલન : રીડર્સ ગાઈડ' પુસ્તકનું સંપાદન કર્યુ છે. અમે આ ક્ષણે તેઓશ્રીને વિનંતી કરીએ છીએ કે તેઓ આજ રીતે શ્રી સંઘને માર્ગદર્શન આપતા રહે જેથી શ્રી સંઘના ઉત્થાનનો માર્ગ પ્રશસ્ત બને.

એ જ લી. આચાર્ય સુરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી જૈન તત્વજ્ઞાનશાળાના ટ્રસ્ટીગણના વંદન

નોંધી લો ડાયરીમાં

અમદાવાદ તથા સુરત શહેરમાં વસતા જિજ્ઞાસુ વાચકોને વાંચન માટે કોઈ પુસ્તકની આવશ્યકતા હોય તો તેઓ આચાર્ય સુરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી તત્વજ્ઞાનશાળામાં સ્થિત જ્ઞાનભંડારનો લાભ લઈ શકે છે. આપને જોઈતી પુસ્તક જ્ઞાનભંડારમાં છે કે નથી તે સંસ્થાની વેબસાઈટ દ્વારા આપ જાણી શકો છો. તથા નીચેના સંપર્ક સૂત્રોનો પણ ઉપયોગ કરી શકો છો.

web : www.jaintatvagyanshala.org
e-mail : info@jaintatvagyanshala.org

વિશેષ જાણકારી માટે કોન્ટેક નં.

અમદાવાદ :	સુરત :
ગુણવંતભાઈ (ટ્રસ્ટી) મો. ૯૪૨૮૫ ૦૨૪૫૬	હસમુખભાઈ (ટ્રસ્ટી) મો. ૯૮૯૮૧ ૮૮૮૧૨
પરેશભાઈ (કમિટી) મો. ૯૨૨૭૮ ૫૬૦૬૬	તુષારભાઈ (કમિટી) મો. ૯૮૨૫૩ ૯૯૭૩૪

પબ્લીશર ડીરેક્ટરી

૧

૧૦૮ જૈન તીર્થદર્શન ભવન ટ્રસ્ટ
૧૧૦, મહાકાન્ત, વી એસ હોસ્પીટલ પાસે,
અમદાવાદ-૬

૧૦૮ પાર્શ્વનાથ તીર્થદર્શન પ્રકાશન સમિતિ
મહેંદી સાડી પેલેસ, મેઈન રોડ,
નાસિક-૪૨૨૦૦૧
ફોન ૨૫૦૦૧૩૨

અ

આચાર્ય સુરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી જૈન તત્ત્વજ્ઞાનશાળા
પટણીની ખડકી, આણંદજી કલ્યાણજીની
પેઢીની સામે, ઝવેરી વાડ, અમદાવાદ,
ગુજરાત-૩૮૦૦૦૧
૦૭૯ ૨૫૩૮૧૬૪૨

આગમોદ્ધારક પ્રતિષ્ઠાન
અયોધ્યાપુરમ જૈન આર્ય તીર્થ
નવાગામ, ઢાલ, વલભીપુર
ભાવનગર, ગુજરાત-૩૫૪૩૧૦
૦૨૮૪૧૨૮૧૩૮
૦૨૮૪૧૨૮૧૫૧

આશાપૂરણ પાર્શ્વનાથ જૈન જ્ઞાનભંડાર
હીરા જૈન સોસાયટી, રામનગર,
સાબરમતી, અમદાવાદ, ગુજરાત-૩૮૦૦૦૫
૨૨૧૩૨૫૪૩, ૯૪૨૬૫૮૫૯૦૪
www.ahoshrut.org
ahoshrut.bs@gmail.com

અર્હદ્ ધર્મપ્રભાવક ટ્રસ્ટ
સમીરભાઈ વી. ઝવેરી
૧૮, ભાગ્યલક્ષ્મી, કેનેડી બ્રીજ,
ઓપેરા હાઉસ, મુંબઈ, મહારાષ્ટ્ર-૪૦૦૦૦૪
૦૨૨૨૩૮૬૨૪૧૫

અર્હમ આરાધક ટ્રસ્ટ અ
દીપક ફુરીયા
૪, ઈસ્માઈલ બિલ્ડીંગ, બીજા માળે,
૩૩, પાઠકવાડી, લુહાર ચાલ, મુંબઈ,
મહારાષ્ટ્ર
૯૮૧૯૦૨૨૮૪૧, ૯૦૨૯૭૭૭૭૯૬
www.arhamaaradhak.org
arhamaaradhak@gmail.com

અખિલ ભારતીય સ્વાધ્યાય પીઠ
વીતરાગ ટાવર નં.૧, દુ.નં.૩,
બાવન જિનાલય પાસે,
ભાયંદર (વેસ્ટ)
ફોન : ૯૩૨૪૫ ૮૭૧૨૫

આચાર્ય રામચંદ્રસૂરીશ્વરજી જૈન પાઠશાળા
૯, સિદ્ધાચલ વાટિકા, રામનગર, સાબરમતી,
અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૫
ફોન : ૦૭૯ ૨૭૫૧૬૫૧૩, ૨૭૫૦૨૦૨૫

અરિહંત આરાધક ટ્રસ્ટ
હિન્દુસ્તાન મિલ સ્ટોર
૪૮૧, ગની એપાર્ટમેન્ટ, રતન ટોકીઝ સામે,
આગ્રા રોડ, ભિવંડી-૪૨૧૩૦૫
ફોન (૦૨૫૨૨)૨૩૨૨૬૬

અઠવાલાઈન્સ જૈન શ્વ.મૂ.પૂ.સંઘ
અઠવાલાઈન્સ, લાલબંગલા, સુરત
ગુજરાત

ભદ્રંકર પ્રકાશન ભ
૪૯/૧, મહાલક્ષ્મી સોસાયટી,
સુજાતા ફ્લેટની પાછળ,
શાહીબાગ, અમદાવાદ
ગુજરાત-૩૮૦૦૦૪
૦૭૯ ૨૨૮૬૦૭૮૫

B

ભદ્રંકરસૂરિ સમાધિધામ ટ્રસ્ટ
બેરેજરોડ, વાસણા,
અમદાવાદ, ગુજરાત-૩૮૦૦૦૭

ભુવને ધર્મ જયકર પ્રકાશન
૧૦૧, સમેતશિખર એપાર્ટ.,
ગોપીપુરા, સુરત, ગુજરાત.
૦૨૬૧ ૨૫૯૯૩૮૭

બુદ્ધિતિલક શાંતિચંદ્ર સેવા સમિતિ
C/o. તંત્રી શ્રી અરવિંદભાઈ ગાંધી
શાન્તિસૌરભ ભવન, ટાવર બિલ્ડીંગ,
જૈન બોર્ડીંગ પાસે, મુ.પો. ભાભર-૩૮૫૩૨૦,
વાયા પાલનપુર, બનાસકાંઠા
સંપર્ક સૂત્ર : કાંતિભાઈ ૦૨૭૩૫ ૨૨૨૩૨૮

ભારતીય પ્રાચીન સાહિત્ય વૈજ્ઞાનિક
રહસ્ય શોધ સંસ્થા
સી/૭, રાધે એપાર્ટમેન્ટ, શાહીબાગ,
અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૪

ભદ્રંકરોદય શિક્ષણ ટ્રસ્ટ
કિરીટકુમાર શાંતિલાલ ચોકસી
'રૂષભ' રાયણવાડી સોસાયટી,
ગોધરા-૩૮૯૦૦૧

D

ધર્મકૃપા ટ્રસ્ટ
મફતલાલ ત્રિકમલાલ શાહ
શેઠ શેરી, જૈન વેગા, ડભોઈ,
ગુજરાત-૩૯૧૧૧૦
૦૨૬૬૩૨૫૪૧૫૦

દિવ્ય સંદેશ કાર્યાલય
સુરેન્દ્રભાઈ જૈન
કોલભત લેન, ઓ.નં.૫,
ડૉ. એમ.બી.વેલકર લેન, ગ્રાઉન્ડ ફ્લોર,
મુંબઈ, મહારાષ્ટ્ર-૪૦૦૦૦૨
૦૨૨૨૬૮૪૦૫૬૨, ૯૮૯૨૦૬૯૩૩૦

દિવ્યદર્શન ટ્રસ્ટ
૩૬, કલિકુંડ સોસાયટી,
મફલીપુર ચાર રસ્તા, ધોલકા,
અમદાવાદ, ગુજરાત-૩૮૭૮૧૦

D

દિવાકર પ્રકાશન
એ-૭, અવાગ્રહ હાઉસ, અંજના સિનેમાની
સામે, એમ.જી.રોડ, આગ્રા-૨૮૨૦૦૨
મો. ૯૩૧૯૨ ૦૩૨૯૧, ૯૯૨૭૪ ૧૮૨૬૨

દેવેન્દ્ર લબ્ધિ પ્રકાશન
ઈ-૯૭, આદિનાથ સોસાયટી,
સતારા રોડ, પુના-૪૧૧૦૩૭
ફોન ૦૨૦ ૨૪૨૬૩૨૫૩

G

ગિરનાર મહાતીર્થ વિકાસ સમિતિ
હેમાભાઈનો વંડો, ઉપર કોટ રોડ,
જગમલ ચોક, જૂનાગઢ,
ગુજરાત-૩૬૨૦૦૧
૦૨૮૫૨૬૨૨૯૨૪

ગુર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય
ગાંધીરોડ, રતનપોળ નાકાની સામે,
અમદાવાદ, ગુજરાત-૩૮૦૦૦૧
૦૭૯ ૨૨૧૪૪૬૬૩
www.gujarat.biz
.goorjar@yahoo.com

ગુરૂ રામચંદ્ર પ્રકાશન સમિતિ
શાહ દેવીચંદ છગનલાલ
સરદાર બજાર, ભીનમાલ,
રાજસ્થાન-૩૪૩૦૨૯

જ્ઞાનજયોત ફાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટ
શેઠના હાઉસ, ત્રીજે માળે, ૧૩, લેબર્નમ રોડ,
ગામદેવી, મુંબઈ-૪૦૦૦૦૭
૦૨૨ ૨૩૮૦૬૫૯૪
Email : ifpul@vsnl.com

H

હર્ષ-પુષ્પામૃત જૈન ગ્રંથમાલા
શ્રુતજ્ઞાનભવન, ૪૫, દિગ્વીજય પ્લોટ,
જામનગર, ગુજરાત-૩૬૧૦૦૫
૦૨૮૮૨૭૭૦૯૬૩

હર્ષદરાય પ્રાઈવેટ લીમીટેડ
જીજી હાઉસ, દામોદરદાસ સુખડવાલા માર્ગ,
મુંબઈ-૪૦૦૦૦૧
ફોનઃ ૦૨૨ ૬૬૫૧૯૯૦૦ મો. ૯૮૨૧૧ ૪૧૪૦૦
Email : hpltd@boms.vsnl.net.com

Jain Center of America Inc.
43-11 Ithaca Street Elmhurst,
New York, 11373, U.S.A.
Tel. (718) 478-9141
web : www.nyjca.org
Email : info@nyjca.org

જૈન આત્માનંદ સભા
ખાર ગેટ, ભાવનગર, ગુજરાત-૩૬૪૦૦૧
૦૨૭૮૨ ૫૨૧૬૯૮

જૈન ધર્મ પ્રસારણ ટ્રસ્ટ
૭૦૨, રામશા ટાવર, ગંગા-જમના એપાર્ટ.,
અડાજણ પાટિયા, સુરત, ગુજરાત-૩૯૫૦૦૯
૦૨૬૧ ૨૬૮૮૯૪૩

જૈન પ્રકાશન મંદિર
જશવંતલાલ ગિરધરલાલ શાહ
૩૦૯/૪, ખત્રીની ખડકી,
દોશી વાડાની પોળ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧
ફોન : ૦૭૯ ૨૫૩૫૬૮૦૬, ૯૮૨૪૨ ૪૦૮૩૯

જૈન વિશ્વભારતી પ્રકાશન
મેઈન બજાર, લાડનૂ,
રાજસ્થાન-૩૪૧૨૦૬

જિનશાસન આરાધના ટ્રસ્ટ
બી.સી. જરીવાલા
૬, બદ્રીકેશ્વર સોસાયટી, મરીન ડ્રાઈવ ઈ રોડ,
મુંબઈ, મહારાષ્ટ્ર-૪૦૦૦૦૨
૨૨૮૧૮૩૯૦

જિનગુણ આરાધક ટ્રસ્ટ
૧૫૧/ કીકા સ્ટ્રીટ,
ગુલાલવાડી, મુંબઈ, મહારાષ્ટ્ર-૪૦૦૦૦૪
૨૨૪૦૯૬૪૦, ૨૩૪૭૪૭૯૧

જિનકૃપા ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ
૫૨, બોધિવિહાર, ગોખલે રોડ,
દાદર (વેસ્ટ) મુંબઈ, મહારાષ્ટ્ર-૪૦૦૦૨૮
૯૩૨૨૨૪૨૭૮૭

જંબુદ્વિપ વર્ધમાન જૈન પેઢી
પાલીતાણા, જી. ભાવનગર,
ગુજરાત-૩૬૪૨૭૦
ફોન : ૦૨૮૪૮ ૨૫૨૩૦૭

કેસરસૂરિ ફાઉન્ડેશન
મુક્તિચંદ્ર શ્રમણ આરાધના ટ્રસ્ટ,
ગિરિવિહાર, તળેટીરોડ, પાલિતાણા,
ગુજરાત-૩૬૪૨૫૦
૦૨૮૪૮૨૫૧૦૦૩

કલાપૂર્ણસૂરિ સાધના સ્મારક ટ્રસ્ટ
શંખેશ્વર, વાયા હારીજ, તા. સમી,
જિ. પાટણ, ગુજરાત-૩૮૪૨૪૦

કમલ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ
જીવતલાલ પ્રતાપશી સંસ્કૃતિ ભવન,
૨૭૭૭, નિશા પોળ, ઝવેરી વાડ,
રીલીફ રોડ, અમદાવાદ-૧
૦૭૯ ૨૫૩૫૫૮૨૩

કુસુમ અમૃત ટ્રસ્ટ
અલ્કાપુરી, વાપી-૯, (વેસ્ટ) ગુજરાત

મહાવીર જૈન આરાધના કેન્દ્ર, કોબા
ગાંધીનગર, અમદાવાદ-૩૮૨૦૦૭
ફોન : ૦૭૯ ૨૩૨૭૬૨૦૪
www.kobatirth.org
.gyanmandir@kobatirth.org

મૈત્રી ચેરીટેબલ ફાઉન્ડેશન
બી-૧૧૭, ઓખલા ઈન્ડસ્ટ્રીયલ
એરીયા ફેસ-૧, ન્યુ દિલ્લી-૧૧૦૦૨૦.

મોતીલાલ બનારસીદાસ
૪૧ યુ.એ. બંગલો રોડ,
જવાહર નગર, દિલ્લી-૧૧૦૦૦૭

મોક્ષપથ પ્રકાશન
૩૧૭, નાલંદા એન્કલેવ, સુદામા રીસોર્ટની
સામે, પ્રિતમનગરનો પહેલો ઢાળ,
એલિસબ્રીજ, અમદાવાદ-૬
ફોન : ૦૭૯ ૩૦૯૨૨૧૩૬

M

મહાવીર જૈન વિદ્યાલય
ઓગસ્ટ ક્રાંતિ માર્ગ, મુંબઈ-૪૦૦૦૩૬

મુંબઈ જૈન યુવક સંઘ
૩૩, મહમ્મ્દી મિનાર, ખેતવાડી ૧૪મી ગલી,
એબીસી ટ્રાન્સપોર્ટની બાજુમાં,
મુંબઈ-૪૦૦૦૦૪
૦૨૨ ૨૩૮૨૦૨૯૬

O

ઓમકારસૂરિ આરાધનાભવન
ગોપીપુરા, સુભાષચોક
સુરત, ગુજરાત-૩૯૫૦૦૧

P

પંચ પ્રસ્થાન પુણ્યસ્મૃતિ પ્રકાશન
૩૦૧, સ્વયંસિદ્ધ એપાર્ટ., દેવદીપ સોસાયટી,
સરગમ શોપીંગ સેન્ટરની સામે, પારલેપોઈંટ,
સુરત, ગુજરાત-૩૯૫૦૦૭
૯૩૭૬૭૭૦૭૭૭

પાર્શ્વનાથ વિદ્યાશ્રમ શોધ સંસ્થાન
આઈ. ટી. આઈ. રોડ, વારાણસી,
ફોન ૩૧૧૪૬૨

પ્રવચન પ્રકાશન
૪૮૮, રવિવાર પેઠ, પૂના-૨
શ્રુતભવન, અચલ ફાર્મ
પ્લોટ નં. ૪૭/૪૮, જૈન આગમ હીલ,
કતરાજ, વર્ધમાન જૈન આગમ મંદિર
નજીક, પૂના-૪૧૧૦૪૬
ફોન ૦૨૦ ૬૨૭૦૨૧૧૯

પાર્શ્વ પ્રકાશન
૧૦૫, નંદન કોમ્પ્લેક્ષ,
મીઠાખળી રેલ્વે ફાટક સામે,
મીઠાખળી ગામ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧
ફોન ૯૮૭૯૫ ૬૧૨૧૬

પ્રજ્ઞા પ્રબોધ પરિવાર
હીરેન પેપર માર્ટ
મહાદેવસિંગ ચાલ,કાલ ડુંગરી,
અંધેરી (પૂર્વ) મુંબઈ-૪૦૦૦૬૯
ફોન : ૨૬૮૪૧૬૬૦
૨૬૨૪૪૬૬૦, ૨૬૮૪૦૯૬૮

શ્રી પાર્શ્વનાથ પુસ્તક ભંડાર
તળેટી રોડ, ફુવારા પાસે,
પાલીતાણા, સૌરાષ્ટ્ર-૩૬૪૨૭૦
મો. ૯૮૭૯૭ ૪૪૯૪૮

શ્રી પાર્શ્વનાથ પુસ્તક ભંડાર
જૈન ભોજનશાળા સામે,
મુ. શંખેશ્વર, જિ. પાટણ,
ગુજરાત-૩૮૪૨૪૬

પાઠશાળા પ્રકાશન
બાપાલાલ મનસુખલાલ શાહ ટ્રસ્ટ
૭૦૩, નૂતન નિવાસ, ભટાર માર્ગ,
સુરત-૩૯૫૦૦૧

R

રત્નત્રયી ટ્રસ્ટ
૨૫૮, ગાંધી ગલી, સ્વદેશી માર્કેટ,
કાલ્બાદેવી રોડ, મુંબઈ,
મહારાષ્ટ્ર-૪૦૦૦૦૨
૦૨૨૨૨૦૬૦૮૨૬

રત્નોદય ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ
વિનય મેડીકલ સ્ટોર્સ
ઉસ્માનપુરા ચાર રસ્તા,
આશ્રમરોડ, અમદાવાદ
ગુજરાત-૩૮૦૦૧૪
૦૭૯ ૨૭૫૪૨૨૯૭
૯૮૨૫૮ ૯૦૪૪૦

રાધનપુર જૈન સંઘ
C/o. અશોકભાઈ ચંપકલાલ શાહ
૬૮, અલી ચેમ્બર્સ
છઠ્ઠા માળે, ટેમરીન્ડ લેન,
મુંબઈ-૪૦૦૦૨૩
૨૨૭૦૫૬૪૭

S

સમકિત યુવક મંડળ
દોલત નગર રોડ-૭,
રવિકુંજ, બોરિવલી (ઈસ્ટ)
મુંબઈ, મહારાષ્ટ્ર
૩૨૫૨૨૫૦૯
૯૮૨૧૧ ૬૮૬૮૭

S

સન્માર્ગ પ્રકાશન
જૈન આરાધનાભુવન
પચ્ચીયાસ પોળ, રીલીફ રોડ,
અમદાવાદ, ગુજરાત-૩૮૦૦૦૧
૨૫૩૫૨૦૭૨

સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર
રતનપોળ, હાથીખાના, અમદાવાદ-૧
૦૭૯ ૨૫૩૫૫૬૯૨

શ્રેયસ્કર અંધેરી ગુજરાતી જૈન સંઘ
૧૦૬, એસ.વી. રોડ, ઈરલા,
વિલે પાર્લે (વેસ્ટ) મુંબઈ-૫૬
ફોન : ૨૬૭૧૨૬૩૧, ૯૮૬૯૧ ૯૭૨૮૨

શ્રુતજ્ઞાન પ્રકાશક સભા
અજંટા પ્રિન્ટર્સ
૧૪૮, સત્તર તાલુકા સોસાયટી,
નવજીવન સોસાયટી, અમદાવાદ
ગુજરાત-૩૮૦૦૧૪
૦૭૯ ૨૨૭૫૪૫૫૭

સિદ્ધિભુવન મનોહર જૈન ટ્રસ્ટ
મહાવીર ટ્રેડર્સ, ૮૧૦, મેડીસીન માર્કેટ,
સેફાલી સેન્ટરની સામે, પાલડી,
અમદાવાદ, ગુજરાત-૩૮૦૦૦૭
૦૭૯-૨૬૫૭૮૨૧૮, ૯૮૨૫૦ ૩૭૧૭૦

શાન્તિ જિન આરાધક મંડલ
મનહરા, જિ.કચ્છ, તા.ભચાઉ-૩૭૦૧૪૦
C/o. રામજી રાયશી સાવલા
આર. જે કોટેજ, ૧લે માળે,
જહાંગીરદાજી ક્રોસ લેન,
સ્લેટર રોડ, મુંબઈ-૪૦૦૦૦૭

શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરસૂરિ જૈન સમાધિ મંદિર
વિજાપૂર ૩૮૨૮૭૦

શ્રુતરત્નાકર
૧૦૪,'સારપ', નવજીવન પ્રેસ સામે,
આશ્રમ રોડ, અમદાવાદ

શ્રી સમ્યગ્જ્ઞાન પ્રચારક સમિતિ
બીજલ ગાંધી
૪૦૧, ઓપ્સન્જ, નેસ્ટ હોટલની સામે,
સરદાર પટેલ નગર રોડ,
સી.જી.રોડ, નવરંગપુરા, અમદાવાદ-૯

શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢી
ઝવેરીવાડ, અમદાવાદ-૧

T

તુલસી અધ્યાત્મ નીડમ્
જૈન વિશ્વ ભારતી, લાડનૂં,
નાગૌર (રાજસ્થાન)

થિન્ક ફીએસ્ટા પબ્લીકેશન
team@mimdfiesta.com

V

વર્ધમાન સંસ્કાર ધામ
ભવાનીકૃપા બિલ્ડીંગ, ૧લે માળે,
ગીરગામ ચર્ચની સામે,
ઓપેરા હાઉસ, મુંબઈ-૪
ફોન ૨૩૬૭૦૯૭૪

વિનિયોગ પરિવાર ટ્રસ્ટ
બી-૨/૧૦૪, વૈભવ, જાંબલીગલી,
બોરીવલી (વેસ્ટ), મુંબઈ-૪૦૦૦૯૨
ફોન : ૦૨૨ ૨૮૯૯૧૭૮૧
web : www.viniyogparivar.org

Y

યશોવિજયજી જૈન આરાધનાભવન
પ્લોટ નં. ૨૮
ગિરિરાજ સોસાયટી, ચ.મો.સ્કૂલની
પાછળ, તળેટી રોડ, પાલિતાણા

યશોવિજયજી જૈન સંસ્કૃત પાઠશાળા
સ્ટેશન રોડ, મહેસાણા (ઉ. ગુજરાત)
૩૮૪૦૦૧
ફોન : ૫૧૩૨૭

Z

ઝવેરીપાર્ક આદિશ્વર ટ્રસ્ટ
ઝવેરીપાર્ક નારણપુરા રેલ્વે ક્રોસીંગ,
જૈનાચાર્ય સુરેન્દ્રસૂરિ માર્ગ,
અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૩

આચાર્ય શ્રી સુરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી જૈન તત્ત્વજ્ઞાનશાળા તરફથી પ્રકાશિત પુસ્તકોની યાદી

	૧. સુવર્ણાક્ષરીય કલ્પસૂત્ર (પ્રત)	સંસ્કૃત
	૨. ઉપદેશપ્રાસાદ (પ્રત) ભાગ ૧ થી ૪	સંસ્કૃત
●	૩. ક્રિયારત્ન સમુચ્ચય	સંસ્કૃત
	૪. ચતુર્વિંશતિ જિન ચરિતાનિ	સંસ્કૃત
	૫. પ્રમાણનયતત્ત્વલોકાલંકાર (મૂલ + અવચૂરિ)	સંસ્કૃત
	૬. અધ્યાત્મ કલ્પદ્રુમ (મૂલ)	સંસ્કૃત
	૭. અધ્યાત્મ સાર (મૂલ)	સંસ્કૃત
	૮. પારમર્ષ સ્વાધ્યાય (મૂલ)	સંસ્કૃત
●	૯. નિયમની નાવ, ઉતારે ભવપાર	ગુજરાતી
●	૧૦. પુનિત પ્રસાદી	ગુજરાતી
●	૧૧. "સુરાજ" નિત્ય સ્મરણિકા	ગુજરાતી
●	૧૨. જ્ઞાનપદ પૂજા	ગુજરાતી
●	૧૩. કલકત્તા પચ્ચક્ખાણ માર્ગદર્શિકા	ગુજરાતી
●	૧૪. દિલ્હી પચ્ચક્ખાણ માર્ગદર્શિકા	ગુજરાતી
●	૧૫. એક રાતની ચોકી (કથા)	ગુજરાતી
●	૧૬. મૈં સાધુ બન જાઉંગા (કથા)	હિન્દી
	૧૭. શ્રી શ્રીપાલ રાજા કા રાસ	હિન્દી
	૧૮. શ્રી શ્રુતજ્ઞાન અમીધારા	સંસ્કૃત
	૧૯. શ્રી જૈન ધર્મ પ્રકરણ રત્નાકર	ગુજરાતી
	૨૦. ધાતુ રૂપાવલી	સંસ્કૃત
●	૨૧. કથા મૌક્તિકમાલા	ગુજરાતી
●	૨૨. મધુર કથામાલા	ગુજરાતી
	૨૩ ગુણવૈભવ પરમ વિભૂતિનો	ગુજરાતી
	૨૪ સમ્યગ્દર્શન	ગુજરાતી

● નિશાનીવાળા પુસ્તકો અપ્રાપ્ય છે.

સૂરિરામ પુણ્યસ્મૃતિ ગ્રન્થાવલિ
અન્તર્ગત
પ્રકાશિત પુસ્તકોની યાદી

●	૧. હેમવિભ્રમ	સંસ્કૃત
●	૨. કવિકલ્પદ્રુમ	સંસ્કૃત
	૩. ગુરુરામ સંસ્મરણ યાત્રા	ગુજરાતી
	૪. ગુરુરામ સંસ્મરણ રાસ	ગુજરાતી
	૫. આર્હત્ દર્શન દિપીકા	ગુજરાતી
	૬. ભવ આલોચના	હિન્દી
	૭. શ્રી સમ્યક્ત્વ સહિત બારવ્રત કી સંક્ષિપ્ત જાનકારી	હિન્દી
	૮. હિમાલયની ગોદમાં, અષ્ટાપદની શોધમાં	ગુજરાતી
	૯. હિમાલયકી ગોદમેં, અષ્ટાપદ કી શોધમેં	હિન્દી
	૧૦. નવ્યન્યાયભાષા પ્રદિપ (પ્રેસમાં)	સંસ્કૃત
	૧૧. Catalogue of Palm-Leaf Manuscripts with Basic Manuscriptologu	અંગ્રેજી
	૧૨. સિદ્ધહેમશબ્દાનુશાસન-બૃહન્યાસ અધ્યાય-૩-પાદ-૪ (આગામી પ્રકાશન)	સંસ્કૃત
	૧૩. આર્હત્દર્શન દિપીકા (આગામી પ્રકાશન)	હિન્દી

● નિશાનીવાળા પુસ્તકો અપ્રાપ્ય છે.

વાચકની નોંધ

જે મા-બાપ પોતાના
બાળકને જન્મદિવસે
એક નવું પુસ્તક
ભેટ આપવાનું
કામ કરે છે,
તે મા-બાપ
પોતાના
ઘડપણના
સુખને અત્યારે
સેઇફ ડિપોઝીટ વોલ્ટમાં
મૂકવાનું કામ કરી રહ્યા છે.

"VIBRANT JAINISM - INCREDIBLE JAINISM"

‘જૈનિઝમ / જૈન તત્વજ્ઞાન હંમેશા
ધબકતું છે અને સાથે અતુલ્ય છે’.
વાચકો દરેક સમય અને પરિસ્થિતિમાં
ઉપકારક એવા આ તત્વજ્ઞાનને વાંચે-
સમજે-વિચારે અને કાંઈક મેળવે એ
જ ‘વાંચન આંદોલન’નો ઉદ્દેશ્ય છે.

પ્રસ્તુત પુસ્તક
‘વાંચન આંદોલન : રીડર્સ ગાઈડ’ ના
સર્જન પાછળ બે આશય છે
૧) વાંચન પ્રત્યે અરૂચિ ધરાવનારાઓમાં
વાંચન પ્રત્યે રૂચિ પેદા કરવી.
૨) વાચકોને તેમની રૂચિને અનુકૂળ
ઉત્તમ સાહિત્યનું માર્ગદર્શન આપવું.
આ બે આશયથી
જ પ્રસ્તુત પુસ્તક લખાયું છે.

હિંમત રાખો...બધું સારૂં થશે...
સૂરિ રામ
જન્મ શતાબ્દી વર્ષ
૧૯૭૩-૨૦૭૨

This Book can be downloaded from:
www.shrutsangam.com
www.jaintatvagyanshala.org

Mann 81281 45044